Крайно
време
беше

Когато човек лъже с цел изгода, това е мошеничество. Когато човек лъже просто защото му идва отвътре, това е лудост. А когато човек лъже, комбинирайки изгодата с генетиката, тогава най-вероятно говорим за виден представител на ГЕРБ във властта.

Срещу повечето от тях отгавна трябваше да има не по едно, а по много дела. А едва вчера чухме за първото дело - Румен Овчаров дава на съд шефа на АЕЦ „Козлодуй“ Валентин Николов. Крайно време беше!

Политическата лъжа е като силна дрога. ГЕРБ почнаха с малки дози - за асансьорите в парламента, за размера на фискалния резерв. И като не видяха отворена реакция, започнаха да лъжат като литературни герои. Лъжите така отровиха обществената атмосфера, че в един момент истината като че ли престана да съществува. А версиите на ГЕРБ заприличаха все повече на трилъри, родени от болен мозък. Механизмите на модерната лъжа са стряскащо силни - тя започва от устата на министър и се усилва до истеричен крясък от дежурните телевизии.

Тактиката на перманентната лъжа може да бъде прекъсната само със силни съдебни удари. Овчаров дори трябва да съди не само шефа на АЕЦ, но и неговите политически началници, които са автори на тази пошла и странна интрига. Само съдът може да спуска всички герберски балони. Защото, нека да припомним, ГЕРБ досега не са доказали нито едно свое обвинение към предишната власт. Ама нито едно. А това вероятно ги изнервя и ги кара да лъжат още повече.

Крайно време е на лъжите да бъде поставен край. Съд го дупка!

Касата отпраща
болницитеСъсловните организации напуснаха
обигдени дискусията при президента

НЗОК не възнамерява да променя новата методика за финансиране на болниците до година. Според нея ще има лимит не само на дейностите в болниците, но и за броя пациенти за всяко лечебно заведение. След 3-часова среща директорът на касата Пламен Цеков е отхвърлил всички предложения за промени на БЛС, както и искането съвместна комисия да изготви взаимно

приемлива методика. Според д-р Цеков методиката няма да доведе до дълги листи на чакащите. Съсловието пък се опасява, че методиката ще е предпоставка да се фаворизират определени болници според политическата принадлежност на ръководството им или на кмета на съответната община. По време на срещата на БЛС с шефа на НЗОК станало ясно, че 50-те милиона лева от трансфера

на НЗОК към МЗ, който няма да се състои след решението на Конституционния съд, вероятно няма да бъдат разходвани т.г. От БЛС настояваха тези пари да се използват от касата за покриване на медицински дейности.

Представителите на съсловните организации на лекари, зъболекари и фармацевти напуснаха вчера дискусията при президента за развитието на

здравеопазването, тъй като не им бе дадена възможност да се изкажат.

“Никога досега не сме имали случаи браншова организация да напусне преди края на заседанието. Съжалявам! Надявам се това да е признак на изнервеност поради сериозните дисбаланси в системата”, коментира президентът Плевнелиев.

Стр. 2

Снимка Пресфото/БТА

Деца от три паралелки на хасковското ОУ “Св. Климент Охридски” вчера сутринта получиха крачкомери по проект на ЕС “Световно предизвикателство за деца 2012”. По този начин малчуганите ще се борят със затлъстяването и застоялия живот

ДАВАТ НА ПРЕМИЕРА ПОЛОВИН
МИЛИОН БЕЗОТЧЕТНИ ПАРИ

Стр. 5

България

www.duma.bg

Безпрецедентен скандал при президента

Организираната при президента среща за здравеопазването приключи с невиджан досега скандал, след като цялото медицинско съсловие напусна вкупом дискусията

НЗОК не отстъпва от новата методика за финансиране на болниците

Представителите на Българския лекарски съюз, Българския зъболекарски съюз и Българския фармацевтичен съюз напуснаха обидени дискусия за здравеопазването в президентството. Пред журналисти те обясниха, че не им е била дадена възможност да изкажат мнението си.

При президента Росен Плевнелиев вчера се проведе заседание на Съвета за социално и икономическо развитие на тема "Здраве и здравеопазване: ключови цели и решения". "Явно е проявено неуважение към редовите лекари, зъболекари, фармацевти в България. Не обвинявам президента, но трябва сериозно институцията президентство да поработи върху своя протокол", коментира д-р Цветан Райчинов, председател на БЛС. "Предполага се на един консултативен съвет да се изкажат експертите, а не хора, които си правят пиар. Около час и половина слушахме само това! При регламент от по 3 минути министърът на здравеопазването говори около 15 мин. и не каза нищо, неизвестно на мен", заяви Мирослав Ненчев, шеф на Съюза на фармацевтите.

В програмата на форума бе предвидено представителите на съсловните организации да се изкажат един след друг непосредствено след председателя на фондация "Електронно здравеопазване" Иван Костов и преди представителите на пациент-

Снимка БГНЕС

ските организации.

"Информирам, че съсловните организации напуснаха много рано. Заявили пред медиите, че са недоволни, че не им е дадена думата по-рано, а е трябвало да слушат хора, "които нямат какво да кажат важно по темата", каза Плевнелиев пред останалите участници, когато дойде редът за изказвания на съсловните организации. По думите му те са напуснали, докато говорели парламентарно представителните политически сили и изрази недоумение от случилото се.

Вчера следобед шефовете на трите съсловни организации опровергаха с официално пис-

мо обясненията на Плевнелиев. "Недопустимо е да се negliжира становищата на трите съюза, като преди това се дава думата на други организации, чиито мнения ние безспорно уважаваме. Различията в нивата на отговорности би трябвало да дават приоритет на тази, които представляват работещите в системата, а не административно-представителни органи, които са функция от нашата дейност (частни доброволни фондове, статистически данни, логистика и т.н.)", заявяват председателите на съсловните съюзи. Според тях е имало "недопустим пропуск не само на протокола, но и на модератора на

срещата, който не отдаде заслуженото ни място в поредността на изказванията".

След тричасова среща на ръководството на БЛС с шефа на НЗОК д-р Пламен Цеков пък е станало ясно, че касата не възнамерява да коригира изготвената нова методика за финансиране на болниците догодина. Според нея болниците ще имат ограничение и на парите, и за броя болни, които могат да лекуват по всяка клинична пътека. Това разтревожи съсловието и болничните ръководители, но директорът на НЗОК продължава да твърди, че методиката няма да доведе до дълги листи на чакащи.

Надлимитната дейност на болниците ще бъде платена за първото и третото тримесечие, а за второто все още е под въпрос и ще се решава евентуално през октомври. Все още не е ясно дали лимитите догодина ще са базирани на дейността на болниците в рамките на прогнозните бюджети или ще се отчита и надлимитната дейност.

Догодина не може да се очаква съществено увеличение на бюджета на касата. Лекарите дори се опасават, че след като бъдат прехвърлени нови дейности от страна на МЗ към НЗОК, парите за здравеопазване всъщност ще се окажат по-малко.

Прогимназията ще завършва в VII клас

Велиана ХРИСТОВА

Прогимназиалният етап на основното образование ще приключва вече в VII клас, а не в VIII, както е сега. Намалването на основното образование с една година бе предвидено с Националната стратегия за развитие на образованието до 2015 г., която бе приета от парламента през 2006 г. Едва сега обаче промяната става факт с новия Закон за училищното образование, чието второ четене продължи вчера в ресорната комисия.

Прогимназиалният етап е от V до VII клас, приеха депутатите. Това означава, че основните училища, които сега са до VIII клас, трябва да свият обучението си с една година или пък да го удължат до X клас и в този случай ще се наричат обединени училища. Малките селища обаче едва ли ще имат възможност да го направят, а намаляването с една година пък ще свие и делегираните им бюджети, което лесно ще доведе до закриване.

Гимназиалният етап се разделя на две части - първи етап до X клас, и втори до XII клас, решиха депутатите. Ако ученикът преустанови обучението си след X клас, той получава само удостоверение, с което не може да кандидатства във вуз, но получава право за трудова реализация със завършен първи гимназиален етап.

Гимназиалният етап се разделя на две части - първи етап до X клас, и втори до XII клас, решиха депутатите. Ако ученикът преустанови обучението си след X клас, той получава само удостоверение, с което не може да кандидатства във вуз, но получава право за трудова реализация със завършен първи гимназиален етап.

БУМ НА ЖАЛБИ ПРИ СТОЛИЧНИЯ ОМБУДСМАН

Деси ВЕЛЕВА

Бум на жалби от столичани при столичния обществен посредник Ангел Стефанов се отчита през септември. Това стана ясно от отчетта му за първите шест месеца на годината, представен вчера пред общински съветници. Той посочи, че много хора се оплаквали от проблеми с местните данъци и такси и свързаността на системите между различните институции при плащането им.

Стефанов предупреди за наръващ протест на шофьори и служители на столичния градски транспорт, които живеят във ведомствено общежитие. В него отскоро са настанени 20-30 ромски фамилии, които са настанени там заради разчитането на гетото на бул. "Европа". Ромите идват с каруци на право от полето и живеещите в блока се страхуват за здравето си, предупреди Стефанов.

ЦЕНТРАЛНИЯТ, ГРАДСКИЯТ И ОБЛАСТНИЯТ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКИЯ АНТИФАШИСТКИ СЪЮЗ НАЦИОНАЛЕН ЛИТЕРАТУРЕН САЛОН "СТАРИННИЯТ ФАЙТОН"

ВИ КАНЯТ
На вечер на МАЯ ВАПЦАРОВА
и новата ѝ книга

„ПРОСЯЦИ“

Слово на д-р Елена Алекова

Авторски рецитал

24.09.2012 г. (понеделник)
Национален клуб на БСП
Начало 18.00 ч.
ул. „Позитано“ 20

„Люлин“ и „Младост“ без европари

Деси ВИОЛЕТОВА

Най-големите квартали на София "Младост" и "Люлин" остават извън зоните за развитие и по този начин до тях няма да стигнат европари. Това стана ясно при представянето на интегрирания план за градско възстановяване и развитие на града, представен от главния архитект Петър Диков. Зоните, на които е разделен градът, са три и за тях ще се кандидатства за европари през 2014-2020 г. Около 30 на сто от столичани са обхванати в зоните. Планът трябва да бъде приет от СОС. "Филиповци" и "Овча купел" също няма да получат европари по този план, предупреди Георги Кадиев от БСП.

Според него зоните за развитие могат да бъдат разширени и даде за пример Варна, където 60 на сто от града е обхванат в границите им. Той изрази недоволството си, че за обсъждането на документа има само 3 дни и по този начин СОС се превръща в машина за гласуване.

Планът определя три зони в София - икономическа, социална и обществена. В първата попада територия с концентрация на икономически дейности и обществен интерес, каквито са терени в районите и кварталите "Искър", "Слатина", 4-ти и 7-ми километър, Задгаровия район. В социалната зона са квартали с лоши инфраструктура и жилищен фонд.

БСП:

Парите за образование не са гостатъчни

Обявените от Симеон Дянков 60-70 млн. лв. за дофинансиране на средното образование в бюджет 2013 са крайно недостатъчни. Това заяви Милко Багдасаров, член на ИБ на БСП, на дискусията по проблемите на образованието, организирана от Съвета по наука, образование, иновации и квалификация на НС на БСП. Партията подкрепи искането на Синдиката на българските учители за минимум 214 млн. лв. средства за средно образование.

Според депутата от КБ Валентина Богданова приемането на проекта за Закон за предучилищно и училищно образование върви трудно и е отложено приемането на базовите текстове за видовете училища. В проекта не съществува определение за "малко училище", което не позволява нарочен механизъм за финансирането им, заяви Богданова. Тя изтъкна, че от единия разходен стандарт трябва да бъдат отделени парите за капиталови разходи на училището и за облекло на учителите. Съветът на НС на БСП по наука и образование ще предложи на ПГКБ да отстоява искането на СБУ за 60 млн. лв. за дофинансиране на образованието до края на годината. БСП ще настоява образованието и науката действително да бъдат национални приоритети, което означава в бюджет 2013 процентите от БВП за образование и наука да бъдат съпоставими поне с бюджет 2009 г.

България

Цитат на гения

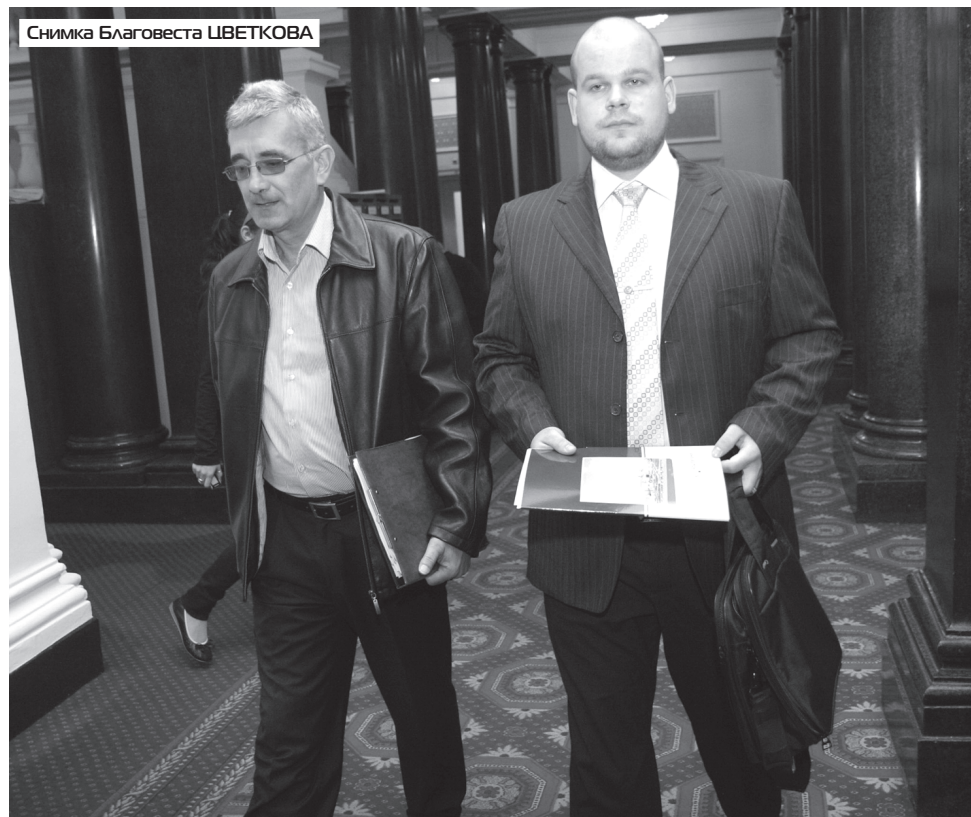
Служинаж да изпълнява мръсни поръчки винаги има. Бог да пази България, ако Яне Янев и Николай Бареков ще ни спасяват от корупцията в страната

Депутатът Румен Овчаров за замесването му в скандала с отрязаното ухо на бившия шеф на АЕЦ „Козлодуй“

www.duma.bg

Губим 12,6 млрд. евро от спирането на АЕЦ „Белене“

Изявленията на властта са цинични, вулгарни, непрофесионални, непремерени и безотговорни, заявиха от инициативния комитет за ядрената централа

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Юлия КУЛИНСКА

България, с преките и косвени загуби, ще загуби 12,6 млрд. евро от спирането на АЕЦ „Белене“, заяви пред журналисти Ангел Гаджев, съпредседател на Инициативния комитет „Аз не се отказвам от АЕЦ „Белене“, а ти?“. Двамата с Русалин Костов внесоха вчера в парламента декларация до Цеца Цачева.

Има 99% вероятност да загубим делото срещу Русия в арбитража и какво правим тогава, ще продадем НЕК ли, попита риторично Гаджев. Ако се ръководим от цифрите на правителството за цената от 10 млрд. евро, то искът на „Атомстройекспорт“ трябва да е много по-голям, коментира той. „Това е така, защото през 2006 г. е подписано спо-

разумение за около 4 млрд. евро, после още едно за поръчка на оборудване на стойност 680 млн. евро. От 2006 до 2008 г. индексацията е близо 300 милиона“, пресметна Гаджев. Той бе категоричен, че искът на Русия показва, че площадката на АЕЦ „Белене“ не е „гол“.

„Ние сме граждани на София и на България, не сме политически оцветени и искаме в тази държава мегаструктурните и меганационалните проекти да бъдат решавани не с уличния език на мутрите, както казва г-н Дянков, а да започне адекватно управление, за да можем да дръпнем икономически напред. Не може, когато в Турция строят две ядрени централи, в Румъния и дори Нигерия се изграждат АЕЦ, ние тук ту така, ту така да се чудим какво правим -

вчера ще шляпаеме руснаците, днес сме приятели, не може по този начин да се прави политика“, обясни Гаджев.

Двамата представители на инициативния комитет се оплакаха от „неадекватните, непрофесионални, непремерени, безотговорни и в определена степен откровено цинични и вулгарни изявления на висши правителствени чиновници - премиер, вицепремиер и министър“. Според тях Дянков е сътворил скандал с думите си за Русия „Ако трябва, пак ще ги пляскаме“. Те попитаха кога сме „пляскали“ руснаците, че да се налага да правим пак такова упражнение и това думи на министър ли са или на мутра. Подобен език не отива на министър на финансите и вицепремиер, възмутени са в Инициативния комитет.

Нека не безотговорни политици, а българският народ чрез референдум да реши съдбата на АЕЦ „Белене“, настояха Ангел Гаджев и Русалин Костов

Овчаров гава на съг директора на атомната централа

Юлия ИВАНОВА

Ще потърся съдебна отговорност от изпълнителния директор на АЕЦ „Козлодуй“ Валентин Николов, защото той е институция и като такъв няма право да прави манипулативни внушения. Това заяви депутатът от БСП Румен Овчаров на брифинг в парламента вчера. Думите му бяха по повод обвинението на Николов, изречено по ТВ7, че Овчаров е поръчал побоя над предшественика му в централата Александър Николов, който пък обяви, че бив-

шият депутат на ГЕРБ Николай Коцев го е спласнал по телефона преди случката с побоя.

Стара стратегия на Бойко Борисов е, когато загуби битката на полето на аргументите и фактите, да я прехвърля на полето на компроматите и мръсотията, коментира Овчаров.

„Когато те лаят помяри, не е задължително да заставаш на 4 крака. Нямам намерение да правя това, но когато пък на помярите им обръщаш гръб, те си мислят, че се страхуваш от тях“, цитира руска поговорка Овчаров. Очевидно темата АЕЦ

„Белене“ много притеснява управляващите. Около атомната енергетика трябва да се изследват и редица други отношения, заяви Михаил Миков. Той предположи, че такива са връзките на подалия във вторник оставка областен координатор на ГЕРБ във Враца Николай Коцев и Валентин Николов, както и контактите на шефа на АЕЦ с организираната престъпност. Очевидно е, че опитът за реанимиране на миналото има едничката цел - да не се наблюдава какво се случва сега в българската енерге-

тика, допълни той.

Замесването на БСП и на Румен Овчаров в грозния скандал с отрязаното ухо на бившия шеф на атомната централа е върхова наглост от страна на ГЕРБ, коментира Манолова. Явно управляващите са в паника от поредния грозен скандал, в който е замесен темен депутат, и се опитват да го потушат като прехвърлят топката в полето на опонента, продължи тя. Според нея всички знаят колко коцевци има по места, но хората не смеят да приказват. „Ако заговорят, лъсват схеми и дала-

вери. Явно ще горят бушоните само по ниските нива, но Коцев няма да изгори, него никой не го пита какви схеми се е опитвал да прокара в АЕЦ „Козлодуй“. Затова, отсега и напред ние ще завеждаме съдебни искове тогава, когато се опитват да чернят репутацията и доброто име на членове на БСП“, предупреди Манолова.

По-късно Валентин Николов заяви в Козлодуй, че не си спомня в изявлението си да е обвинил Румен Овчаров в каквото и да е било и че ще заведе контра дело срещу него.

Калфин:

ЕС обмисля механизъм за контрол на парите за затворените реактори

Европейският съюз обмисля механизъм за контрол върху компенсациите, които отпусна на България за затворените реактори на АЕЦ „Козлодуй“, заяви вчера евродепутатът Ивайло Калфин. По думите му ще бъдат въведени условия за даването на пари, ще ограничат възможностите за харченето им и ще се наложи по-строг контрол върху използването им. Страните членки предлагат занапред България да не може да използва компенсациите за подобряване на енергийната ефективност и екология, за модернизиране на енергийните мощности и за нова инфраструктура. Досега около 43% от средствата отиваха за смекчаването на последиците от предсрочното закриване на четирите помалки блока в „Козлодуй“, но според Брюксел това бави демонтажа на реакторите. Заради това от 2014 г. пари ще се дават единствено за демонтаж на турбинните отделения на блокове I-IV, за разглобяване на големи реакторни компоненти и оборудване и за обработка на ядрените отпадъци, както и за контрол, одит и изпълнение на програмата.

„За да продължи да получава пари и занапред, до 1 януари 2014 г. страната ни

трябва да представи план за разходите за изваждането от експлоатация, да подготви програма откъде и как ще набере недостигащите 668 млн. евро за демонтажа и да въведе в националното си законодателство европейските директиви за ядрената безопасност и за управлението на отработеното гориво и радиоактивните отпадъци“, твърди Калфин. Ако изпълним тези условия, можем да разчитаме до 2020 г. на общо 208,5 млн. евро, които са наполовина по-малко от заявените от София нужди от 450 млн. евро, съобщи той.

ЕС и ЕП планират да засилят контрола върху изпълнението на програмата за АЕЦ „Козлодуй“, тъй като смятат, че досегашният е бил недостатъчен, като през 2020-а ще направят цялостна оценка на изпълнението на програмата, уточни Калфин. Проектът за регламент предвижда още ОЛАФ - агенцията за борба с измамите на ЕС, да може да разследва харченето на парите, за да следи за корупция и злоупотреба със средства.

Енергийната комисия на Европарламента ще обсъжда отново предложението за регламент на Съвета през октомври, допълни Калфин.

„Атака“ и ДПС спориха за езика на митингите

„Атака“ и ДПС влязоха в остър спор в парламента вчера на какъв език да се провеждат събранията, митингите и манифестациите при обсъждане на Закона за тях. Атакистът Огнян Стойков настоя на тях да се говори само на български. Той уточни, че България е едноезична страна, защото не е подписала конвенцията за майчин език. По думите на Стойков законът не се отнася за съборите и шествията, защото те не се санкционират от този документ. „Не бъркайте изборната и предизбор-

ната пропаганда с този закон. За нея следи Изборният кодекс“, подчерта Стойков. Съпартиецът му проф. Станислав Станилов поясни, че целта на промените е да се води борба срещу сепарирането и срещу турцизацията на българското общество.

Законопроектът е безумен, нелеп, неприложим и подбужда към дискриминация, отбеляза Тунчер Кърджалиев от ДПС. Той определи предложението като нов опит на „Атака“ да реанимира позавехналия си рейтинг и старото си обаяние.

ПРОМЕНИХА СРОКА НА ВАЛИДНОСТ НА ШОФЬОРСКИТЕ КНИЖКИ

Юлиана ВУТОВА

Свидетелствата за управление на МПС вече са с нов срок на валидност. Това решиха депутатите вчера, след като гласуваха промени в Закона за българските лични документи. От 19 януари догодина шофьорските книжки за категории А и В ще важат 10 години, а на тези с категория С и D - до 5 години. Толкова ще е и срокът за свидетелствата за самоуправление на хората с трайни увреждания.

Депутатът от БСП Петър Мутафчиев възрази срещу това и попита защо е необходимо да се сменя свидетелството, за да се подобри контролът върху професионалните шофьори. Според него е по-добре да се държат изпити и ако не ги издържат, тогава да се отнема книжката. Не е необходимо на 5 години шофьорите да си сменят шофьорските книжки, подчерта Мутафчиев.

България ГЕРБ си прегласува днес отказа от безплатен паркинг

Управляващите насаждат в обществото внушението, че в общината работи сбирщина от хора, която гледа само собствените си интереси, заявиха от БСП

Деси ВЕЛЕВА

Скандалната отмяна на възможността общинските съветници да паркират безплатно в платените зони в София отново ще бъде гласувана днес на заседание на СОС. Решението мина през две общински комисии вчера, на които стана ясно, че този път то ще бъде прието. На предишното заседание миналата седмица изненадващо шестима съветници от ГЕРБ не подкрепиха колегите си от мнозинството и така текстът в наредбата за паркирането, който им позволява да имат безплатни про-

пуски, остана действащ. Още на другия ден от ГЕРБ разпрострихиха декларация, че решението ще бъде прегласувано, а отцепниците този път ще натиснат правилния бутон при вота си.

Декларацията на ГЕРБ имаше чисто предизборни цели, а с такива популистски действия нищо не правим, заяви в комисията по нормативна уредба общинският съветник от БСП Панайот Бончев. Той припомни, че всички промени в наредбата за паркиране са били гласувани от управляващите под строй, но въпреки това се е стигнало до "неправилно" гласуване. Бончев обвини

ГЕРБ, че насажда в обществото внушението, че в общината работи сбирщина от хора, която гледа само собствените си интереси. Той напомни, че само на няколко метра от общината депутатите използват безплатно служебен паркинг, а общинарите също използват автомобилите си за служебни цели. Атанас Атанасов от Синята коалиция също подкрепи позицията, че има кампания за омаскаряването на съветниците. Според него със скандалното гласуване и определянето на безплатния паркинг за общинарите като привилегия от ГЕРБ всъщност се опитват да изместят фокуса от

останалите приети промени в паркирането в София.

"Глас народен, глас божи" - така Силвия Христова, която е една от отцепниците, обоснова новото си решение да подкрепи предложеното от ГЕРБ. След спорното заседание тя видяла реакцията на хората и решила да се съгласи с общественото желание и да се откаже от личното си удобство. Според шефката на комисията Искра Ангелова пък трябвало да се възстанови справедливостта. На следващото заседание на транспортната комисия пък Георги Кадиев от БСП попита каква алтернатива ще му предложат управляващите и дали тя ще отговаря на доходите му от 175 лв. като общински съветник. Колегата му Калоян Паргов нарече решението поредния пирон в ковчега на градското самоуправление.

БОРИС ВЕЛЧЕВ: НЯМА СМИСЪЛ ОТ ПРОЗРАЧЕН ИЗБОР НА НЕДОСТОЙНИ

Веселка ВЕНКОВА

"Ако изберем недостойни хора публично и прозрачно, особен смисъл няма." Това заяви главният прокурор Борис Велчев, който вчера приветства Общото събрание на следователите, което излъчи единствената си кандидатура за член на ВСС. "За мен следствието трябваше да си остане една елитна структура от разследващи органи, занимаващи се с най-трудните и сложни дела, за които е необходимо и най-високо доверие в разследващия орган", каза Велчев и пожела "следващият главен прокурор да направи за следствието повече, отколкото аз можах".

Доволна съм от начина, по който се разгърнаха процедурите за избор на новите членове на ВСС, каза Диана Ковачева. Предложениите от МП и приети от парламента процедури се оказали удачни и тя има надежда оттук нататък "такива процедури да се прилагат за избора на всички ръководители в съдебната система". Това пък каза тя след вчерашното заседание на кабинета, забравила отдавна, че ЕК иска членовете на ВСС да се избират пряко от самата съдебна система.

Същата процедура ще бъде приложена и за избора на нов главен прокурор. За мен тези процедури поставят различен стандарт на прозрачност и на видимост на това кои ще бъдат хората, които ще бъдат избрани във ВСС, добави Ковачева. Тя обяви, че в петък кани вече избраните членове на ВСС на среща.

ОЩЕ 5,5 МЛН.ЛВ. ДАДЕ МС НА КОВАЧЕВА

Допълнително финансиране трябва да реши проблема със сградата на Софийския районен съд. Общата прогнозна стойност за ремонта на цялата сграда става 15 млн. лв., пресметна Диана Ковачева, прибавяйки онези 9,5 млн., които бяха дадени на МО за Военното НДК, а после заедно със сградата отидоха при нея. "Надяваме се до юни сградата на Районния съд да бъде открита във Военното НДК", посочи Ковачева.

Седмокласникът е изчел цели 213 заглавия, а интересът му към четенето е насърчаван и от майка му

13-годишен ученик от Русе е най-четящото геме на България

13-годишният Даниел Георгиев от Русе стана най-четящото дете в България според резултатите от националната кампания "Забавното лятно четене 2012".

Седмокласникът от СОУ "Възраждане" е изчел цели 213 заглавия, а интересът му към четенето е насърчаван и от майка му Петя Георгиева, която е библиотекар в регионална библиотека "Любен Каравелов". Даниел обича много и компютрите - именно докато се рови в интернет, е попаднал на кампанията "Забавното лятно четене". "Тъй като много обичам да чета, реших да се включа. Не казах на родителите ми, те разбраха чак накрая, когато обявиха, че съм победи-

тел", сподели Даниел. Той разказва, че любимите му книги са "Бай Ганьо", "Под игото", "Хари Потър", "Приказка без край". Макар да е почитател на новите технологии, чете само хартиени книги и все още не е подхващал електронна книга.

Русе спечели още две награди в "Забавното лятно четене" - състезанието за най-четящ град и най-четящо училище. Това е СОУ "Христо Ботев", чиито възпитаници са прочели през ваканцията 602 книги. Близо 2000 малки читатели са се записали в детския отдел на русенската библиотека "Любен Каравелов", съобщи директорката Теодора Евтимова.

Психично болен насочи пистолет срещу Цветан Цветанов

60-годишен мъж с регистрации в полицията и психодиспансера бил задържан за размахване и насочване на пистолет към антуража на министъра на вътрешните работи Цветан Цветанов. Сигналът за случващото се на улица "Гурко" бил получен около 10 ч. в дежурната на СДВР. Незабавно на място били изпратени полицейски екипи.

Мъжът блъскал и кофа за боклук, която се намирала в близост до мястото. Той бил задържан от служители на НСО.

Нападателят М.К.М. е без постоянен адрес на територията на град София. Той има пет регистрации и една присъда за хулиганство от 2004 г. Има една регистрация за закана за убийство. През 2008 г. е бил настанен в психодиспансер

за психично разстройство.

След оглед на място било установено, че става въпрос за газов пистолет без боеприпаси.

След инцидента вицепремиерът заяви, че въобще не се бил притеснил. Той похвали колегите си, че реагирали съвсем професионално, и съобщи, че мъжът е в Първо районно. На въпрос дали нападението е било планирано, Цветанов отговори: "Това е интересно, защото преди това минали и други коли преди нас и изведнъж се случи този инцидент", завърши загадъчно той.

По-късно стана ясно, че на нападателя е повдигнато обвинение за хулиганство. Мъжът бе задържан в ареста за 72 часа.

www.duma.bg

кратки

НС ще обсъди проекта на Яне Янев за антикорупционна комисия

Проект за създаването на анкетна антикорупционна комисия, внесен от лидера на РЗС и независим депутат Яне Янев, ще обсъдят днес в парламента. Предложението за вкарването на тази тема в седмичната програма дойде тъкмо от Янев и беше подкрепено от мнозинството при гласуването на дневния ред за работа на депутатите до петък.

В деловодството на парламента Янев е внесъл проект за създаването на "Парламентарна анкетна комисия за проучване на случаи, при които има факти, данни, документи, аргументирани публични разследвания, включително и прекратени дела и преписки за корупция по високите етажи на властта, довели до лично благодетелстване на определени лица, оцеляване и значителни вредни последици за държавата". По този начин на практика една подобна комисия би могла да разследва всички правителства до момента, без значение дали има конкретни доказателства, тъй като в обхвата ѝ на дейност биха могли да влизат дори журналистически материали.

Заловиха група за крупни данъчни измами

Заловиха група от 12 човека за крупни данъчни измами в Пловдив. Установено било, че арестуваните са част от схема за източване на ДДС. Разследващите са претърсили офиси, складове на различни търговски дружества и частни домове на територията на Пловдив, с. Първенец и София. По първоначални данни, според доказателствата, щетите за държавния бюджет надхвърлят 5 хил. лв. За подобно престъпление законодателството предвижда лишаване от свобода от три до осем години, както и конфискация на част или цялото имущество на виновните.

Двама арестувани след скандал и стрелба с пистолет

Двама мъже бяха арестувани след скандал и стрелба с пистолет в Самоков. Във вторник около 10 ч. в районното управление в Самоков бил получен сигнал за възникнал скандал, последван от саморазправа в ромската махала на града. Установено било, че двамата рецидивисти М.Я. на 35 години и А.И. на 38 години, наети от общината по проект за временна заетост, били стигнали до физическа саморазправа след възникнал спор. В разгара на свадата М.Я. извадил газов пистолет и стрелял във въздуха. За щастие няма пострадали граждани.

Млади архитекти украсиха с надписи и послания стълби в центъра на Пловдив. Проектът е част от програмата на архитектурния форум и конкурс за даване на нов облик и визия на различни стълбищни пространства в града

Отбелязват с изяви годишнината от размириците в Катунца

Под наслов "Катунца няма да забрави" ще преминат изявите, организирани в селото по повод навършването на една година от размириците там, съобщил кметът на селото Красимир Юруков. На 22 септември в Деня на Независимостта на стадиона в Катунца ще има Рок фест в памет на двамата загинали по време на размириците младежи - Ангел и Павел. Той ще премине под мотото "Няма да забравим! Да опазим децата на България". Участие в него ще вземат четири групи млади музиканти, изпълняващи поп и рок музика. Фестът ще започне с едноминутно мълчание, с което ще се почете паметта на двете момчета. По-рано, в 17,30 ч. на входа на Стадиона ще бъде осветена паметна плоча с лика на Ангел и Павел. Плочата е дарение от семейство Парпарови от селото. На следващия ден в гробищния парк на Катунца от 12,30 ч. ще има възпоменателна панихида, а от 14,30 ч. започва възпоменателен мач между ветерани и настоящия отбор на Катунца. Вечерта от центъра на селото до лобното място на Ангел ще има възпоменателно шествие. Същото се предвижда и на 24 септември в памет на Павел. Идеята на организаторите е да се покаже, че местните няма да забравят събитията от септември 2011 г. и няма да позволят това да се случва никога повече, каза кметът Красимир Юруков.

Дават на премиера половин милион безотчетни пари

Отменят се пенсиите за особени заслуги, наградите ще струват 3 пъти повече на бюджета

Аида ОВАНЕС

Държавна парична награда за особени заслуги и конкретният й размер ще се отпуска с решение на МС по предложение на министър-председателя. Това предвижда нарочен проектозакон за награждаване на лица за особени заслуги към българската държава и нацията. Проектът е в седмичната програма на парламента. Той отменя чл. 91 в Кодекса за социално осигуряване, който регламентира отпускането на пенсиите за особени заслуги към държавата и нацията. Наградите ще са пожизнени, периодични (за срок от 1 до 3 години) и еднократни. Именно еднократните награди на хора, проявили "лична добротворителност при изпълнение на своя обществен и граждански дълг", ще се дават по еднолично усмотрение на Борисов, който ще решава и в какъв размер да са.

Наградите са за изключителни постижения в обществен живот, "укрепване и развитие на гражданското общество", за опазване на околната среда ще се определят от парламента по предложение на МС.

Предложенията за награди и конкретният размер на всяка ще се внасят от съответния министър за разглеждане в кабинета. А размерът на средствата, които държавният бюджет ще заделва за на-

гради, ще се определя всяка година в бюджета на следващата. За 2013 г. са определени 500 хил. лв. Тази сума надхвърля с 2,7 пъти средствата, отпускани през тази година за пенсии за особени заслуги, коментира за ДУМА Драгомир Стойнев, депутат от КБ и шеф на комисията по труда и социалната политика. Той е категоричен, че в проектозакон са неясни, неконкретни и непрозрачни предложенията за законови дефиниции на "изключителни постижения в дадена област", "цялостен принос" и "съществени значения". Това е предпоставка за субективна и конюнктурна оценка, за противопоставяне на професионални общности или личности в тях за разделение в обществото, пояснява Стойнев. Пожелателен е механизъм и на предложенията, и на одобряването им, а и не се предвижда да бъдат предоставяни на Народното събрание документите, въз основа на които може да бъде обективно определен получателят на наградата. Няма яснота как ще се определя дали човекът ще получи пожизнена или периодична награда; как ще се определя времето, за което ще се получава периодичната награда. Не е ясно как ще се определи и конкретният размер на наградата. Стойнев е убеден, че законът ще е трудно приложим.

ПГКБ ще се въздържа от подкрепа на законопроекта, защото би искала да го

подкрепи в частта с премахването на пенсиите за особени заслуги, но не подкрепя основните принципи положения, категоричен бе Стойнев. "Безспорно, адмирации заслужава готовността на уп-

равляващите да вземат решение в тази област след 3-годишен интензивен дебат и вече гласувани от парламента 13 пенсии за особени заслуги и в ход на още две", коментира Стойнев.

НИКОЛАЙ МЛАДЕНОВ: ИЗЧЕРПАНИ СЕ ТЪРПЕНИЕТО КЪМ ХОЛАНДИЯ

„Наистина ни се изчерпа търпението към Холандия“, заяви външният министър Николай Младенов вчера по повод позицията на Хага срещу приемането на България и Румъния в Шенгенското пространство. Така външният ни министър се включи в острия тон на вицепремиера Симеон Дянков, който обясни порано, че Холандия "става за смях и в Брюксел".

След среща с външния министър на Латвия Едгарс Ринкевичс вчера Младенов отбеляза, че "ако не се съобразяваме с правилата, които сме си заложили по един или друг въпрос в Европа, ще тръгнем надолу". България и Румъния са изпълнили техническите критерии за членство в зоната за свободно пътуване, но Холандия не ги приема заради липсата на резултати в

борбата с корупцията и престъпността.

Холандия обяви, че ще изчака доклада за върховенството на закона и независимостта на институциите в Румъния, преди да преразгледа позицията си срещу членството на Букурещ и София в Шенгенското пространство. Така дебатите за членството на двете балкански страни трябва да бъдат изместени за следващата година.

ПРОВЕРИХА УЧИЛИЩНИТЕ АВТОБУСИ

Изпълнителната агенция "Автомобилна администрация" извърши специализирана проверка на всички училищни автобуси в цялата страна вчера.

Акцията била за цел да се гарантира сигурността и безопасността при извър-

шването на превоза на деца и ученици от и до училищата.

Николай Вълков от Изпълнителната агенция заяви, че вчера до обяд на пътя е констатирано едно нарушение на един водач, който няма карта за квалификация, а превозното средство не е преминало първичен технически преглед.

TEL./FAX + 359 550 361 83
+ 359 899 981 817
WWW.DODO-BEACH.COM
INFO@DODO-BEACH.COM

Икономика

www.duma.bg

РЕГИСТЪР ЗА ФАЛИРАЛИТЕ ДЛЪЖНИЦИ ИСКАТ БАНКЕРИ

Въвеждането на 10-годишна давност за дълговете на физическите лица трябва задължително да бъде придружено и от създаване на регистър с фалиралите длъжници, така че те след това за дълъг период от време да не бъдат допускани до кредитната система. Това заяви председателят на Асоциацията на банките в България Левон Хампарцумян пред БТА.

Хампарцумян бе помолен да коментира как гледа на предложението на депутата от ГЕРБ Емил Радев да се въведе абсолютна 10-годишна давност за задълженията на физическите лица. Депутатът ще внесе предложението си за промени в Закона за задълженията и договорите през октомври и ако се приемат, те ще влязат в сила от 2013 г.

Регистърът на длъжниците трябва да бъде много подробен и да включва не само кредити към финансовите институции, но и към ютилитите компании-

те, мобилните оператори и всички други доставчици на стоки и услуги, смята банкерът.

Обявяването на фалит не бива да бъде превърнато в игра - сега да излъжем една банка и като минат "X" на брой години, ще излъжем още една, посочи Хампарцумян. Трябва да има такъв регистър и той да оставя фалиралите веднъж лица завинаги извън кредитната система - иначе ще накараме добросъвестните да плащат и за недобросъвестните, защото за съжаление в България злоупотребата с права е национален спорт, заяви Хампарцумян.

Според банкера срокът, в който един фалирал кредитополучател не би могъл да получи нов заем, ако веднъж е обявил фалит, би трябвало да е достатъчно дълъг - може и за цял живот. Човек, фалирайки, ще трябва да се прости с кредитната система, добави Хампарцумян.

Сметната палата ще проверява „БДЖ-Пътнически превози“

Сметната палата да направи одит на дейността на "БДЖ-Пътнически превози" за периода от 1 януари 2011 г. до 30 септември 2012 г., реши парламентът вчера. Ревизията трябва да приключи до 31 януари 2013, а до 1 март да бъде внесен в парламента окончателният доклад. Ваня Донева от ГЕРБ, която е сред авторите на предложението, обясни причината за проверката с големия размер на публичните средства, които дружеството управлява. За миналата година те са около 170 млн. лв. На второ място то изпълнява важни социални функции, отбеляза депутатът.

Бившият министър на транспорта Петър Мутафчиев и депутат от КБ каза, че одит на "Пътнически превози" е необходим, но по-добре е да се ревизира дейността на цялото БДЖ. Така ще стане ясно, че БДЖ пропуска ползи от над 15 млн. лв. на година, защото няма достатъчно вагони - вместо 600 в момента се движат 249, заяви той.

Опозицията обвини управляващите, че отказа да възложи проверки на скандалните столични дружества "Екоравновесие" и Център за градска мобилност, а с възлагането на този одит се опитват да запълнят квотата от ревизии, които НС по закон може да възлага на Сметната палата (общо 5 за година). Иван Иванов от Синята коалиция заяви, че периодът е прекалено кратък, за да даде отговор на въпросите как и защо са се натрупвали проблемите през годините и при кои ръководители. Задължително е, посочи Иванов, в плана за одитна дейност на Сметната палата за следваща година да бъде включена цялостна проверка на БДЖ, а не само на "Пътнически превози".

500 години гаранция заложили в условия за търг

Заради нереални изисквания и дискриминационни критерии почти нямамо обществена поръчка, която да не е обжалвана

Гаранция от 500 години за проект е била заложена като условие за участие в обществена поръчка. Това съобщи министърът на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова по време на дискуссионен форум "Строителството през 2013 година - перспективи и предизвикателства", организиран от Камарата на строителите в България. Тя не уточни за кой проект става дума. Според министъра обаче заради неправилно прилагане на Закона за обществените поръчки, като например прилагане на дискриминационни критерии и некоректно залагане на гаранции, сега почти няма тръжна процедура, която да не е обжалвана след провеждането ѝ. Обжалването стана почти професия и може би спорт, допълни Павлова, цитирана от БТА.

Тя съобщи, че през 2011 г. и 2012 г. в 90 на сто от случаите това е водело до забавяне в изпълнението на проекти и добави, че този проблем би могъл да се ограничи и чрез законодателни промени. Пред журналисти тя уточни, че преди е имало такса при обжалване на тръжните процедури, а след премахването ѝ този процес в някои случаи по думите ѝ е станал лесен и безнаказан.

Второ предизвикателство според министъра са многото финансови корекции, наложени през изминалите години. Прилагането на тръжния кри-

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Министър Лиляна Павлова участва вчера във форум, организиран от Камарата на строителите в България

терий за най-ниската цена пък думите на Павлова е довело до това да не се плаща на подизпълнители, до лошо качество и закъснение. Затова критерият най-ниска цена не трябва да се толерира от възложителите на обществени поръчки, допълни министърът. Павлова припомни, че при търговете за големите инфраструктурни проекти, особено в пътния сектор, вече се използва критерият икономически

най-изгодна оферта, което означава, че печели фирма, която има капацитет, а не тази с

ще бъдат построени три язовира и ще бъдат направени пречиствателни станции към тях.

ОБЯВЯВАТ ТЪРГ ЗА МАГИСТРАЛА СОФИЯ-КАЛОТИНА

Тръжните процедури, които стартират в следващите дни и седмици, са изграждането на магистрала и участък София-Калотина. Надявам се, че най-късно през октомври ще можем да обявим търга, каза Лиляна Павлова. Ще продължи и ремонтът и обновяването на Софийския околоръстен

най-ниската цена.

Павлова се спря и на водния сектор. Според нея 6 милиарда евро са необходимите инвестиции в него. Тя припомни и старата идея, че не са ни нужни 52 ВиК дружества. Загубите на вода са над 80% в общини като Добрич, а в страната са над 50%. Важно е да търсим публично частно партньорство в сектора, каза министърът. Тя посочи, че през 2013 г.

През 2013 г. ще е пикът на строителство в сектор туризъм, като ще се извършват строително-монтажни работи за свързване и достъп до туристически обекти, каза Павлова и уточни, че бенефициентите в сектора малко са се забавили.

Малко преди началото на форума обаче председателят на Камарата на строителите в България Светослав Глосов коментира пред журналисти, че браншът отчита спад от 7,8 на сто на строителната продукция за първите шест месеца на тази година спрямо същия период на миналата година. Той съобщи, че до края на годината се очаква негативната тенденция в бранша да продължи. С около 65 000 души се е увеличил броят на безработните в строителството, което е 13 на сто от всички безработни, каза Глосов. Заради сезонността на работата със започването на зимата ще останат още хора на улицата, допълни той.

Около 500 фирми отпадат от професионалния строителен регистър тази година. В момента в него са вписани около 4000 фирми, от тях 83 са чуждестранни.

път - в частта на втората фаза на Западна дъга, изграждането на Северната скоростна тангента, както и стартиране на тръжната процедура за пътя Мездра-Ботевград и обхода на Габрово. Проектите ще бъдат финансирани по оперативна програма "Транспорт", каза Павлова.

Розовото масло вече е защитено географско означение

Заявление за регистрация на защитено географско указание "Българско розово масло" в Европейския регистър на Защитени географски означения одобри на свое заседание вчера Постоянната междуведомствена консултативна комисия по географски означения и храни с традиционно специфичен характер, съобщиха от Министерството на земеделието и храните. Това е последният етап от националната процедура, която включва преглед на подадените документи и проверки на място при членовете на групата производители, публикуване на заявлението спецификация с цел предоставяне на срок за подаване на евентуални възражения по него. Председател на комисията е зам.-министърът на земеделието и храните д-р Цветан Димитров.

След изтичане на законния срок не беше получено възражение от засегнато лице, което е основание за финализиране на процедурата на национално ниво. Подготвят се необходимите документи за изпращане на заявлението в Европейската комисия, където ще стартира процедура на ниво Европейска комисия.

Близо 12 на сто от заетостта се пада на туризма

Дейностите, обвързани с туризъм, осигуряват заетост на 11,8 на сто от работещите в страната, сочат данни на Световния съвет по туризъм и пътувания. Това съобщиха организаторите на състоялата се в Плевен кръгла маса на тема "Национални системи за сертифициране на качеството и устойчивото развитие в туризъм", предаде БТА.

Пряко в туристическия сектор са били ангажирани 3,3 на сто от работещите - 101 000 работни места, като туризмът е формирал 12,9 на сто от брутният вътрешен продукт на страната за 2011 г. Ста-

тистическите данни показват още, че въпреки световната икономическа и финансова криза през последните години българският туризъм показва ръст както по отношение на броя туристи, посетили страната, така и по отношение на приходите от туризъм, отбелязват експертите.

Срещата е била организирана от МИЕТ в рамките на проект от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на България. Основната цел на проекта е повишаване на конкурентоспособността на родния туристически продукт.

Практично земеделие

www.duma.bg

Искат целеви кредити за производство на пшеница

Национална асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ) настоява ДФ "Земеделие" да приложи схемата на държавни помощи за отпускане на целеви кредити за производство на пшеница.

Предложението на НАЗ е да бъдат открити краткосрочни финансови линии за целеви кредит за закупуване на минерални торове и семена за производство на пшеница.

Искането е провокирано от предстоящата сеитбена кампания за стопанската 2012/2013 г. и се основава на Закона за подпомагане на земеделските производители и решение на Управителния съвет на Държавния фонд "Земеделие".

От Националната асоциация на зърнопроизводителите предлагат указанията за получаване на кредити от фермерите да бъдат заимствани от условията за целевите кредити от 2011 година. Искането на НАЗ е средствата, предвидени за двете краткосрочни финансови линии за производство на пшеница да бъдат разпределени в съотношение 2:1 в полза на кредита за закупуване на минерални торове.

Зърнопроизводителите с по-малки стопанства се нуждаят от такива целеви кредити заради тежките условия, в които се развива производството, многократното увеличаване на цените на торове, семена, препарати, гориво и т.н. непосредствено преди и по време на кампанията. Необходимо е навремен-

но и целенасочено отпускане на целеви кредити, за да продължи производственият цикъл на качествена пшеница, се казва в писмото на НАЗ.

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

В средата на месец септември зърненият пазар в страната е относително спокоен. В ценово отношение не се отчитат драстични промени в равнищата на които се осъществяват сделки, но въпреки това търговията е динамична. Ограничени по обем са сделките с пшеница, ечемик и рапица, а с напредването на жътвата на царевичата и слънчогледа, търговията набира скорост. Потвърждават се нашите прогнози за умерен износ на пшеница и ечемик през месец септември. Активизирането на износа при царевичата и слънчогледа е предстоящо предвид динамичната международна конюнктура.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за изминалата седмица (към 10.09.2012 г.) е в размер на 132 311 тона, което е със 58 560 тона повече от предходният отчетен период. По видове зърно напусналите количества страната са както следва: пшеница - 117 778 тона; царевича - 12 000 тона; слънчоглед - 2533 тона. В сравнение с предходната реколтна година количеството напуснало пшеница страната към настоящият момент е с 51 на сто повече.

СТАТИСТИКА

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеницата реколта 2012 година за периода 01.07.2012 - 03.09.2012 г. е 1 135 839 т (1 134 739 т за ЕС и 1100 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 789 200 т, което е с 346 639 т повече за настоящата година.

При ресурса, с който разполага страната, в размер на 4678 хил.тона (според МЗХ заедно с преходният остатък), възможността за износ в рамките на тази реколтна година се оценява на не повече от 1 100 хил.тона.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик напуснало страната от реколта 2012 година за периода е 247 802 т (49 466 т за ЕС и 198 336 т за трети страни). Към същият период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал на 275 000 т, което е с 27 198 т повече за реколтната 2011 година.

При ресурса с който разполага страната според оперативни данни на МЗХ в размер на 636 хил.тона, възможността за износ в рамките на реколтната година се оценяват на 30 хил.тона.

ЦАРЕВИЦА

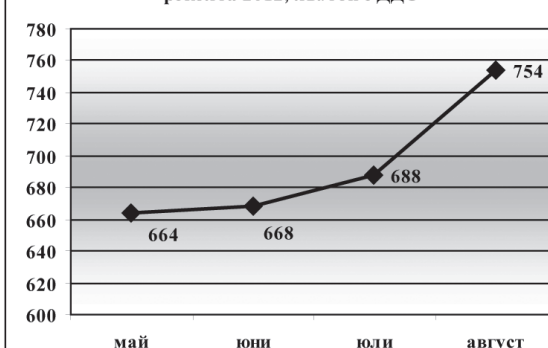
Общото количество царевича реколта 2012 г. напуснало страната за периода е 24 426 т (24 426 т за ЕС и 0 т за трети страни). Реализираните изпращания на царевича са за Испания и Гърция.

СЛЪНЧОГЛЕД

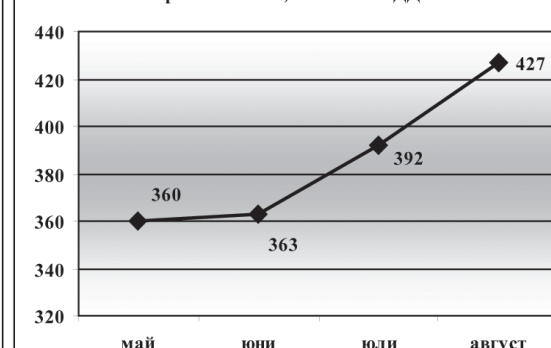
Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2012 г. напуснало страната за периода е 3661 т (2668 т за ЕС и 993 т за трети страни).

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

Средна цена на брашно тип „500“ по месеци – реколта 2012, лв./тон с ДДС

Средна цена на хлебна пшеница по месеци – реколта 2012, лв./тон без ДДС

Средната цена на пшеницата с високи хлебопекарни качества за реколта 2012 г. се запази в ценовия диапазон от 430 до 450 лв./тон без ДДС. Средната изкупна цена в средата на месец септември е 433 лв./тон без ДДС и това представлява ръст с 3 лв./тон.

За същия период на 2011 г. средната цена на хлебната пшеница е била значително по ниска - 305 лв./тон без ДДС.

При пшеницата с ниски хлебопекарни качества средните изкупни цени също отчитат ръст спрямо предходната година, но към средата на месец септември са сравнително стабилни. Сделки се сключват само в някои области на страната в ценовия диапазон от 420 до 430 лв./тон. Средната цена за страната е 424 лв./тон без ДДС и това е ръст от 2 лв./тон спрямо предходната седмица.

За същия период на 2011 г. средните цени на фуражната пшеница са били в ценовия диапазон от 270 до 300 лв./тон, а отчетената средна цена - 284 лв./тон без ДДС.

Средните цени на фуражния ечемик реколта 2012 г. през изтеклия период отчита стабилизирани и се движат в рамките на 390 - 400 лв./тон без ДДС. За страната средната цена за седмицата е 393 лв./тон без ДДС и това представлява ръст с 3 лв./тон.

За сравнение при реколта 2011 г. за същият период, средните цени по региони на фуражния ечемик бяха в рамките на 290-330 лв./тон без ДДС, а стойностите за страната - 323 лв./тон без ДДС.

Средните цени на рапицата нова реколта се движат в рамките на 870-920 лв./тон без ДДС. Средната цена за страната остава стабилна и е 902 лв./тон без ДДС.

По същото време на предходната година средните цени на рапицата реколта 2011 г. са били в границите на 750-800 лв./тон без ДДС, при средна цена за страната от 768 лв./тон без ДДС.

При черния маслодаен слънчоглед нова реколта средните изкупни цени отчетоха ръст и се движат в границите от 890-950 лв./тон без ДДС, като доставен до пристанище Варна цената достига до 960 лв./тон. За периода средната цена за страната е 910 лв./тон без ДДС.

Средните цени на царевичата от нова реколта са в рамките на 450-480 лв./тон без ДДС. Средната цена за страната за изминалата седмица е 456 лв./тон без ДДС. Прогнозите са през следващите две седмици цената да достигне до 500 лв./тон без ДДС.

МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ

На 31 август руското правителство декларира, че няма да спира износа на пшеница въпреки драстичното намаление на производството в страната. В изявленията на официални правителствени лица бе оповестено, че страната ще прилага пазарни механизми за нормализиране на ситуацията на вътрешния пазар. Въпреки декларациите, пазарните участници не само в Русия, а и в Европа, приеха с недоверие тази новина. Трябва да припомним, че ден преди това авторитетната руска аналитична агенция SovEcon изненада пазара с ново редуциране на прогнозните цифри. Според актуализираните данни през 2012 г. в Русия ще бъдат произведени само 38 млн.тона пшеница, в сравнение с 56,2 млн.т през 2011 г. Новата оценка на SovEcon стана повод на много сериозни коментари на Запад. Водещите експерти в Европа и САЩ акцентират най-вече върху факта, че добивът от пшеница в РФ вероятно ще е с 3,5 под равнището за 2010 г., когато руското правителство забрани износа и предизвика истинска ценова експлозия на зърнения пазар. Reuters цитира мнението на представителите на европейските компании, които смятат, че заявлението на вицепремиера на РФ Дворкович "е просто ефективна отвличаща маневра". "Това е класика. Те просто печелят време, а след това ще въведат мита или нещо подобно", категоричен е анализатор от Horizon Soft Commodities.

Местни и чужди експерти са на мнение, че износът на пшеница от Русия се развива прекалено бързо на фона на много слабата зърнена реколта. Съгласно официалните данни от началото на маркетинговата 2012/13 г. (1 юли) до 23 август износът на зърно от Русия възлезе на 4,0 млн.т, като половината от това количество беше експортирано през първите 20 дни на месец август. "При подобно темпо Русия ще разполага с количествата за износ само до края на месец октомври", прогнозира от френската компания Agritel, която внимателно следи ситуацията на руския пазар.

В началото на месец септември и украинското правителство декларира свобода на експорта, но според търговските източници реалното положение на украинския пазар е доста различно. Декларирайки ненамеса в търговската дейност украинските власти в същото време оказват натиск върху търговските фирми с цел ограничаване на износа. Предвидено е и подписване на специален меморандум за износа. Подобен меморандум има препоръчителен характер, но търговците се опасяват, че при неспазването на наложените от правителството параметри те могат да станат обект на санкции и по-жестоки административни ограничения върху експортната дейност.

Какво можем да купим за 20 евро в еврозоната

Въпреки единната валута цените в различните държави на стоките и услугите не са еднакви

Евро е единната валута, използвана (в момента) в 17 от страните в Европейския съюз, които заедно образуват еврозоната. Въпреки единната валута цените в различните държави на стоките и услугите не са еднакви. Ето какво можем да си купим в различните страни от еврозоната за 20 евро (около 26.20 долара), според Business Insider, предаде profit.bg. Всички цени по-долу са от доклад на Европейската комисия и са

средни за 2011 г.

Чаши кафе: Ако в Гърция за сумата от 20 евро можем да си закупим 7 кафета, то в Португалия те са 35.

Яйца: Със споменатата погоре сума ще купим 7 картона с яйца (по 30 броя) в Ирландия, докато в Малта те са 16 броя.

В автобуси за градски транспорт: 8 билета в Холандия се равняват на 20 евро, докато в Словакия ще можем да си возим цели 43 пъти.

Бира от супермаркета: Най-

малко бира в рамките на еврозоната ще ни предложат в Италия (6 литра), а най-много отново в Словакия - 20 литра.

Бира в бара: Почитателите на бирата ще могат да изпият цели 24 чаши бира в Португалия и едва 6 в Словакия.

Цигари: Най-скъпите цигари в еврозоната се продават в Ирландия, където можем да вземем между 2-3 пакета, в зависимост от марката, докато в Естония те са цели 10.

Вестници: Пресата е най-евтина в Малта и най-скъпа в

Кипър. Разликата е огромна, тъй като 20-те евро ще ни купят 30 в едната държава и 11 в другата.

Такси: Срецу 20 евро можем да изминем 7.2 км в Холандия и 23 км в Португалия.

Билети за кино: Едва 2 билета за кино можем да купим в Ирландия, а в Словакия за сумата от 20 евро могат да отидат на кино 7 или 8 души, без да броим събота, когато прожекциите са най-скъпи.

Зехтин: Едва 2 литра можем да си позволим, ако сме жители или гости на Словения, докато в Испания то е най-евтино и има възможност да купим цели 7 литра.

Червено вино: 5 бутилки червено вино в Италия се равняват точно на 20 евро, докато в Португалия те са 20.

Черен чай: В Австрия се продава най-скъпият черен чай в рамките на еврозоната, като за сумата от 20 евро ще можем да купим 242 торбички чай, а в Малта те са 704 броя.

Сирене "Камембер": Сиренето е най-скъпо в Словения, където можем да закупим едва 1.6 кг, и най-евтино в Белгия, тъй като там ще вземем двойно повече (около 3 кг).

Чорапогащи: 20 евро ще ни закупят 4 чифта чорапогащи в Белгия и 19 броя в Словакия.

Най-бедните държави в света

Хаити е най-бедната държава в света - там 77% от гражданите живеят под прага на бедността, съобщава финансовото издание 24/7 Wall St, като се позовава на данни на Световната банка. Освен икономически проблеми гражданите на 10-те най-бедни държави в света имат и други. Здравеопазването и образованието са на много лошо ниво, СПИН е широко разпространена болест. По официални данни СПИН е най-разпространен в Свазиленд, където 25.9% от населението са носители на вируса. За сравнение, в САЩ процентът е 0.78%. Продължителността на живота също е много ниска в тези държави. Едно бебе, родено в САЩ днес, се очаква да доживее до 78.2 години, а във всяка една от тези държави то няма да доживее 60 г. В 4 от тях най-вероятно няма да доживее и 50 г. Ето класация на най-бедните от 10-о към 1-во място, където се нарежда най-бедната държава в света Хаити:

10. Сао Томе и Принсипи

Бедност: 66.2%
Население: 168 526
БВП: 248 милиона (5-и най-нисък в света)
БВП на глава от населението: 1473 долара. Държавата е независима от 1975 г. Разчита предимно на продукция на какао

9. Сиера Леоне

Бедност: 66.4%
Население: 5.9 млн.
БВП: 2.24 млрд. долара

БВП на глава от населението: 374 долара (4-ти най-нисък в света)
Страната е богата на минерали, има условия за развиване на селско стопанство и риболов. Тя обаче зависи от икономическа помощ отвън. Инфлацията от 18% след войната е голям бич за гражданите. Това е държавата с най-висока смъртност сред новородените - 113.7 на 1000 бебета. Продължителността на живота тук е средно 47.4 години, което е второто най-ниско ниво в света.

8. Бурунди

Бедност: 66.9%
Население: 8.5 млн. души
БВП: 2.33 млрд. долара
БВП на глава от населението: 271 долара (второ най-ниско в света)
През 1993 г. започна гражданска война, от която страната все още не се е съвзела. Въпреки че държавата не е много богата на природни ресурси, около 30% от БВП идва от селско стопанство, а 90% от работещото население е съсредоточено в този сектор. Това е държавата с втори най-нисък БВП на глава от населението в света (271 долара). Бурунди има и висока смъртност сред новородените (87.8 на 1000).

7. Мадагаскар

Бедност: 68.7%
Население: 21.3 млн. души
БВП: 9.95 млрд. долара
БВП на глава от населението: 467 долара (7-о най-ниско в света)
До средата на 90-те Мадагаскар бе социалистическа държава. Икономиката зависи от селското стопанство, като в този сектор работи 80% от работната сила. Мадагаскар е една от 11-те държави в света с БВП на глава от населението под 500 долара.

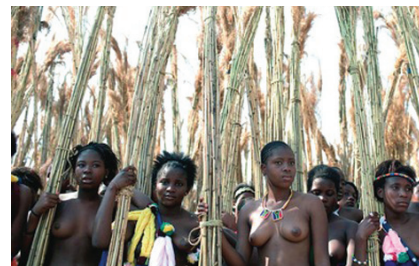

6. Еритрея

Бедност: 69%
Население: 5.4 млн. души
БВП: 2.61 млрд. долара
БВО на глава от населението: 482 долара (8-и най-нисък в света)
80% от работещите са заети в сектора на селското стопанство, който обаче носи едва 11% от БВП на страната. Само 33.5% от децата на възраст за започване на училище действително се записват в първи клас.

5. Свазиленд

Бедност: 69.2%
Население: 1.06 млн. души
БВП: 3.98 млн. долара
БВП на глава от населението: 3275 долара
26% от гражданите на възраст 15-49 години са носители на вируса на СПИН - това е най-лошата статистика в света в това отношение.

4. Конго

Бедност: 71.3%
Население: 67.7 млн. души
БВП: 15.64 млрд. долара
БВП на глава от населението: 231 долара - най-ниския в света. В последните 15 години Конго е раздирана от конфликти и корупция. За това време 5 милиона души са починали от насилие, глад или болести. На всеки 1000 родени бебета 111.7 ще починат, преди да станат на 1 година.

3. Зимбабве

Бедност: 72%
Население: 12.7 млн. души
БВП: 9.9 млрд. долара
БВП на глава от населението: 776 долара. Откакто стана суверенна държава през 1980 г., Зимбабве е имала само един лидер - Робърт Мугаби. До 2009 г. държавата имаше голям проблем с хиперинфлация - един щатски долар бе равен на 9686 долара през 2007 г., а през 2008 г. стана равен на 430 972 долара. През 1993 г. 35% от населението живееше в бедност, а днес процентът е 72%.

2. Екваториална Гвинея

Бедност: 76.8%
Население: 720 213 души
БВП: 19.79 млрд. долара
БВП на глава от населението: 27 478 долара. Странно, но държавата, която е на второ място по бедност в света, има БВП на глава от населението, което е доста над средното за света от 10 034 долара. Средната продължителност на живота е 50.8 години.

1. Хаити

Бедност: 77%
Население: 10.1 млн. долара
БВП: 7.35 млрд. долара
БВП на глава от населението: 726 долара
Над половината от населението на Хаити живее с по-малко от 1 долар на ден. 80% от хаитяните пък живеят с по-малко от 2 долара на ден. 40.6% от гражданите имат работа. Страната все още не се е възстановила от опустошителното земетресение от 2010 г.

Свят

11 страни в ЕС искат нова Европа

Лидерите на три от основните евроинституции, както и президентът на Кипър, страната, която в момента председателства ЕС, се срещнаха в Брюксел, за да обсъдят въпроса за размера на европейския бюджет до 2020 г. ЕС подготвя специална среща на върха през ноември, на която да се обсъди този проблем, предизвикващо множество спорове

Проектът за реформи включва радикални промени в европейската външна и отбранителна политика

Пет от шестте най-големи страни в ЕС, с изключение на Великобритания, предлагат да се създаде в съюза постът президент, който да се избира с всеобщо гласуване, да се създаде министерство на външните работи на съюза и да се въведе единна европейска входна виза, и по възможност обща армия. Това съобщава ИТАР-ТАСС, позовавайки се на проект за реформи, приет на заседание на групата по въпросите на бъдещето на ЕС. Извадки от документа публикува и британската преса.

Страните призовават за радикални промени в европейската външна и отбранителна политика. Те включват създаването на влиятелно, ново, паневропейско външно министерство, гласуване с мнозинство по въпроси от външната политика, за да се избегне британското вето, европейска армия и единен пазар за европейската отбранителна индустрия.

Инициативата, в основата на която е Германия, е в съзвучие с неотдав-

нашните призови, отправени в Берлин и Брюксел, за пряко избран европейски президент, широки нови правомощия за Европейския парламент. Предлага се и създаване на нова парламентарна подкамара за 17-те страни от еврозоната, което ще задълбочи разделението в ЕС.

Документът от 12 страници, пълен с препоръки за политиката на съюза, е резултат от продължилите девет месеца обсъждания на бъдещето на Европа, в който са участвали външните министри на 11-те страни начело с германския външен министър Гидо Вестервелле. Документът ще предизвика големи спорове и ако бъде приет, ще засили натиска върху Великобритания да напусне ЕС, предупреждава "Гардиън".

Сред поддръжниците на инициативата са Германия, Франция, Италия, Испания и Полша - пет от шестте най-големи страни в ЕС, като изключим Великобритания. Холандия, Белгия, Дания, Австрия, Португалия и Люксем-

бург също са заявили подкрепата си.

Някои от препоръките са спорни като предложението европейските договори да могат да се променят чрез гласуване с мнозинство. Аргументът е, че постигането на консенсус в съюз от 27 или 28 страни е твърде бавен и тромав процес.

Освен твърдата съпротива на Великобритания, която може да наложи вето върху създаването на европейска армия и която отказва да участва в аспекти на външната политика, с които не е съгласна, предложенията може да предизвикат ожесточена война в ЕК, защото ще лишат няколко дирекции от власт и ресурси и ще ги прехвърлят на относително новата дипломатическа служба на ЕС, оглавявана от британката Катрин Аштън, прогнозира вестникът.

Документът иска значително преразглеждане на правомощията на Европейската служба за външна дейност до следващата година, настоява тя да бъде рационализирана и да поеме и въпросите на развитието, енергетиката, търговията и разширяването, които в момента са приоритет на други ресурси. Ако бъдат реализирани, тези промени ще доведат до създаване на европейско външно министерство с много по-голямо влияние, пише "Гардиън".

Скандал разтърси Грузия

В Грузия избухна скандал, след като бяха разпространени кадри, показващи жестоко отношение към затворници. Кадриите, заснети със скрита камера в Гълданския затвор в Тбилиси, бяха разпространени от министерството на вътрешните работи и показани по грузински опозиционни телевизионни канали. На тях се вижда как охраната насилва затворници с гумени палки и метли. Има и кадри, на които двайсетина надзиратели се редуват да бият затворници по ръцете и краката.

Видеото е било представено от бивш служител на затвора, който избягал в Белгия. Той твърди, че затворниците са били измъчвани по пряка заповед на шефа на МВР Бачо Ахалава и че министърката, отговаряща за изтърпяване на наказанията Хатуна Калмахелидзе, е знаела за изтезанията.

След излъчването на записите в големите грузински градове - Тбилиси, Батуми, Поти и Гори - бяха организирани големи протестни акции.

Атина продава имоти в чужбина

Гърция планира да продаде част от сградите и резиденциите на свои дипломатически мисии в цяла Европа от Лондон до Белград, съобщил Блумбърг. Приватизацията на държавни активи е едно от условията за отпускане на нова международна финансова помощ. В списъка за продажба влизат сградата на гръцкото консулство в Лондон, офис сградата в Брюксел и Белград, както и бивш кралски дворец в близост до столицата Атина. Най-голям приход се очаква да донесе сградата на консулството на страната в Лондон, която е оценена на над 15 милиона паунда. Ако обаче се изчака още година, цената може да нарастне с около 10%, коментират експерти по имоти в Лондон.

www.duma.bg

кратки

Ограничиха имунитета на албанските депутати

Албанският парламент прие конституционни промени, ограничаващи имунитета на депутатите и на високопоставените държавни служители, срещу които има подозрения за корупция. Делегацията на ЕС в Тирана приветства вота и го окачестви като "важна стъпка към засилване на принципа на правовата държава в Албания".

Френски град се мобилизира срещу ромски лагер

В четвъртък вечерта, в знак на протест срещу изграждането на селище за роми, гражданите на френския град Сизоан ще блокират за половин час достъпа до града. С акцията си те искат да покажат как изграждането на един лагер за роми може да има последствия.

ЕНИ откри газово находище в Пакистан

Италианският гигант ЕНИ съобщи, че открил огромно находище, което вероятно съдържа между 300 и 400 млрд. куб. метра газ, на близо 320 км северно от Карачи, Пакистан. Откритието бе направено в района Киртар Фолд, в близост до едно от съоръженията на компанията.

В Ню Йорк започна работа 67-ата сесия на Общото събрание на ООН. Сесията, в която ще участват представителите на 193 страни, ще бъде председателствана от бившия сръбски външен министър Вук Йеремич

Москва спира USAID

Русия прекратява операциите на Американската агенция за международно развитие USAID в страната, а бюрото ѝ в Москва ще бъде закрито. Москва е информирала Вашингтон за решението си миналата седмица.

Сестрата на Асад напусна Сирия

Бушра ал-Асад заедно с деца си замина за Дубай, съобщил телевизия "Ал Арабия". Според медията, 51-годишната Бушра се намира понастоящем в Дубай, най-големия град на Обединените арабски емирства.

Бившият генерален секретар на Испанската комунистическа партия Сантяго Карильо бе един от лидерите на европейската левица по време на студената война. Той прекара почти 40 г. от живота си в емиграция, но и от чужбина продължаваше да влияе на политическия живот в родината си

Изследователка на ранното християнство от Харвардския богословски университет е разгледала текст от парче папирус от IV век на коптски език, в което се съдържа невиджана досега фраза: "И Исус им каза: 'Моята жена...'. Избелелият къс папирус, с размер по-малък от визитка, има от едната си страна осем реда, изписани с черно мастило. Точно под реда, в който става ясно, че Исус има жена, се съдържа и второ провокативно изречение: "Тя ще може да бъде мой ученик"

ЕК ще подготви 10 000 доброволци

До 2020 г. по инициатива на Европейската комисия в света ще бъдат подготвени 10 000 хуманитарни доброволци. Това съобщил еврокомисарят по международното сътрудничество, хуманитарната помощ и действията при кризи Кристалина Георгиева. Комисарят отбеляза,

че броят на природните и предизвиканите от човека бедствия в последните години трайно се увеличава. По тази причина в света има все по-голяма необходимост от подготвени доброволци, които да оказват помощ на пострадали, когато това е най-спешно.

Свят Еврокомисията си „изми ръцете“

България и Македония трябва сами да решат проблемите си, отсеке Брюксел

Европейската комисия не смята да взема страна в споровете между България и Македония за културно-историческото наследство и иска те да бъдат решени по пътя на двустранния диалог. Това каза пред БНР Петер Стано, говорител на комисаря по разширяването Щефан Фюле, който коментира отношенията между София и Скопие и по-конкретно излезлия преди дни филм „Трето полувреме“.

„Ние няма да коментираме чувствата или интерпретациите на която и да е от страните. Ако този филм поставя въпроси, ако се докосва до чувствителни теми, ако създава проблеми в отношенията между двете страни, тогава от тях зависи да обсъдят тези проблеми и да ги преодолеят. Тъй като в този случай говорим за филм, който пресъздава събития от Втората световна война, препоръчително е и историците да про-

ведат задълбочени дебати по него“, заяви говорителят. Той подчерта, че не е работа на ЕК да съди или да казва чии интерпретации са верни и чии - грешни. Ако филмът бъде оценен от литературната критика, от експертите и историците като проблематичен и създава проблеми между България и Македония, трябва двете страни заедно да потърсят решение, каза говорителят.

Според Стано, ако правна експертиза докаже, че филмът е проблематичен, засегнатата страна може да предприеме съответните правни мерки и тогава Европейската комисия ще влезе в ролята си на пазител на европейските договори.

Само ден след като имаше срещи с македонския премиер Никола Груевски в Скопие, еврокомисарят по разширяването на ЕС Щефан Фюле заяви, че отношенията със София са допълнителен проблем за властите

в Скопие. На първо място искам да подчертая, че няма разлика по въпроса за отношенията със съседите - всички са важни за една страна-кандидат, която иска да се присъедини към ЕС, отбеляза еврокомисарят.

„Проблемът с Гърция е очевиден за всички - става въпрос за спора за името на републиката, който трябва да бъде решен. В последно време обаче все по-често чувам и за сложността на отношенията с България. Чувам множество изявления на български представители, които говорят за проблемите между Скопие и София - тези въпроси трябва да бъдат решени от политиките на двете държави, които носят отговорността“, добави той. „Пътят в ЕС минава през добросъседски отношения... Ако искате да сте част от ЕС, трябва да имате добри отношения с всички съседи“, подчерта още Фюле пред радио „Свободна Европа“.

Франция „на нокти“ заради карикатура на Мохамед

Френското сатирично списание „Шарли Ебдо“ („Charlie Hebdo“) отпечата статия с карикатура, изобразяваща мюсюлманския пророк Мохамед. Редакторът на седмичното издание Стефан Шарбонер побърза да уточни, че според него рисунката може да шокира само онези, „които искат да бъдат шокирани“.

По думите на Шарбонер редколегиите на списанието е взело решение да се публикува това изображение, позовавайки се изцяло на „свободата на словото“ и защита на пресата.

Междувременно редица политици призоваха редакторите на списанието да се откажат от намерението си, за да не бъдат стимулирани някои екстремистки прояви. Най-активен в предупреждението си бе министърът на външните

работи на страната Лоран Фабиус, който заяви, че се обявява срещу всякакъв род провокации в такава сложна ситуация, каквато е настоящата.

Париж обяви, че ще затвори в петък своите посолства и училища в близо 20 държави от опасения, че може да възникнат враждебни протести срещу карикатурите на пророка Мохамед. Демонстрациите в ислямския свят обикновено се провеждат след петъчните молитви.

Междувременно президентът на САЩ Барак Обама призова мюсюлманските държави да защитят американските дипломати. САЩ предприемат „агресивни стъпки“, за да защитят своите посолства и персонал по света, заяви американският държавен секретар Хилъри Клинтън.

Върви в ага, Америка, е написал този индонезиец на плаката си. Не стихват протестите в мюсюлманския свят срещу американския филм „Невинността на мюсюлманите“. Междувременно в Пакистан озверели тълпи мюсюлмани убиха трима християни. В Пакистан живеят около 3 милиона християни, което прави около 1,6% от общо 180-те милиона жители на страната. Това не са първите нападения срещу християни - на 17 септември са били погребани други двама християнски младежи, които били убити от ислямски екстремисти през изминалия уикенд. От няколко дни улиците в християнските квартали са празни, защото хората се страхуват от нападения

Защо е вредно да се живее за удоволствие

Российская Газета
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Татяна ВЛАДИКИНА

Ние живеем в „епохата на нарцисизма“, твърдят психолозите. Опитващите се да изпитат безкрайно наслаждаване от живота стават все повече. Специалистите са убедени: да се живее, без да си отказваш нищо, е вредно. Защо? Какви са основните признаци на „епохата на нарцисизъм“? На тези въпроси отговаря психологът Карина Матвеева.

□ Карина Валисиевна, обяснете защо е лош животът за удоволствие?

- В чист вид, разбира се, с нищо. В епохата на ренесанса също е процъфтявало удоволствието. Но тогава, между другото, е имало симбиоза между душата и тялото. Сега обаче духовните ценности имат второ-

степенно значение, на преден план е удоволствието от телесен план: храната, красивите вещи, грижата за собственото тяло. Модерни са всякакви татуировки и пирсингът, това привлича вниманието към тялото. А как процъфтява пластичната хирургия. Но този стремеж да се създаде илюзия за вечна младост, за вечно живеещ човек се съпътства от вътрешна пустота.

□ Известно е обаче, че „може да бъдеш делови човек и да мислиш за красотата на ноктите“. Егва ли Пушкин е смятал себе си за нарцис...

- Сам по себе си терминът „нарцис“, заимстван от гръцката митология, в обикновеното разбиране е възплъщение на самолюбю-

ване. А всъщност всичко е точно обратното. Стремехът да се украсяваш и да прекрояваш тялото си е обусловен от това, че човек не се чувства красив и прекрасен. Затова търси подкрепа отвън, получавайки по този начин лъжовно усещане за своята значимост.

□ Има ли други явни признаци, че е дошло времето на „нарцисите“?

- Има такова понятие - бързо вървящо време. Човек се усеща като в клетка. И уж бяга напред, а всъщност стои на едно място. Днес мнозина се оплакват, че не чувстват, че живеят. Ето тази липса на усещането, че живееш, е резултат от изключването на емоционалната сфера. Резултатът е примитивен начин на живот, базиращ се на инстинктите, а инстинктите - това е получаване на удоволствия, потребление, освобождаване от онова, което е неприятно. С помощта на техническия про-

грес човек се опитва да си осигури комфортен живот с колкото се може по-малки загуби.

□ Кой страда най-много от живота, пълен с удоволствия?

- Семейството. За младите хора е много трудно да изграждат семейните отношения. На мъжете им се налага да отделят много време на работата си, те искат да получат определен статут, да осигурят семейството си, при това са принудени да намаляват времето за общуване с близките си. На жените пък им е трудно, защото постоянната реклама, при това достатъчно агресивна, натрапва идеалните форми, вечната младост. В резултат се появява страх от загуба на красотата, страх от остаряване. Тези страхове пораждат усещане за вътрешна тревога. Човек започва да търси начини да се защити от настъпващия хаос и тревога. В това число и в социалните мрежи.

□ Можете ли да обясните защо днес социалните мрежи предизвикват повече доверие от хората на улицата?

- Живото общуване е далеч по-сложно. То изисква обмяна на чувства. Ние не можем просто да слушаме разказ за сватба, ние трябва да участваме емоционално. Не всички обаче днес са способни на тази емпатия. Бях поразена, когато по един от нашите телевизионни канали видях програма, където звезди си играеха на родители с кукли. Такъв опит, разбира се, не дава нищо негативно, но далеч по-полезно е да се усвояват навиците за общуване чрез личния опит, а не при игра с кукла.

□ Има ли лекарство от „безкрайните удоволствия“?

- Живото общуване. За това обаче не трябва да се страхувате да почувствате другия човек, да споделите неговата радост или болка.

Интервю

www.duma.bg

“
25% от
чуждите
туристи
се връщат
в България
”

Интервю на Мая ЙОВАНОВСКА

□ Госпожо Георгиева, изследване сред хората от бранша констатира, че има спад в конкурентоспособността на българския туризъм.

- Това за мен има обяснение. Ако погледнем структурата на туристическото предлагане, на фирмите, които работят в туризма, ще видим, че те са изключително много. На пазара има около 3500 лицензирани туроператори и туристически агенти. Това е изключително много за българския пазар. И желанието всяка една от тези фирми да оживее, всъщност, донякъде налага тактиката оцеляване ден за ден. Това в никакъв случай не е в полза на качеството на туристическото предлагане. Освен това имаме и прекалено много места за настаняване. И води до спадане на качеството на туристическия продукт.

□ В какво конкретно се изразява спадането на качеството на туристическата услуга?

Снимка Мариета ТОМОВА

ИРЕНА ГЕОРГИЕВА е родена през 1961 г. в София. Завършва социология в СУ “Св. Кл. Охридски”. В туризма започва през 1990 г. в търговския отдел на държавната пътническа агенция “Интербалкан”. През 1994 г. повечето колеги от “Интербалкан” създават дружеството “Балкан травел”, на което тя е изп. директор. През 2001 г. създава агенцията “Балкан комфорт”. Сред основателите е през 1996 г. на Сдружението на ИАТА агенциите в България, предшественик на Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти (АБТТА), на която Ирена Георгиева е председател на УС. АБТТА членува в Европейския комитет на асоциациите на туристическите агенции, чийто президент Георгиева е от 2010 до 2012 г.

Ирена Георгиева:

До 30% стигат отстъпките по нашите курорти

Продажбата на туристически продукти през интернет трябва да стане сигурна и да има защита срещу фантомите и мошениците, казва председателката на УС на АБТТА

- В най-простичкото - качеството на обслужването. Няма достатъчно подготвени кадри. Има млади хора, които с желание влизат в туризма, но не са достатъчно подготвени. Това се вижда например при обслужването на рецепциите в хотелите, в ресторантите и т.н. Всъщност, това е големият проблем - недобре подготвените кадри в туризма. Много от хотели изискват много голям кадрови потенциал. Не се постига лесно качество на обучението, а за практиката да не говорим, защото особено по морето това са в повечето случаи сезонно заети служители. Спадането на конкурентоспособността е свързано със спадането на качеството на обслужването в туризма, не е свързано с разнообразието на продукта.

□ Последните 20 години в туризма имаше една неясна политика, курортите се презастроиха, а туристите не идват у нас заради хотела, а заради морето и планината.

- Един от проблемите на нашия туризъм е, че ни липсва точно държавната стратегия за развитие. Държавата не е отговорила на въпроса какъв туризъм искаме да правим и съответно не е разработила подходящия данъчен инструментариум. Нашата организация има добри оперативни контакти със съответната дирекция в Министерството на икономиката и енергетиката и туризма, но имаме усещането, че държавата върви след бизнеса. Смятам, че ролята на държавата е да поставя основните цели, основните направления, а бизнесът да казва как да се осъществяват. А при нас нещата вървят наобратно.

□ Какво трябва да бъде данъчно-то облагане?

- Когато говорим за туризъм, обикновено изпъкват темата почивен туризъм - зимен и летен. Но съставна част от туризма е и събитийният туризъм, който ние като организация настояваме да бъде включен в поправките на Закона за туризъм. Това е един много сериозен, много интелигентен вид туризъм.

Например Хърватия развива изключително много този вид туризъм, т.е. става център на корпоративни събития - обучения, конференции, семинари. Покрай това, събирайки една интелигентна аудитория, успява да покаже и страната си. У нас корпоративният клиент няма интерес да дойде при туроператора, а при хотелиера, защото, отивайки при него, може да ползва данъчен кредит. Тоест може да си приспада ДДС-то, ако сключи директно договор за хотела, но ако мине през туроператор, не може да го направи. Ето това е една неконкурентоспособност в един доста сериозен дял от туристическото предлагане. Имаме обсъждания с икономическата комисия в НС и с Министерството на финансите, но няма решение по отношение на данъчната уредба към момента. Администрацията се основава на европейската директива за ДДС, която забранява на туроператорите да ползват данъчен кредит. Затова предложихме този туризъм да се запише в закона като специфичен вид туризъм.

□ Как се отрази върху туризма атентатът в Бургас?

- Нанесе временни поражения. Действително имаше отлив на израелски туристи за следващите дати, но местата им бързо бяха заети от гости от други страни. Като цяло инцидентът се отрази чисто психологически върху имиджа на България. Трайни последици от атентата нямаше, но това постави въпроса за сигурността на идващите в страната туристи.

□ Каква част от туристите се връщат в България за втори и трети път, и от кои държави са те?

- Поне 20-25% от чужденците, посетили България, се връщат. Това са туристи от основните пазари - Русия, Румъния, Германия, Великобритания, в някаква степен това важи за скандинавските страни. Възстановява се интересът на туристите от Полша и Чехия към нашата страна. Това е тенденция, която се наблюдава от м.г. Не в особено големи размери, но се констатира постоянен интерес на тези държави към България. Тези 20-25 процента от хората, които се връщат в България, посещават преди всичко летните и зимните курорти. По отношение на културния и СПА-туризъм все още нямаме сериозни наблюдения.

□ Вече има два неприятни случая. Единият, от маналата година с “Алма тур”, и сега - с “Бългериан Вип турс”. Това показателно ли е за случещото се в бранша?

- Два случая са доста различни. “Алма тур” е един специфичен случай, от който не бива да се прави извод за бранша като цяло. Но сега случат с “Бългериан вип турс” е малко по-христоматиен. Фалира голям контрагент на фирмата преди 2 години, който съответно не плаща една доста голяма сума. И компанията се опитва в продължение на 2 години да покрие загубите от партньора, но не успява. Този случай е показателен до толкова, доколкото става ясно, че в туризма няма условия да се натрупа голяма печалба, т.е. приходи има, обороти има, но не може да се натрупа печалба. В бранша сме единни в мнението, че нормата на печалба и маржът, с който работят туроператорите, е много малък.

□ В какви рамки е той?

- Под 10%. Стандартният за цял свят процент на посредническата дейност на туроператора е между 10 и 15%. За 15% вече отдавна не можем да мечтаем, но 10 се смята за един нормален процент. В последните години трудно може да се осредни процентът, но той е между 5 и 7, даже в повечето случаи към 5. Това е много малко на фона на посъпването на консумативите и всякакъв вид режийни разноски. Вдигнаха се задължителните минимални осигурителни прагове. Но не можем да си позволим да вдигнем цената на предлаганото на фона на тази конкуренция около нашата страна.

□ Цените на тока скокчиха с 13%. Ще пъскълнат ли туристическите пакети? Как върви записването за зимния сезон?

- Ръстът на режийните разноски е

по-висок от ръста, който ние можем да си позволим в повишение на цените. Освен това в повечето случаи цените са договорени доста преди да се случи това повишение на режийните и на разходите. А записванията за зимния сезон вървят добре и основните пазари са отново Русия, Великобритания, скандинавските страни. Ако има някакво повишение на цените, то ще е конкретно за конкретни обекти на настаняване. Но като цяло не мисля, че ще има увеличение на цените на туристическите пакети.

□ А ръст на туристите може ли да очакваме?

- И зимният сезон ще следва тенденциите, характерни за летния сезон, за който очакваме ръст до 4% спрямо м.г. Вероятно в тези рамки би се движил и ръстът за предстоящия зимен сезон, ако няма някакво драматично събитие.

□ Пикът на летния сезон отмина. В какви рамки се движат отстъпките за септември и октомври?

- По 15-20% са отстъпките, някъде има и 30% намаление. Примерно един доста голям хотелски комплекс на Златни пясъци обяви промоция “Златна възраст” за хората над 60 години и отстъпките са до 30%. Децата вече тръгнаха на училище и отстъпките за деца се ползваха до 15 септември. България в демографски план е една застаряваща държава и е хубаво, че хотелиерите мислят за това.

□ Как да се предпази един потребител, който иска да си купи пакет по интернет?

- 100-процентова гаранция, за съжаление, няма. Най-добре е клиентът да има личен контакт с продавача на съответния туристически пакет. Не искам да звуча като антиинтернет динозавър, но най-добре е в диалог да се разбере какво търси клиентът и

агентът да му предложи най-подходящото за него. Клиентът трябва да е сигурен, че влиза в лицензирана туристическа агенция. Дори ако това е онлайн туроператор или турагент, има номер на туристическото удостоверение. В сайта на МИЕТ са записани имената на всички над 3000 лицензирани туроператори и туристически агенти с номера на лиценза. Когато клиентът влезе в офиса на фирмата, трябва да види лиценза закачен на стената. А когато избере продукт, трябва да бъде сключен договор между него и агента. Клиентите обикновено не са склонни да гледат много внимателно в договорите, но там трябва да е описано всичко онова, което купуват, т.е. категорията на хотела, храната, вида хранене и т.н. Това са едни предпоставки, че потребителят няма да бъде излъган. Що се отнася до интернет, според мен сайтовете за групово пазаруване бяха едно голямо подлъгване на клиентите да намерят евтиното. Дори тогава, когато един агент предлага през интернет, също трябва да се знае кой е той. Необходимо е, освен номера на удостоверението, да се знае как може физически той да бъде намерен в случай на някакъв провал на предлагането. Все повече и повече в Европа тенденциите са да се пазарува през интернет. Ние трябва да имаме такова законодателство, което да направи пазаруването в интернет сигурно, но не и бюрократично натоварено. При нас дори в новия закон, въпреки че се въведе понятието електронна търговия, се изисква физическо поставяне на подпис върху договорите за пазаруване, което пък до известна степен обезсмисля улесненията, които има клиентът, пазарувайки през интернет. Лично мое мнение е, че в сферата на туристическото предлагане не това е най-доброто решение, но статистиката показва, че в САЩ и Европа близо 40% от покупката на туристически продукти става през интернет. В България то се движи около 20%, даже според мен е доста под 20%. Трябва да се направи сигурна продажбата на туристически продукти през интернет и да има защита срещу фантомите и мошениците в мрежата.

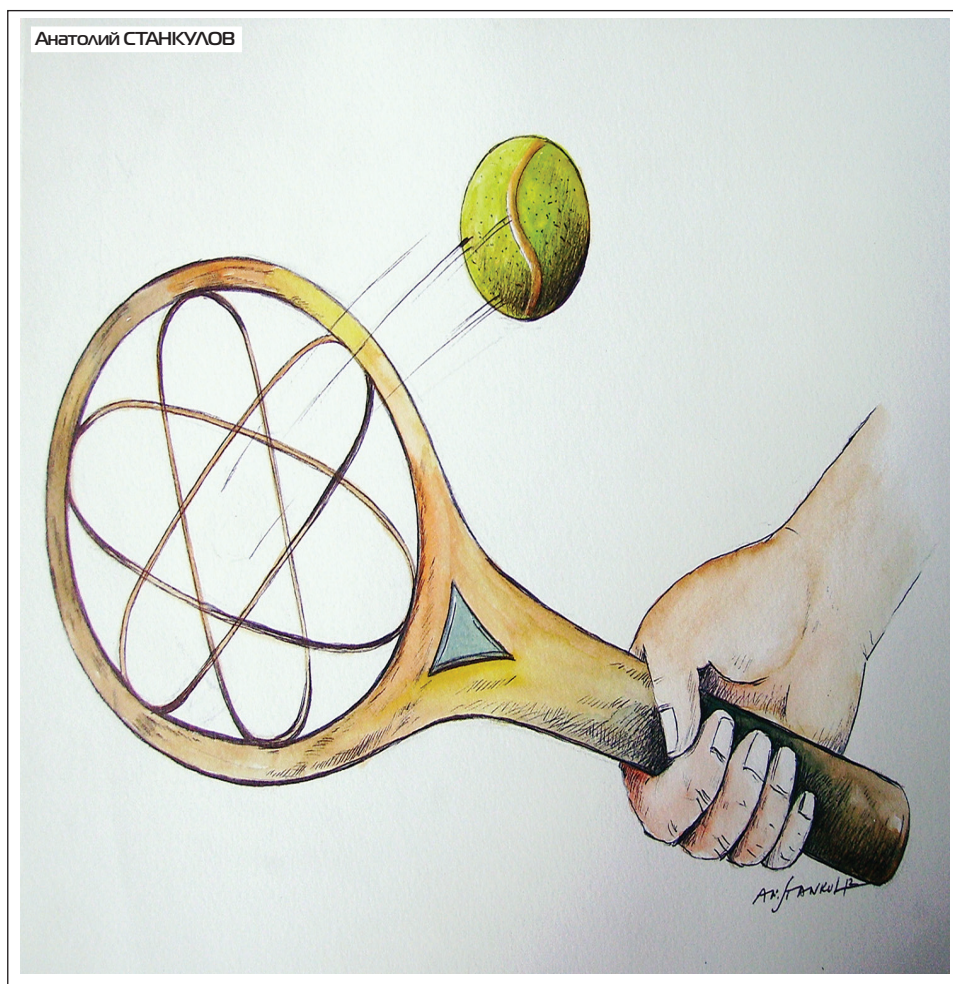
Общество

ГЕОРГИ
ГЕОРГИЕВ

След като извиха ръцете на България и страната ни принесе в жертва на членството си в ЕС първите четири блока на АЕЦ "Козлодуй", партньорите ни от Евросъюза са на път да нарушат сделката, която сключиха с нашата държава.

Евродепутатът Ивайло Калфин съобщава, че обсъждан в момента регламент на Съвета на Европейския съюз предвижда от 2014 г. компенсациите, които България получава за предсрочното затваряне на малките блокове на "Козлодуй", да бъдат подложени на по-строг контрол, да бъдат обвързани с нови условия, най-важното от които е, че няма да могат да се използват за други дей-

Анатолий СТАНКУЛОВ

С европриятели врагове не ни трябва

ности.

Част от сделката за затварянето на малките блокове беше, че около 43% от парите, отпускани за компенсации, можеха и се използват от българските власти за различни социални и инфраструктурни дейности, като например за енергийна ефективност, модернизация на други енергийни мощности, саниране. Това минаваше в графата "смекчаване на последиците" от предсрочното и взето под див натиск решение за затварянето на блоковете от 1 до 4 в "Козлодуй". Сега "приятели" ни от ЕС явно са решили, че

на българите повече такъв "гювеч" не им се полага. Всички пари, до последния евроцент, трябвало да отиват за физическата ликвидация на спрените реактори, докато на тяхно място остане гола поляна.

Отделен е въпросът, че България е обявила, че са й нужни за демонтажа 450 млн. евро до 2020 г., а съюзът отпуска за целта малко над 208 млн. Пак стои отделно въпросът, че под натиска на зелените в Европарламента страната ни трябва да изгради постоянно хранилище за отработено ядрено гориво и ядрени отпадъци, кое-

то не е в наш интерес и ще ни натовари допълнително финансово и няма да допринесе за безопасността, защото е най-добре тези неща да стоят по-далеч от територията на България.

Какво излезе накрая: че компенсациите не са компенсации. Пестелите европейци ще дадат пари, и то половината, за да спят спокойно, че сатанизираните от самите тях реактори на "Козлодуй" ги няма. Парите, които уж трябваше да успокоят българите, че не са напълно прецакани и унижени със сделката за "Козлодуй", вече са под въпрос. Както и

предричаха мнозина, затварянето на малките блокове излиза на България по-скъпо от тяхната експлоатация, барабар с политическата цена, която трябваше да платим. Как да не станеш евроскептик, когато брюкселското войнство всеки ден дава повод за негодувание и усилва усещането за третиране на България като втора ръка член на иначе уж равнопоставения ни съюз. За какво са ни врагове, когато пишман европриятелите ни не спазват договорките и явно са преценили, че могат да ни работят, както са си решили.

Защо мълчите за истинските проблеми?

МАЯ
ИВАНОВСКА

Правителството, чиито слуги са наточили яко секирата на железниците и са на път да я докарат от възлово за някогашната икономика дружество до детско атракционно влакче, поискаха от парламента да възложи на Сметната палата проверка на "БДЖ Пътнически превози". И я получиха. Това стана вчера по предложение на ГЕРБ депутати. Като причина за проверката е

изтъкнат големият размер на публичните средства, които дружеството управлява (за м.г. те са около 170 млн. лв.).

И още, защото компанията изпълнявала "важни социални функции". Тази, втората, причина буди пълно недоумение, защото именно настоящите управляващи са хората, които разкараха от железницата над 4000 души, съкратиха 160 влака, спряха ремонтите на локомотиви и вагони, намалиха и железния път. Ама щото дружеството има социална функция, туриха на тезгяха "БДЖ Товарни превози", което компенсираше загубите от пътническите превози, та съвсем да загине. А сега ще го ревизират.

Няма лошо да се направи ревизия, но що не

проверят дейността на всички звена в БДЖ. Макар че проверката ще е за периода от 1 януари 2011 г. до 30 септември 2012 г. - сиреч, докато хората на ГЕРБ са управлявали дружеството, повече от ясно е какви ще бъдат резултатите и в чия полза.

Докато управляващите разиграват политически театър с проверки и ревизии, отговорът на един въпрос, който си зададоха всички пътуващи със железницата преди около две седмици, бе потулен. Какви са причините за повредената електричка София-Мездра? Случаят стана известен само и единствено защото в интернет се завъртя любителски клип, който показва как пътници на гара Илиянци спират бързия влак от

София за Горна Оряховица, който трябвало да мине транзит през гарата. Повод за този цирк, който, за късмет, приключи без пострадали, бе поредна авария в старата електричка, движеща се по линията София-Мездра.

От ръководството на БДЖ потвърдиха за инцидента няколко дни по-късно. Това се е случило на 6 септември, но до ден-дневен не се изясни разпоредена ли е проверка на случая, каква е причината за повреда на единствената движеща се електричка и дали преди тръгването й тя е била в изправност. Защо отговорите именно на тези въпроси пряко касаят сигурността и живота на пътниците. Не дай, боже, отговорите да са страшни!

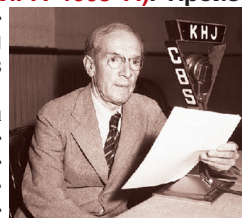
Датума

20

www.duma.bg

1878 - РАЖДА СЕ ЪПТОН СИНКЛЕР, АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1968 Г.). Произ-

веденията му отразяват неговите социалистически възгледи, за които през 1930 г. авторът заявява: "Моята кауза е каузата на човек, който не е бил победен досега и чието съществуване има една единствена, от Бога дадена, свещена цел." Един от най-известните му романи е "Джунглата" - натуралистично описание на лошата хигиена и тежките условия на труд в месопереработвателните фабрики на Чикаго. С постъпленията от романа Синклер основава социалистическа комуна за писатели. Награден с "Пулицър" (1943 г.).

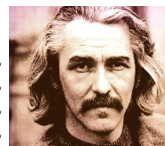
1918 - ИЗБУХВА ВОЙНИШКОТО ВЪСТАНИЕ.

След поражението на българската войска при Добро поле по време на Първата световна война недоволството сред войниците расте. Заражда се идеята за поход към София с цел сваляне на правителството и наказване на виновниците за войната. На 27 септември е обявено, че монархията е свалена, провъзгласена е т.нар. Радомирска република. За неин председател въстаниците избират Александър Стамболийски, а за главнокомандващ Райко Даскалов. Подготвя се настъпление срещу София. Правителствените войски с подкрепата на германски части потушават въстанието на 2 октомври. Общият брой на жертвите сред бунтовниците е около 400 души. На 3 октомври Фердинанд абдикира.

1932 - В ОРЯХОВО СЕ РАЖДА МАРИН ВЪРБАНОВ, ХУДОЖНИК-ПРИЛОЖНИК (УМИРА 1989 Г.). Професор,

наричан "магьосникът в текстила". Преподавал в Русия, Франция, Австралия. Първият чужденец - преподавател в Художествената академия в Пекин. Основава академия по текстил в Хайнджоу, която носи неговото име. Творбите му - стенни килими, скулптури от вълна и памук, фрески от гайтани, макар и с много български дух, са космополитни и извеждат на по-високо равнище световните тенденции.

1934 - РАЖДА СЕ СОФИЯ ЛОРЕН, ИТАЛИАНСКА АКТРИСА. Рожде-

ното ѝ име е София Вилани Шиколоне. За цялата си филмова кариера прави над 100 екранни роли. Лентите, които се открояват във филмографията ѝ, са "Златото на Неапол", "Чочарка", "Затворниците от Алтона", "Брак по италиански", "Милионерката", "Вчера, днес и утре", "Графинята от Хонконг", "Слънчогледи", "Прет-а-порте" и др. Носителка на много престижни филмови награди.

1946 - ВЪЗРОДЕН Е МЕЖДУНАРОДНИЯТ ФИЛМОВ ФЕСТИВАЛ В КАН. Един от най-

престижните кинофоруми се открива за пръв път на 1 септември 1939 г. с филма "Гърбушкото от Нотр Дам". Датата обаче се оказва съдбова - не само за фестивала, но и за цялото човечество - избухва Втората световна война. Фестивалът е възроден през 1946 г. (от 20 септември до 5 октомври) под председателството на Луи Люмьер - един от изобретателите на кинематографа. След това се провежда всяка година през м. май с малки изключения. Най-престижната награда, давана в Кан, е "Златната палма" за най-добър филм.

1957 - УМИРА ЯН СИБЕЛИУС, ФИНЛАНДСКИ КОМПОЗИТОР (Р. 1865 Г.). Признат за

най-видния, след Григ, от страните в Северна Европа. Работил плодотворно в почти всички музикални жанрове. За световната му слава допринеся най-вече концертът за цигулка и оркестър в ре минор и музиката към драмата "Куолема" с най-популярната ѝ част "Тъжен валс". В негова чест в Хелзинки има издигнат паметник, а единственият университет за изучаване на музика във Финландия е кръстен на него - Академия "Сибелиус".

МОНД

LE MONDE diplomatique

българско издание

дипломатик

20 септември 2012, година 9, брой 9 (94) - втора част

lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

8 стр.

Гореща есен

ИГНАСИО РАМОНЕ

ЛЕТНИТЕ отпуски са сякаш една пелерина на амнезия, с която ни покриват, за да забравим бруталността на кризата. Медиите се опитват да ни развличат с конски дози колективно затъпяване – Европейското първенство по футбол, Олимпийските игри, летни приключения на „звездите“ и т.н. Искат да ни накарат да забравим, че настъпва нова вълна орязвания на бюджетните разходи и че второто „спасение“ на Испания ще бъде още по-болезнено... Но не успяха, защото сред ред други причини прозвучаха камбаните на Хуан Мануел Санчес Гордийо и на Андалуския профсъюз, които развалиха магията и поддържаха социалната тревога. Есента ще бъде гореща.

В един публичен диалог през август с философа Зигмунд Бауман (1) съвпаднаха мненията ни, че трябва да приключим с властващия песимизъм в обществото, разочаровано от традиционните начини да се практикува политиката. Трябва да престанем да бъдем изолирани индивиди и да се превърнем в проводници на промяната, във взаимно свързани социални активисти. „Наш дълг е да поемем контрола над живота си, каза Бауман. Живеем моменти на пълна неяснота, гражданите не знаят кой в действителност управлява и това ни кара да губим доверие в политиките и традиционните институции. Сред населението цари постоянно чувство на страх и несигурност... Политиките внушават страх на гражданите и така ги контролират, ограничават индивидуалните им права и свободи. Намираме се в много опасен момент, защото последствията от това положение засягат всекидневния ни живот. Повтарят ни, че за да имаме сигурна работа, трябва да приемем тежките условия, несигурността, защото така ще имаме пари за харчене... Страхът е много силна форма за социален контрол.“

Днес гражданите не знаят кой командва, защото властта

и политиката се разделиха. Доскоро бяха заедно. В демокрацията кандидатът, който стига до изпълнителната власт чрез избори, по политически път, е единственият, който може да я упражнява или делегира с пълно право. Днес в неолиберална Европа не е така. Успехът на изборите на един президент не му гарантира правото да упражнява реалната власт, защото над него стоят – освен Берлин и Ангела Меркел – две висши власти, неминали през избори, които той не контролира, но те му диктуват начина на поведение – европейската технокрация и финансовите пазари.

Тези две инстанции определят дневния ред. Еврорекратите изискват сляпо подчинение на европейските договори и механизми, които са генетично неолиберални. От своя страна пазарите наказват всяко отклонение от ултралибералната праволинейност. По този начин, затворена между тези два стръмни бряга, реката на политиката тече задължително в една-единствена посока, без възможности за маневриране. Тоест, без власт.

„Традиционните политически институции вдъхват все по-малко доверие, каза

Бауман, *защото не дават решения на проблемите, в които попадат гражданите. Съществува цяла пропаст между демокрациите (това, което хората са гласували) и диктатите на пазарите, които изяждат социалните права на хората, техните основни права.*“

Свидетели сме на голямата битка на Пазара срещу Държавата. Пазарът със своите тоталитарни амбиции иска да контролира всичко – икономиката, политиката, културата, обществото, индивидите... И в съдружие с масовите медии, които функционират като негов идеологически апарат, иска да разруши зданието на социалните придобивки, т. е. това, което наричаме Държава на благоденствието.

Застрашено е нещо основно – равенството на възможностите. Например, приватизира се мълчаливо (тоест, прехвърля се към пазара) образованието. При тези орязвания на бюджета ще се създаде държавно образование с ниско ниво, където учебният процес и условията за труд – както за преподавателите, така и за учащите – ще са трудни. За държавното образование ще е все по-мъчно да издигне младежите със скромнен произход. В замяна

на това частното образование, предназначено за заможните семейства, сигурно ще се развие. Ще се създадат отново привилегированите социални слоеве, които ще командват, а другите, от втора категория, ще се подчиняват. Непоносимо е.

В този смисъл, кризата вероятно действа като шок, както пише социоложката Наоми Клайн в книгата си „Шоковата доктрина“ (2). Икономическата катастрофа се използва, за да се изпълнят планове на неолиберализма. Създадох се механизми за контрол над националните демокрации, които се приложиха в Испания и преди това в Ирландия, Португалия и Гърция, жестоки структурни преобразувания под надзора на новата власт – „тройката“, съставена от Международния валутен фонд, Европейската комисия и Европейската централна банка. И трите са недемократични институции, чиито членове не са избирани от народите и не представляват гражданите.

Въпреки това, тези институции с подкрепата на масовите медии, подвластни на интересите на икономически, финансови и индустриални групировки, са натоварени да създадат инструментите

за контрол, които свеждат демокрацията до театър на сенките и привидностите. С благосклонното съучастие на големите управляващи партии! Каква е разликата между ограниченията на Родригес Сапатеро и на Мариано Рахой? Много малка. И двамата коленичиха пред финансовите спекуланти и се подчиниха сляпо на евробюрократските указания. И двамата ликвидираха националния суверенитет. Никой от двамата не взе едно политическо решение, което да постави спирачка на ирационалността на пазарите. И двамата счетоха, под диктата на Берлин и атаките на спекулантите, че единственото решение – както в старите и жестоки ритуали – е да пожертват населението. Сякаш мъченията, наложени на обществото, могат да задоволят алчността на пазарите.

В този контекст какви възможности имат гражданите да възстановят политиката и да възкресят демокрацията? Без съмнение социалните протести се разрастват и протестните движения се множат. Засега испанското общество вярва, че тази криза е едно премедие и че нещата скоро ще бъдат отново такива, каквито бяха. Това е мираж. Когато си даде сметка, че това няма да стане и че тези преобразувания не са „кризисни“, а структурни, които ще останат постоянно, тогава вероятно социалните протести ще достигнат високо ниво.

Какво ще искат протестиращите? За приятеля Зигмунд Бауман е ясно: „Трябва да построим една нова политическа система, която позволява нов начин на живот и една нова, истинска народна демокрация“.

Какво чакаме?

(1) В рамките на Социалния форум, организиран по време на фестивала „Ротомом Сънсплаш“ в Беникасим (Кастельон) от 16 до 23 август 2012 г. <http://www.rototomsunplash.com/es>

(2) Наоми Клайн, *La Doctrina del shock. El auge del capitalismo del desastre* (Шоковата доктрина. Възходът на капитализма на бедствията) Paidós, Барселона, 2007.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
испанско издание
Превод Венко Кънев

Хуан Мануел Санчес Гордийо, който от 33 години е преизбиран за кмет на Мариналеда в Андалусия, си спечели прозвището „испанският Робин Худ“, след като това лято оглави атаки на бедни граждани срещу супермаркетите. „Има хора, които просто няма какво да ядат. Кой ще се погрижи за тях?“ – пита Гордийо, призовавайки по мегафон да се изнасят храни от магазините, за да се раздават на бедните.

КИТАЙ - ВЛАСТ И МОГЪЩЕСТВО

За да стане втората по големина икономическа сила в света, Пекин разви производствена система, поглъщаща огромно количество енергийни ресурси, и се впусна в луда надпревара за суровини. Въпреки че го отрича, Китай рискува по този начин да попадне в капана на неоколониализма. Съзнавайки мястото си в сърцето на глобализирания свят (вж. картата на стр. 4-5), страната се опитва да разшири

идеологическото си влияние, като изтъква фигурата на Конфуций (стр.6-8). Завръщането на стария учител, за когото властта се сети отново, засяга и китайското общество. В навечерието на своя XVIII конгрес Комунистическата партия се стреми по-скоро да удържи социалния гняв, отколкото да утвърждава едно обновено разбиране за марксистката теория (вж. по-долу).

HU YANG. – „Живот в Шанхай“, 2005

Тайният свят на Комунистическата партия

В КВАРТАЛ „Вейгунцун“ на широкия тротоар, който свързва Женмин Дасюе – Народния университет, един от най-старите в Пекин, с едноименната станция на метрото, общината инсталира електронно информационно табло със сензорен екран и интерактивна система за ориентирване в града. Отстрани на таблото има червени плакати с текстове на Китайската комунистическа партия (ККП), със сърп и чук на видно място и със снимки на заслужили работници и образцови ръководители. Най-модерната технология за ориентирване в комунистическата политика? Изглежда малко вероятно тълпите от студенти, често облечени в крак с последната мода (през юни момчетата носят сексапилни къси панталонки или минижуп, а момчетата – риза или тениска с надписи на английски език), да схванат посланието. Така се развива Китай, където най-разкрепостената модерност съжителства с най-архаичните методи.

XVIII конгрес на ККП, който ще се проведе „през второто полугодие на 2012 г.“ според официалното съобщение, отразява този парадокс. Единствената партия, която управлява страната от 1949 г., е предвидила система за обновление на централните органи. Висшите служители, отговарящи за организацията и ръководството на държавата (генералният секретар, който е и президент на републиката, министър-председателят и председателят на Общокитайското народно събрание), трябва да се задоволят с два мандата и не могат да управляват повече от десет години. Горната възрастова граница за членовете на националните органи (Централен комитет, Политбюро, Постоянен комитет) беше фиксирана на 68 години.

Следователно през 2012 г. ще станем свидетели на една от най-големите промени в ръководството, осъществявани в страна, която се обявява за комунистическа. Седем от деветимата членове на Постоянния комитет на Политбюро (1), сърцето на китайската власт, ще бъдат сменени. От 60 до 65% от членовете на Централния комитет също ще трябва да отстъпят мястото си. По какви критерии ще бъдат избирани новите кадри? Мълчание по въпроса. Напомняйки нравите от времето на Забранения град, смяната на постове в ККП се подготвя в пълна тайна посредством неясни игри, макиавелистки интриги, клетви за върност и непозволени удари.

На повече от две хиляди километра оттам, в Кантон, Юехуей (ще я наричаме така, за да не ѝ създаваме неприятности), облечена с дънкови къси панталонки и копринена блуза, с дълга коса и изискан грим, е като всички други младежи от средната класа, които водят спокоен живот и умеят да общуват. Докато приятелите ѝ отказват да говорят за политика, Юехуей се колебае първоначално, но после се впуска на драго сърце в разговора.

„След конгреса“... Този отговор получава всяка молба за разговор с китайските ръководители. Това, разбира се, не изключва неформални срещи. Какво се случва зад червените стени на седалището на Комунистическата партия, на две крачки от Забранения град?

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
МАРТИН БЮЛАР

Майка ѝ е начална учителка, а баща ѝ – държавен служител. Тя приключва магистратурата си по право в престижния университет „Сун Ятсен“, където се среща с нея. Подобно на родителите си е комунистка. „Партията е като своеобразна асоциация, мрежа, гарантираща успех, обяснява тя веднага. Нецо като професионално сдружение.“ Това ще ѝ помогне да си намери добра работа и сигурна кариера. След кратка пауза уточнява, изчервявайки се: „Мечтаех да стана комунистка от юношеските си години.“ Подобно на повечето китайски младежи, тя е била член на младежката организация. „Когато бях избрана от ръководството на партията заради отличния си успех в училище, бях много щастлива, разказва тя със светнали очи. Това беше вид награда. Празнично събитие.“

Пет години по-късно ентузиазмът е изчезнал. „Ако трябваше да направя всичко отново, не бих го сторила. Защото е свързано с много задължения. Трябва да присъствам на редица събирания, това отнема време, а аз имам много други интереси.“ Първичните организации, които обикновено са в покой, бяха изключително активни през последните месеци заради сътресенията, породени от уволнението на известния ръководител Бо Силай, което изкара наяве разделенията в ККП. „Но най-вече, продължава Юехуей, трябва да възпроизвеждам отговорите, давани от партията. Нямам свобода да кажа онова, което мисля. Това ми тежи, защото съм изключително свободомислеща.“

Разбира се, формално никой не ѝ забранява да спре да използва официалния клиширан език. Но тогава ще бъде задължена да даде обяснения и да се изправи пред „другарите“, натоварени със задачата да я убедят и да я вкарат в правия път.

ДА ВЪРНЕ членската карта и да обърне страницата? Не е възможно. Това би било политическо отстъпничество. Вероятно ще успее да се дистанцира, ако напусне квартала си. Ще бъде достатъчно да не проявява признаци на живот. Но ако постъпи на работа в държавната администрация

или в държавно предприятие, няма да се отърве от директивите. Както обяснява един ветеран, който се оплаква от ситуацията: „Не сме длъжни да вярваме – ходим на събранията, затваряме си очите и продължаваме...“

Всъщност е по-трудно да се излезе от партията, отколкото да се влезе в нея. Често партийният секретар (на училището, квартала, предприятието, селото) избира онези, които счита достойни да станат членове. Ако случайно човек е пропуснал етапа на гимназията и факултета и смята, че ще е полезно за кариерата му да размахва сърпа и чука, може да подаде молба за членство, при условие че бъде препоръчан и се съгласи да бъдат проучени професионалната му дейност и личният му живот.

От 2007 до 2012 г. повече от десет милиона души са се присъединили към ККП. Тази извънмерна структура наброява официално 80 милиона и 600 хиляди членове, което почти се равнява на населението на Германия. Близко една четвърт от тях са под 35 години, а половината са между 36 и 60 години според официалните статистики. Парадоксално е, че макар никога преди населението да не е критикувало толкова открито комунистическите ръководители, особено местните, никога не е имало и толкова кандидати за членство. Причината е, че членската карта представлява безценен пропуск, откриващ редица възможности пред младите (най-малкото за тези, които не са богати), и гаранция, осигуряваща спокойствие на партията, която се надява по този начин да контролира по-добре обществото.

На синовете и дъщерите на комунисти им е гарантирано мястото, както и на интелектуалците и новозавършилите, които довчера бяха смятани за „дребни буржоа“, докато днес им се постила червен килим. Идеята е да се изгради „изтъкната партия“, както често се провъзгласява. Тъй като партията и държавата са едно цяло, страната има нужда от образован персонал. При формирането на елита се търсят предимно хора от китайските и чуждестранните университети – висшето образование все повече се цени. То обаче не замества партийните школи.

Щом човек заеме важна длъжност на местно или централно ниво, е задължително да премине през ученическите скамейки на тази върховна политическа учебна институция. Новите мандарини се посвещават там в тънкостите на марксизма по китайски и на съвременната политиката, като в същото време придобиват полезни умения в областта на публичната администрация. В едни и същи помещения понякога съжителстват, както в Шанхай,

(1) След конгреса Постоянният комитет на Политбюро може да бъде намален до седем членове или напротив – увеличен до единадесет.

червеното училище, плод на революцията, и административното училище, създадено с реформите от 80-те години на XX в., комунистически еквивалент на френското Национално училище по администрация (2). Най-известните китайски и чуждестранни професори са поканени да изнасят лекции. Учебното заведение в Кантон се хвали, че е успяло да доведе най-големите американски икономисти. Компютърните презентации, скъпи на всеки самоуважаващ се технократ, са в изобилие. Има свободен достъп до Интернет. Нито една чуждестранна книга, дори и най-критичната, не е забранена. Щом става дума за изграждане на ръководния елит, партията не щади средства и усилия.

ВЪПРЕКИ молбите ни, не успяхме да прекратим прага на Централната партийна школа в Пекин, ръководена от Си Цзинпин, бъдещ лидер на страната. Но двама журналисти от *Чайна дейли* – Чън Ся и Юан Фан, разказват за този особен свят, където е събран комунистическият елит, дошъл от префектурите, провинциите и столицата (3). Авторите описват как през първата седмица учениците, откъснати от света („дори секретарите и шофьорите трябва да чакат извън пределите на училището“), преминават „изпити, за да се оцени нивото на теоретичните им познания, включително основите на марксизма“. След това се разпределят по групи, които ще следват лекционни курсове на различни теми: история на партията, на религиите, малцинствения въпрос, борбата срещу корупцията, предпазване от ХИВ/СПИН и др. Участват също така в дискусии, където всеки е поканен да изрази свободно мнението си. Но йерархията не се премахва – учащите, произхождащи от народа (от префектурите), не учат, не ядат и не спят с онези, които изпълняват длъжност в провинция или в столицата.

В училището, пишат Чън и Юан, съществува специално съсловие, съставено от кадри на възраст от 45 до 50 години, които ще образуват „бъдещия гръбначен стълб на управлението“. Те обикновено се обучават в продължение на една година. Макар първите три месеца да са посветени на прочита на класическите трудове, като *Капиталът* на Карл Маркс или *Анти Дюринг* на Фридрих Енгелс, пансионерите получават задълбочено обучение по всички управленски въпроси: законодателна система, изготвяне на бюджет, контрол на финансите, външна политика, управление на предприятие, ръководство и управление на персонала, както и изкореняване на корупцията, способности за уреждане на конфликти и т. н. Става въпрос за тясна професионализация на ръководителите.

Школата служи и като сито за подбор. Силният организационен отдел на Централния комитет, който отговаря за партийните дела, назначенията в правителството, в медиите (заедно с отдела за пропаганда), университетите, държавните предприятия, „често изпраща емисари, които присъстват в часовете и участват в дискусиите, уточняват двамата журналисти, като целта е да набележат най-добрите студенти с оглед на бъдещата им кариера. Един преподавател ни разказа, че политическата кариера на един от възпитаниците, който е бил отстранен от час за лошо поведение (...), е приключила.“ Това означава, че устремилите се към високи постове премислят много пъти думите си, преди да изкажат и най-бегло критично мнение.

„Нищо не се е променило, все така се възнаграждава покорството“, споделя с въздишка кадър от ККП, пожелал анонимност, който се съгласи да се срещне с нас преди няколко месеца в Пекин. Той припомня, че критериите за повишение са определени официално и са поне седемдесет (4), като на пример образователен ценз, трудов стаж и резултати от изпълнението на ръководна длъжност, например в областта на инвестициите или качеството на въздуха. Без да забравяме прословутата „стабилност“ – всяко нарушение на обществения ред, получило национален отзвук, води до лоши оценки и спира кариерата. В отсъствието на прозрачност господства произволът... и в резултат на това се възпроизвежда един форматиран елит.

„След либерализацията и до средата на 90-те години на XX в. човек, намиращ се в в долната част на стълбцията, можеше да се издигне. Днес това вече е невъзможно“, уверява Ян Цишън, икономист, бивш директор на информационната агенция „Синхуа“ (Нов Китай) по въпросите на вътрешната политика. В голямо, леко западнало кафене отвъд

четвъртото околоръстно шосе на юг от Пекин, той ни разказва за съдбата на книгата *Анализ на социалните прослойки в Китай* (5), публикувана в Хонконг (и следователно разпространена нелегално), а после и на континента, където е била забранявана на два пъти преди появата на допълненото издание от 2011 г. Авторът, който продължава да е комунист, не е бил обезпокояван, въпреки че сочи с пръст едно от слабите места на системата – изграждането на класа от наследници.

Според него „вече няма движение по социалната стълбца. Повечето места са запазени за добре образованите деца на кадри. За поколението, родено след реформите, може да се каже, че се наблюдава възпроизвеждане на социалните слоеве – децата на партийните кадри и на заетите в държавната администрация също стават кадри; децата на богатите стават богати, децата на бедните остават бедни.“ Това, което може да изглежда банално на Запад, често се приема като нетърпимо в страна, в която се говори за „власт на народа“ и за „социализъм“, пък бил той и по китайски модел.

И наистина, „синовете на принцове“ – децата на историческите партийни ръководители (*taizi dang*), заемат постове в държавния апарат (една четвърт от настоящите членове на Политбюро) и най-вече стоят начело на големите държавни или полудържавни компании. Говори се, че си съперничат с ръководителите, произхождащи от по-скромни семейства, направили кариера в Лигата на комунистическата младеж (*tianpai*) представени от настоящия президент Ху Цзинтао и неговия министър-председател Вън Цзябао. Бъдещият президент Си Цзинпин, син на някогашната дясната ръка на Чжоу Енлай, принадлежи към първата категория, докато претендентът за поста министър-председател – Ли Къцян, принадлежи към втората (6).

ИМА ЛИ класова борба в ККП? Макар да съществуват подобни неофициално признати мисловни течения, разногласията не се дължат на произхода на лидерите. Преди да бъде свален от политическата сцена, Бо Силай, тогава управител на града-провинция Чунцин (32,6 милиона жители) и син на един от историческите ръководители на революцията, беше защитник на социалните права на работниците-селяни (*mingong*) и открит враг на предприемачите, но също и шампион по бързото съдебно производство, което не обръща особено внимание на човешките права. На хиляда и петстотин километра по права линия оттам управителят на Гуандун, където се намират големите предприятия износители – Ван Ян, който не се е родил със сърп и чук в ръката, стана радетел за икономически либерализъм, като в същото време настоя за политическо отваряне и обществени свободи. Виждаме колко е опасно да се анализира китайското общество с политическите ориентири на Запада (реформатор или консерватор, десница или левица), макар че някои хора, сред които са както носталгично настроените по времето на Мао Цзедун, така и интелектуалците защитници на социалните права, обичат да се определят като „нова левица“.

Споровете могат дори да се решават и с насилие (в символичен план), както в случая с Бо Силай. Спечелил репутация на борец срещу корупцията, комунистическият секретар на Чунцин, обвинен в корупция и носталгия по маоизма, беше чисто и просто отстранен от длъжност от Пекин. „Рискът от завръщане към Културната революция съществува“, отсече министър-председателят Вън Цзябао.

Тази официална версия често се поставя под съмнение в частните разговори. След като партията изготвя обвинителния акт, а не едно независимо правосъдие, трудно е да се разграничи върното от грешното. И все пак, корупцията е толкова дълбоко заложена в Китай, че не е невероятно ръководителят на Чунцин да е заменил в своя полза един клан с друг. Също така няма спор, че той възроди „червените песни“. Но да се заключи, че е искал да се върне към най-лошите моменти на маоизма и хунвейбините (червеногвардейците), е рисковано. „В това няма никакъв смисъл, отсича Ян Лешан, един от бившите главни редактори на вестника от Кантон *Нанфан Чжоумо*. Този шестдесетгодишен пенсионер, който обаче продължава да работи, ни посреща в помещенията на преструпата, известна с разтърсващите си разследвания. Той заявява: „Някои поведения може да напомнят епохата на Културната революция. Но оттогава насам населението

се изучи, стана по-образовано и с по-отворено съзнание. Връщане назад не може да има.“

Специалист по история на архитектурата в университета „Сун Ятсен“ и по изявите, свързани с Културната революция, професор Фън Юан, роден по времето на маоистката лудост, през 1964 г., очевидно няма навика да увърта: „Възможно е да има носталгично настроени сред по-възрастните. Но това е странично явление. За сметка на това, при младите препратките към Мао отразяват две реалности – от една страна, недоволство, което не е в състояние да намери израз или решение и което оставя усещането, че по онова време в обществото е имало повече равенство и не е било толкова сурово. А от друга, липсата на достатъчно критичен поглед към този период.“ Официалната оценка на Мао и управлението му винаги се обобщава с лаконичната формулировка – „70% добро, 30% лошо“, а критичните изследвания трудно си проправят път. Фън е осведомен по въпроса, поради което две от статиите му върху този период, поместени в труд с лекциите му, бяха забранени. Става ясно, че той настоява за цялостно историческо проучване, лишено от всякаква инструментализация, дори в името на добра кауза.

Скandalът с Бо Силай навярно нямаше да се развие по този начин, ако дебатите бяха свободни и различните течения – признати, както впрочем беше обещал президентът Ху Цзинтао в началото на втория си мандат. Поетият ангажимент беше забравен, но идеологическото противопоставяне в държавния апарат е все така взривоопасно. То засяга най-вече ролята на държавата (и на партията), както и съдържанието на социалните и политическите реформи.

КАКВО е мястото на пазарния социализъм по китайски във всичко това? „Става въпрос за творческо приложение на социализма, създаден от Маркс и Енгелс. (...) Замисълът на китайската система свидетелства за един марксизъм в развитие“, четем в официалната брошура *Какво знаете за Китайската комунистическа партия?* Разбира се, никой комунист не заимства тази отживяла мисъл. Но това не премахва проблема. Специалист по социалните отношения в предприятието, професор Хъ Гаочао, който пътува често между Кантон и Ню Йорк, признава, че „между американския и китайския капитализъм няма съществена разлика“. Но в Китай, казва той, „има стремеж животът на работниците и селяните да бъде подобрен – става въпрос за нещо вродено“. Това обаче не е толкова очевидно, а и във всеки случай е твърде недостатъчно, за да се определи като социализъм. Несъмнено именно така се обяснява връщането към една заместваща идеология – конфуцианството.

Лю Цзинсян, бивш помощник-кмет на Кантон, отговарял за финансите, е съгласен с това. „Ако под социализъм разбираме повече равенство, то тогава Швеция е по-социалистическа от Китай. Тук продължават да са налице много аспекти от старото общество. Хората вече не са много наясно накъде да вървят. Вече няма критерии, няма модел. Как да определим нашата система? Пазарна икономика, социализъм, държавен капитализъм... Нито едно от тези понятия не позволява да ѝ се даде ясно опередение. Именно затова цари такова объркване за посоката, която трябва да се следва. Трябва да се заемем с мащабна теоретична работа. Може да се каже, че сме на етапа на държавния капитализъм като средство за изграждане на социалистическо общество, където за всеки един човек ще има повече място.“ Целта е несъмнено похвална, но в подготвителните работи по конгреса на ККП не се забелязва никаква промяна в посоката на развитие.

(2) Bk. Emilie Tran, „Ecole du parti et formation des élites dirigeantes en Chine“ (Партийна школа и обучение на ръководните елиту в Кумау), *Cahiers internationaux de sociologie*, № 122, Presses universitaires de France, Париж, 2007.

(3) Chen Xia, Yuan Fang, „Inside the Central Party School“ (В Централната партийна школа), *China Daily*, Пекин, 5 май 2011, www.china.org.cn

(4) Bk. Richard McGregor, *The Party: The Secret World of China's Communist Rulers* (Партията: тайният свят на кумаушките комунистически ръководители), HarperCollins, Ню Йорк, 2010.

(5) Само на кумаушкото език.

(6) Bk. Laurent Ballouhey, „Fils de prince et... président“ (Син на принц и... президент) и „Le plus jeune des haut dirigeants“ (Най-младият от висшите ръководители) в „Chine, état critique“ (Китай – критично състояние), *Manière de voir*, № 123, юни-юли 2012.

Икономически данни

Растеж - 7,8% през първото полугодие на 2012 г. Разчита се на 7,5% за цялата година, което означава ново забавяне през второто полугодие. Растежът беше 9,5% през 2011 г. и 10,3% през 2010 г.

Безработицата - 4,3% през 2011 г. Но тези данни са частични, тъй като отразяват единствено положението на работниците в градовете (49% от китайците са селяни). Уволнените мигранти (*mingong*) от вътрешността на страната не се отчитат.

Брутен вътрешен продукт - по официални данни възлиза на 5432 долара на глава от населението срещу 1732 долара през 2005 г. Утроил се е през XI-та петилетка (2006-2010) През същия период обаче неравенствата са се увеличили.

Неравенства - Коефициентът на Джини (скала на неравенствата, по която 0 отразява перфектното равенство, а 100 присвояването на богатствата от един-единствен човек) достига 46,9 през 2010 г. срещу 42,7 пет години по-рано. Макар и оспорвани понякога, данните дават представа за бързото нарастване на неравенствата.

Инвестиции - ръст от 21,8% между юни 2011 г. и юни 2012 г. Инвестициите в недвижимите имоти, които продължават да се увеличават бързо (с 19,6% за година), са двойно по-малки спрямо рекордите, достигнати в средата на 2011 г. Потреблението обаче нараства с много по-бавни темпове (с 13% за продажбите на дребно) и има тенденция да се свива.

Спестявания - реалните увеличения на заплатите подхранват спестяванията за лечение на тежки заболявания (които се покриват в малка степен или изобщо не се покриват от социалното осигуряване) или за добавка към пенсиите, които са ниски. Размерът на спестените доходи достига колосалните 51,3% от доходите за 2011 г.

Външна търговия - 31,7 милиарда долара излишък през юни, или два пъти повече от предходните три месеца. През февруари Китай дори отбеляза дефицит. През юни ръстът на вноса се забави значително (покачване с 6,3% срещу 12,7% през май). Според информационната агенция „Синхуа“ износът към Европейския съюз е в застой, но „търговията с бързо развиващите се страни отбеляза постоянен растеж“.

Преки чуждестранни инвестиции - традиционно това са чуждестранните капитали (американски, европейски и др.), които се инвестират на китайска територия. Те достигнаха 220,1 млрд. долара през 2011 г. Но от десетина години китайските предприятия също инвестират в чужбина – близо 50 млрд. долара през 2011 г. Така Китай се нарежда на пето място в света в тази област след САЩ, Германия, Франция и Хонконг.

Купуване на предприятия - през 2010 г. (последният период, за който има данни) китайските компании са договорили 188 дялови участия (до 100%) в чуждестранни дружества, основно във финансовата област (кредитни институции, банки и др.), застрахователното дело и транспорта. През 2003 г. 47% от китайските капиталовложения в чужбина бяха в миннодобивни предприятия, срещу 8% през 2010 г.

Нужда от петрол - потреблението се е увеличило от 4,8 милиона барела на ден през 2000 г. на 9,1 милиона през 2010 г. Вносът, който възлизаше на 1,5 милиона барела на ден през 2000 г., достигна 5 милиона през 2010 г.

Нужда от природен газ - потреблението, което се равняваше на 24,5 милиарда кубически метра през 2000 г., достигна 109 милиарда през 2010 г. През 2000 г. Китай е изнесъл 3,3 милиарда кубически метра природен газ, докато през 2010 г. е внесъл 12,2 милиарда.

Източници: China Statistical Yearbook 2011 (Статистически годишник на Китай за 2011 г.); Министерство на външните работи на Китай; „Синхуа“; Caixin, 2011; Société générale, EcoNote, май 2012; Икономически бюлетин на Посолството на Франция в Пекин, юли 2012; BP Statistical Review of World Energy, юни 2012.

Импералистически ли е Китай?

Никога досега търговският обмен между Китай и Африка, нараснал с 89% само за две години, не е достигал подобни нива. Пекин залива с продуктите си пазарите на Черния континент, като в същото време се снабдява с руди. В търсене на енергийни ресурси Китай увеличава обема на инвестициите в страните от Юга, но не иска да установява колониални отношения с държавите, които му осигуряват суровини. Невинаги го постига обаче.

МАЙКЪЛ Т. КЛЕР*

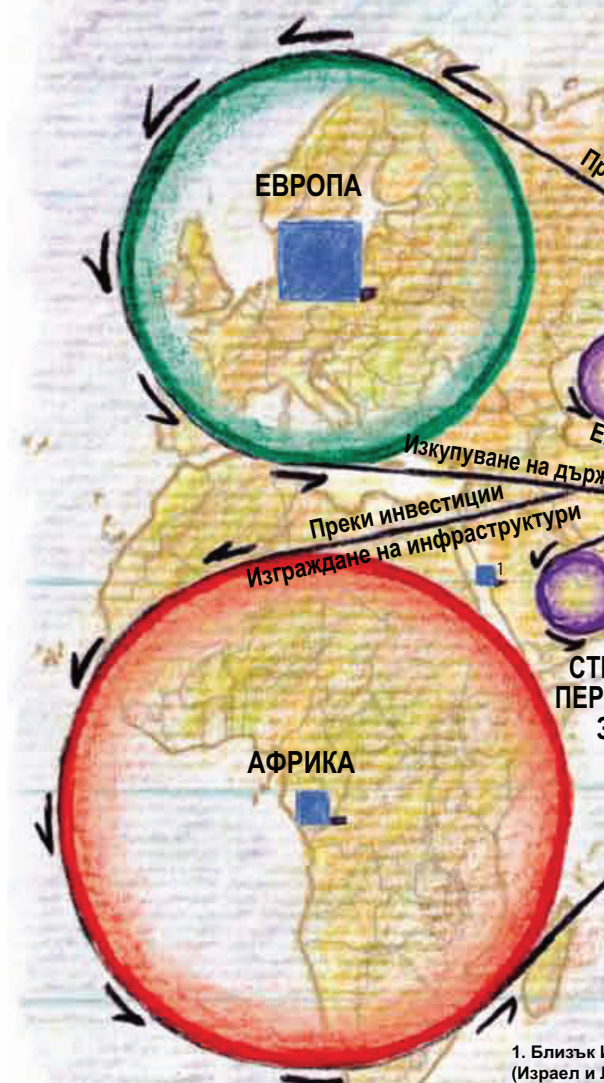
КИТАЙ, който сам се определя като развиваща се държава, обещава на страните от Юга, че няма да се отнася като хищник към тях, подобно на старите колониални сили. По време на Четвъртия форум за китайско-африканско сътрудничество, който започна в Пекин на 19 юли т.г., президентът Ху Цзинтао посочи: „Китай е най-голямата развиваща се държава, а Африка – континентът с най-много такива държави.“ (...) „Китайският и африканските народи са изградили отношения на равенство, искреност и приятелство, като взаимно се подкрепят в името на съвместното си развитие“ (1).

Въпреки че тази декларация е по-скоро резултат от дипломатическо упражнение по стил, китайците все още помнят изтъпнените унижения, когато бяха зависими от европейските сили и Япония. И все пак, ръководителите им са изправени пред дилема – за да поддържат икономическия растеж (което е техен приоритет), те трябва да получават от чуждестранните си доставчици все повече суровини, от които държавата стана силно зависима след икономическия ѝ подъем през 80-те години на XX в. За да си осигурят непрекъснати доставки, те започват да поддържат отношения с често корумпирани и диктаторски правителства, както преди тях правеха западните велики сили.

Някои бедни държави са белязани от „проклятието на природните ресурси“. Управляват ги авторитарни режими, заинтересувани единствено от печалбата от мините и поддържани на власт от пребогато платените сили за сигурност. Основните държави купувачи пък започват да страдат от „проклятието на ресурсите с обратен знак“, веднага щом станат съучастници в оцеляването на авторитарните държави (2). Колкото повече една държава зависи от доставчиците си на суровини, в толкова по-голяма степен е принудена да осигурява оцеляването на правителствата им.

Тази схема е водеща в отношенията между САЩ и петролните монархии в Персийския залив, например. Президентът Франклин Делано Рузвелт (1933-1945) беше дълбоко отвлечен от империализма и феодализма. И все пак, когато съветниците му го предупредиха за ниските нива на американските петролни запаси и за необходимостта от друг доставчик, той се съгласи през Втората световна война да се сближи със Саудитска Арабия, единствения по онова време производител в Близкия изток, който не беше под контрола на британците. Когато през февруари 1945 г. Рузвелт се среща с крал Абдул Азиз ибн Сауд, той сключи с него неформално споразумение – САЩ щяха да осигурят военната закрила на кралството в замяна на изключителен достъп до петрола му (3). Въпреки че условията по него се промениха оттогава – петролните полета вече са собственост на кралското семейство, а не на американските компании, това споразумение си остава един от стълбовете на политиката на Вашингтон в региона.

*Професор в Хемпшир Коледж, специалист по проблемите на мира и сигурността в света. Автор на *The Race for What's Left: The Global Scramble for the World's Last Resources* (Нагпреварата за мова, което е останало: повсеместното боричкане за последните ресурси в света), Metropolitan Books, Ню Йорк, 2012.

Източници: СТО; Конференция на ООН за търговия и развитие; ОИСП; SIPRI; Patrick Artus, Jacques Mistral, Valérie Plagnol, „L'émergence de la Chine : impact économique et implications de politique économique“ (Възходът на Китай – икономическо влияние и последици за икономическата политика), Conseil d'analyse économique (Съвет за икономически анализи), 2011; Benedicte Vibe Christensen, „China in Africa. A macroeconomic perspective“ (Китай в Африка. Макроикономически перспективи), Working paper 230, Center for Global Development (Център за глобално развитие), ноември 2010; Национално статистическо бюро на Китай.

Ако имаха избор, САЩ със сигурност щяха да предпочетат да купуват необходимите им горива от стабилни, сигурни и приятелски настроени държави, като Канада, Мексико, Обединеното кралство и други членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСП). Но геологията не им позволява. Основната част от находищата се намират в Африка, Близкия изток и бившия Съветски съюз. Според гиганта ВР (бившата „British Petroleum“) 80% от петролните запаси се намират извън зоната на ОИСП (4). Ето защо Вашингтон започна да се снабдява от другаде, от нестабилни нации, и се намесва в политиката на местно ниво, сключва съюзи с местните ръководители и обезпечава енергийното си спокойствие чрез различни форми на военна помощ.

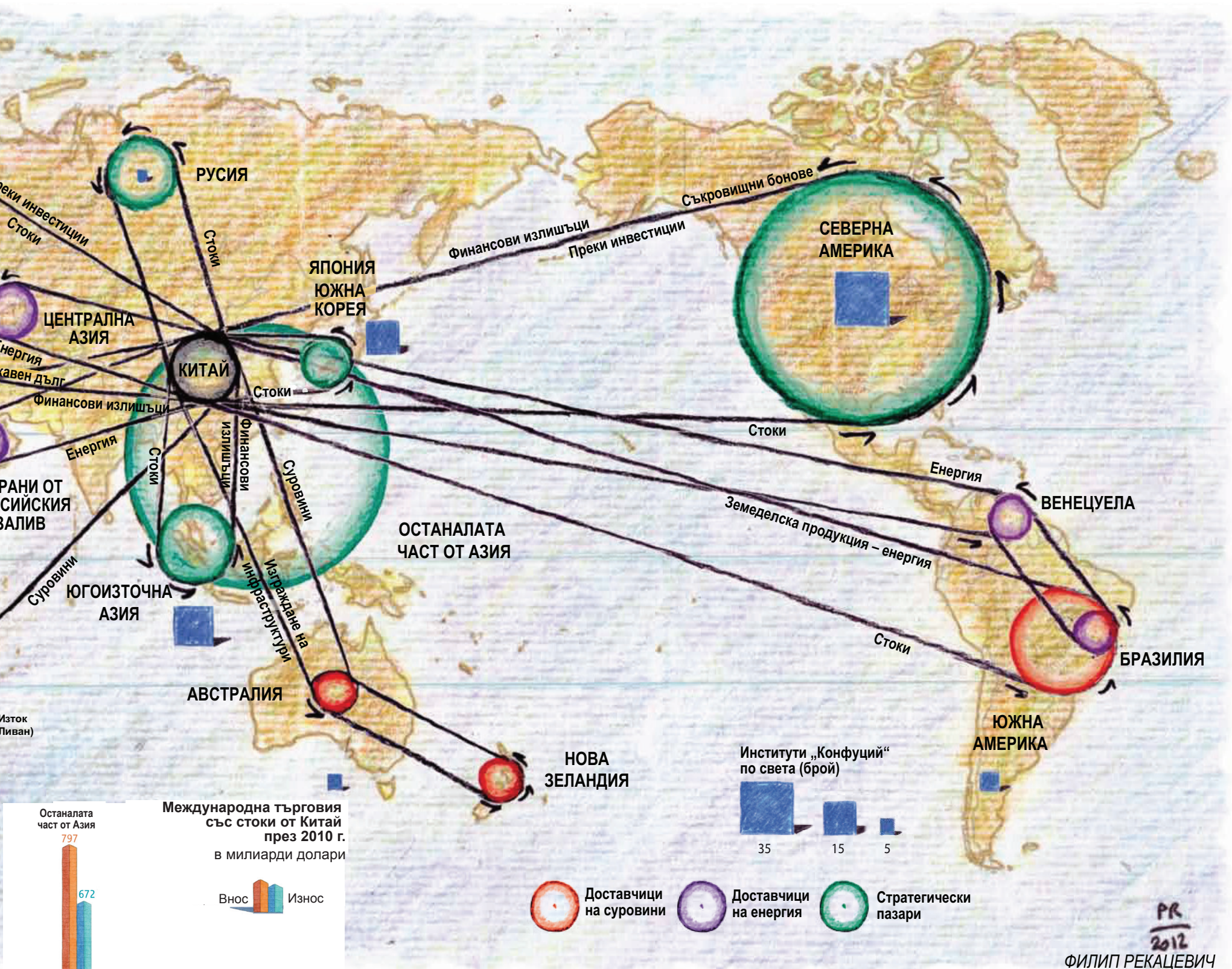
В началото на XX в., за да си осигурят контрол над богатите на петрол, въглища, каучук и различни полезни изкопаеми държави и за да улеснят добива им, големите империалистически сили създадоха или раздадоха лицензи на огромни компании от частния и държавния сектор. След като тези държави получиха независимостта си, въпросните компании продължиха дейността си, като често поддържаха тесни връзки с местните елити и увековечиха положението си, което имаха при колониалната администрация. Такъв

(1) Hu Jintao, „Open up new prospects for a new type of China-Africa strategic partnership“ (Нови перспективи за нов тип стратегическо кита̀йско-африканско партньорство), Министърство на външните работи на Китай, Пекин, 19 юли 2002, www.fmprc.gov.cn

(2) B.J. Michael L. Ross, „The Oil Curse: How Petroleum Wealth Shapes the Development of Nations“ (Нагпреварата за петрола. Как наличието на петрол определя развитието на нациите), Princeton University Press, 2012.

(3) B.J. Blood and Oil (Кръв и петрол), Metropolitan Books, Ню Йорк, 2004, и Daniel Yergin, The Prize (Цената), Simon and Schuster, Ню Йорк, 1993.

(4) „Statistical review of world energy“ (Статистически преглед на енергийните източници в света), ВР, Лондон, юни 2012.

В сърцето на глобализацията

Развивайки търговията със стоки и движението на капитали (изкупуване на дългове), Китай зае централно място в процеса на глобализация. Бяха установени съвсем нови взаимоотношения с конкурентни сили (Северна Америка, Европа), но също и с Африка и Латинска Америка. Трябва да се отбележи, че повече от половината от външната му търговия се осъществява с азиатските страни, откъдето Китай купува части, които се сглобяват на неговата територия и след това се изнасят. (Вж. също *Manière de voir*, № 123, „Chine, état critique“ (Китай – критично състояние), юни-юли 2012, на разположение на адрес: <http://boutique.monde-diplomatique.fr>)

Впоследствие обаче закупуваните количества от черното злато нараснаха главоломно – от 1,5 милиона барела дневно през 2000 г. на 5 милиона през 2010 г., тоест увеличиха се с 330%. Ако сегашните прогнози се потвърдят, през 2035 г. количеството ще нарасне на 11,6 милиона барела дневно. Заради бързото увеличаване на автомобилния парк някои анализатори дори предвиждат, че до 2040 г. потреблението на Китай почти ще се изравни с това на САЩ (6). Но докато последните ще могат да удовлетворяват сами две трети от нуждите си (включително с произвеждания в Канада петрол), Китай ще може да покрива само една четвърт от потреблението си със собствени ресурси. Ето защо той ще трябва да си набавя останалото от Африка, Близкия изток, Южна Америка и държавите от бившия Съветски съюз.

Ако Пекин осъществи целта си да утрои за двадесет и пет години произвежданата електроенергия, през 2020 г. вносът на газ, какъвто нямаше през 2005 г., ще достигне 87 милиарда кубически метра дневно, като ще се внася предимно от Близкия изток и Югоизточна Азия, под формата на втечен природен газ, и също така от Русия и Туркменистан по газопровод (7). Китай би могъл да задоволява нуждите си от въглища, но заради затрудненията при производството

и транспорта се оказва по-ефективно от икономическа гледна точка крайбрежните провинции, които са в пълен подем, да внасят суровината от Австралия и Индонезия. От нулев внос през 2009 г. само за две години той достигна 183 милиона тона (8). Нараства и търсенето на вносни руди (желязо, мед, кобалт, хром, никел и др.), необходими за високотехнологичната електроника и производството на сплави с високо съпротивление.

Колкото повече се увеличава тази зависимост, осигуряването на доставките в дългосрочен план се налага като основна грижа на ръководителите. „Дълг на Китай е, заяви бившият заместник-министър на външните работи Лъ Юйчън, да осигури приличен живот на всичките си 1,3 милиарда жители. Можете да си представите какво предизвикателство е това и колко силен е натискът върху правителството. Мисля, че това е най-важното. Всичко останало трябва да бъде подчинено на този национален приоритет“ (9). Ето защо засилването на връзките с международните доставчици на суровини трябва да е ключова цел на външната политика.

(На стр.6-7)

(5) Вж. Colette Braeckman, „Pékin brise le tête-à-tête entre l'Afrique et l'Europe“ (Пекин нарушава близките отношения между Африка и Европа), *L'Atlas 2013* на Le Monde diplomatique, La Librairie Vuibert, Париж, 2012.

(6) „The rise of China and its energy implications: Executive summary“ (Възходът на Китай и енергийните последици от него. Резюме), Forum sur l'énergie du James A. Baker III Institute for Public Policy, Хюстън, 2011.

(7) Вж. US Energy Information Administration (EIA), „China. Country analysis brief“ (Китай. Крайък анализ на държавата), ноември 2010, www.eia.gov

(8) „China to boost coal imports on wider price gap“ (Китай ще насърчава вноса на въглища при по-изгодни цени), 23 април 2012, www.bloomberg.com

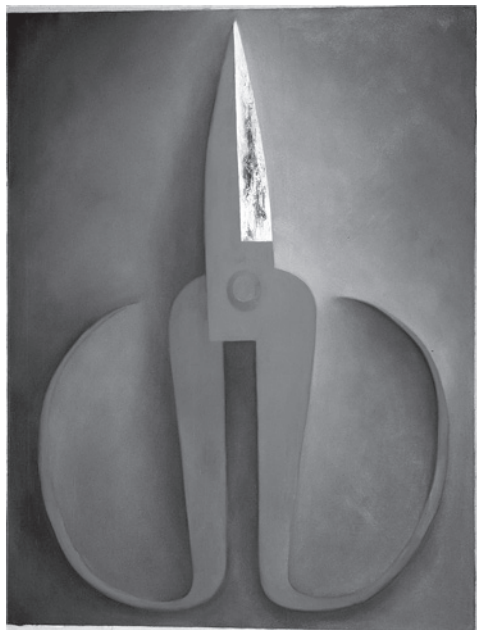
(9) Le Yucheng, „China's relations with the world at a new starting point“ (Нова отправна точка на отношенията на Китай със света), реч, произнесена пред форума на Китайския институт за международни изследвания (CIIS), 10 април 2012.

е случаят на ВР (в началото англо-персийска петролна компания), на френската „Тотал“ (резултат от сливането на няколко държавни петролни компании), както и на „Ente Nazionale Idrocarburi“ (ENI, част от която е Италианската главна петролна агенция [AGIP]).

Изгодни заеми, престижни проекти... ръководителите вземат крути мерки, за да спечелят Черния континент

Колкото до китайците, на тях им се иска да не влизат повече в подобни исторически схеми (5). По време на последния Форум за китайско-африканско сътрудничество президентът Ху Цзинтао обяви отпускането на тригодишен заем в размер на 20 милиарда долара на африканските държави за развитие на земеделието, инфраструктурите и малките предприятия. Висшите китайски ръководители изключват всякаква форма на вмешателство във вътрешните работи на държавите доставчици. Пекин обаче изпитва сериозни затруднения да не попадне в изпитания преди него от Япония и западните сили модел.

До 1993 г. Китай задоволяваше енергийните си нужди със собствените си петролни ресурси.

MAO XUHUI, 2000

Конфуций, или вечното завръщане

И в Китай, и на Запад – в Европа през XVII в. и в днешен Китай – Конфуций, според случая, е бил ту превъзнесен, ту нападан или употребяван. Днес се отдава предпочитание на консервативното преосмисляне на неговите „Беседи“.

Ан Чън*

ККП в цифри

80,6 милиона души са членове на Комунистическата партия, като се отбелязва покачване с 2,9% за година (данни за 2011 г.).

23,7% от членовете са под 35 години, 50,9% са между 36 и 60 години, 25,4% са над 60 години, а 23,3% са жени.

8,5% са работници, 29,9% - селяни или рибари, 21,1% - ръководители на предприятия или индивидуални предприемачи, 10,2% - държавни служители или сътрудници, 18,1% - пенсионери и 2,8% - студенти.

Централният комитет наброява 204 постоянни членове (12 от които жени) и 167 заместници. Близко 10% са учили или работили в чужбина, а 5% са ръководители на предприятия.

ЗАЩО името на Конфуций все по-често изниква в контекста на съвременен Китай? Как да обясним, че този древен учител по мъдрост, живял през VI-V век преди християнската ера, добива емблематична стойност в Китай на XXI век, преживяващ стремителен икономически и геополитически възход в днешния глобализиран свят?

Едва ли е нужно да напомняме, че името Конфуций, латинизиран вариант на китайското *Кун*

* Професорка в Колеж гьо Франс, Катедра по интелектуална история на Китай. Автор на превода на френски език на *Entretiens de Confucius* (Беседи на Конфуций), Seuil, Париж, 1981, на *Histoire de la pensée chinoise* (История на китайската мисъл), Seuil, Париж, 2002, и на *La Chine pense-t-elle?* (Китай мисли ли?), Fayard, Париж, 2009. Нейните лекции в Колеж гьо Франс са със свободен достъп (на френски, английски и китайски) на сайта: www.college-de-france.fr/site/anne-cheng

Фуцзъ („Учителя Кун“), е възприето през XVII век от йезуитски мисионери, които първи запознават с него европейските елити. Според източници от китайската античност Учителят посветил живота си на обучение на група последователи, на които предал изкуството да управляват държавата и себе си в духа на обичаите и с чувство на човешина. Учението му и съвкупност от закони, основаващи се на негови текстове, били използвани след обединението на Китай от първия император през 221 г. за създаване на идеологическите основи на новия имперски ред. Оттогава насам и чак до началото на XX век личността на Конфуций остава неразривно свързана със съдбата на имперски Китай, дотолкова, че днес може да се смята за най-отличителната емблема на китайската идентичност. Така поне се мисли в Западния свят и така тя се представя, възвеличава, дори използва в континентален Китай.

Склонни сме дори да забравяме за превратностите, които отношението към личността на Конфуций претърпя в процеса на модернизация на Китай и които доведоха най-напред до пълното ѝ отричане в продължение на един век, между 1860 и 1960 г.

Империалистически ли е Китай?

(От стр. 5)

Властите осъзнават, че доставките могат да спрат в случай на гражданска война, смяна на режима или регионален конфликт. За да се застрахова, Китай по-отдавна начертания от западните държави път и насочи усилията си към разнообразяване на източниците си, развитие на политическите отношения с основните си доставчици и придобиване на участие в експлоатацията на находищата на руди и горива. Тези инициативи са подкрепени от цялата администрация – държавните банки, националните дружества, дипломатическия корпус и армията (10).

В случая с петрола правителството принуди държавните компании „China National Petroleum Corporation“ (CNPC), „China Petrochemical Corporation“ (Sinopec) и „China National Offshore Oil Corporation“ (CNOOC) да инвестират в петролни находища в чужбина заедно с местни национални компании като „Saudi Aramco“, „Petróleos de Venezuela“ SA (PDVSA) и „Sociedade Nacional de Petróleos de Angola“ (Sonangol). Същата политика се води и в минната индустрия, където държавни компании като „China Nonferrous Metals Corporation“ (CMC) и „China Nonferrous Metals Int'l Mining“ (CNMIM) увеличиха многократно инвестициите си в мини в чужбина.

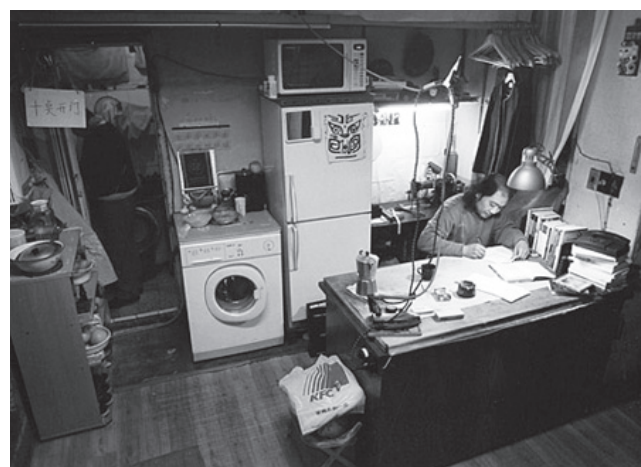
За да подпомогнат този вид операции, ръководителите направиха сериозни дипломатически ходове, често съпътствани с обещания за нисколихвени заеми, разкошни вечери в Пекин, престижни проекти, спортни комплекси и военна помощ. Отпуснаха на анголското правителство изгоден заем в размер на 2 милиарда долара, за да се „улесни“ придобиването от страна на Sinopec на половината от обещаващ офшорен сондаж. Отпуснаха 20 милиарда долара на Венецуела, за да „подпомогнат“ трудните преговори

между CNPC и PDVSA (11). Други държави, сред които Судан и Зимбабве, получиха военна подкрепа в замяна на достъп до природните им ресурси.

Подобни договорки неизбежно принуждават Пекин да се намесва все повече в политическите и военните дела на въпросните държави. В Судан загриженият да защити инвестициите на CNPC Китай беше обвинен, че подкрепя жестокия режим на Омар ал Башир, предоставяйки му оръжия и дипломатическа подкрепа в ООН. Той се оказва „най-големият инвеститор в Судан“, докладва Международната кризисна група през юни 2008 г. „Желанието на Китай да защити инвестициите си и да обезпечи енергийната си сигурност, в комбинация с традиционната му политика на невмешателство, спасиха Судан от международния натиск“ (12). Наскоро китайците намалиха подкрепата си за Ал Башир. Най-вече след създаването на новата независима държава Южен Судан, където се намира основната част от петрола (13).

Като се забравя може би, че и самият Китай не е модел за демократично и много морално управление, бяха отправени критики към подкрепата на Пекин за авторитарни и корумпирани режими като тези на Иран и Зимбабве. Подкрепата за иранския режим е не само военна, но и дипломатическа, особено в Обединените нации, които поставиха Техеран под наблюдение. В Зимбабве Китай изглежда е подкрепил репресивния режим на Робърт Мугабе, въоръжавайки и обучавайки силите му за сигурност, с надеждата да получи в замяна обработваеми земи, тютюн и ценни руди.

Дори в случая на не толкова изолирани на международната сцена държави Пекин предпочита да

се договаря с националните компании на правителствата партньори, като неизбежно допринася за забогатяването по-скоро на местните елити, отколкото на останалото население, което рядко се облагодетелства от подобни споразумения. В Ангола бяха установени тесни връзки със Sonangol, държавно дружество, контролирано от приближени на президента Жозе Едуарду душ Сантуш. Докато основните ръководни кадри на предприятието печелят от тях, повечето анголци преживяват с по-малко от 2 долара на ден (14). „Шеврон“, „Ексон Мобайл“ и ВР също продължават да преговарят с анголския режим, както и с други подобни на него.

(10) International Crisis Group (ICG), „China's thirst for oil“ (Жажгата на Китай за петрол), *Asia Report*, N°153, 9 юни 2008.

(11) Jeffrey Ball, „Angola possesses a prize as Exxon, rivals stalk oil“ (Ангола печели като награда „Ексон“, съперниците се гебнат за петрола), *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 5 декември 2005; Simon Romero, „Chávez says China to lend Venezuela \$20 billion“ (Чаветс казва Китай да отпусне на Венецуела заем от 20 милиарда долара), *The New York Times*, 18 април 2010.

(12) „China's thirst for oil“ (Жажгата на Китай за петрол), *цит.сч.*

(13) Bж. Jean-Baptiste Gallopin, „Amer divorce des deux Soudans“ (Горчив развод между Северен и Южен Судан), *Le Monde diplomatique*, юни 2012.

(14) Bж. Alain Vicky, „Contestation sonore en Angola“ (Шумен протест в Ангола), *Le Monde diplomatique*, август 2012.

HU YANG. – „Живот в Шанхай“, 2005

Историческият обрат се очертава след Втората опиумна война (1856-1860), която кара китайските елити да осъзнаят превъзходството на западните сили и довежда през 1898 г. до първия опит (неуспешен) за политическа реформа по модела на Япония през ерата Мейджи (1). В началото на XX век следва серия от драматични кризи. През 1905 г. премахването на прословутата система от изпити, наречени „мандарински“ (2) – вековна и непоклатима основа на имперския режим – бележи началото на една модерна „секуларизация“ по китайски. Манджурската династия Цин и заедно с нея целият имперски режим рухват окончателно няколко години по-късно, за да отстъпят място през 1912 г. на първата Китайска република, провъзгласена от Сун Ятсен.

В символично отношение кризата, която най-дълбоко и трайно се запечатва в съзнанието, е Движението от 4 май 1919 г., отразяващо чувството на угнетеност у китайските интелектуалци при сблъсъка им с унижителната китайска реалност. Според тях като модерно може да се определи само онова, което в науката и демократичното устройство е характерно за Запада, а това изисква

„развенчаване на Конфуций“, нарочен за всички злини, от които страда Китай, най-вече за материалната и нравствената изостаналост. Търсейки модернизъм по западен образец, иконоборците от 4 май следват пътя, очертан от марксистките анализатори, и отправят конфуцианството в „музея на историята“.

От Макс Вебер до Мао Цзедун старият учител е обвиняван в консерватизъм

В началото на 20-те години на XX век друга, също западна диагноза осъди още по-радикално конфуцианството. Неин автор е германският социолог Макс Вебер, стремящ се да разкрие идеологическите фактори (според него – протестантската етика), предопределили възникването на капитализма в Европа. Вебер смята, че е установил наличието на материалните предпоставки, необходими за влизането на капитализма в Китай, и заключава, че това не става поради идеологическите фактори, най-вече поради конфуцианството. От което следва, че отстраняването веднъж завинаги на този баласт е

предварително условие за постигане на модерно общество от западен тип.

Едно поколение след 1919 г., в резултат на китайско-японския конфликт и последвалата гражданска война, паметната 1949 година бележи провъзгласяването от комунистите на Китайската народна република и бягството в Тайван на националистическото правителство, последвано от голям брой интелектуалци противници на марксизма, които наблюдават със загриженост в изгнание пътя, поет от маоистки Китай. Разрушителната мощ на режима достига до апогей по време на „Великата пролетарска културна революция“, възвестена от Мао Цзедун през 1966 г. и прекратена след смъртта му десет години по-късно, през 1976 г., която може да се разглежда като крайна радикализация на движението от 4 май 1919 г., доколкото също цели изкореняването на остатъците от традиционното общество.

(На стр.8)

(1) Ерата Мейджи (1868-1912) бележи волята на Япония за ускорена модернизация.

(2) Изпити за встъпване в имперската администрация, въведени още през VII век.

Макар тираничната и феодална природа на режимите, с които се договаря, да не го притеснява особено, Китай би искал да поддържа линия на поведение, включващо отпускането на помощи на дребните земеделски производители и други предприемачи от по-малко облагодетелстваните прослойки. В регионите, където е сериозно ангажиран, като Субсахарска Африка, той инвестира масирано в изграждането на железопътни линии, пристанища и нефтопроводи. Но в очакване някой ден да бъдат използвани и от други сектори тези инфраструктури обслужват преди всичко минните и петролните компании.

Този вид отношения са „нетърпими в дългосрочен план“, заявява южноафриканският президент

„На пръв поглед китайският апетит за природни богатства изглежда като благословия за Африка“, се казва в доклад, поръчан от Комисията за развитие на Европейския парламент (15). Изглежда, че наистина Пекин е допринесъл за икономическия растеж на континента. По-подробният анализ обаче разкрива по-нюансирана картина. През 2005 г. само четиринадесет държави, всичките производителки на петрол и руди, имаха положителен търговски баланс с Китай, основаващ се преди всичко на износа на суровини. Тридесет други, които обявяват

търговски дефицит, са залети от китайски текстилни изделия и други евтини потребителски стоки в ущърб на местните производители.

Пропастта между печеливши и губещи в китайско-африканския обмен значително нарасна, което на места предизвиква истинско недоволство. Докладът завършва така: „В повечето африкански държави китайските изявления за развитие породиха големи надежди, но не бяха създадени условия за устойчив икономически растеж.“

Ако Китай продължи да поставя достъпа до суровините над всичко останало, с всеки изминал ден поведението му все повече ще приличва на това на някогашните колониални сили, като страната ще се сближава с „правителствата рентиери“ на държавите, притежаващи изобилие от природни богатства, и в същото време няма да прави почти нищо за общото развитие. Южноафриканският президент Джейкб Зума не пропусна случая да го напомни по време на форума през юли т.г.: „Ангажиментът на Китай към развитието на Африка“ се състоеше преди всичко в „това да си осигурява суровини“ – положение, което самият той определя като „нетърпимо в дългосрочен план“ (16).

Но всяка значима промяна в търговските отношения между Пекин и Африка, или развиващите се

държави като цяло, ще изисква и дълбока промяна на китайските икономически структури, насочване на енергоемките индустрии към по-икономично производство и към услугите, преминаване от изкопаемите към възобновяемите енергийни източници. Китайските ръководители изглеждат осъзнават колко наложително е всичко това. В XII-та петилетка (2011-2015) се акцентира върху развитието на алтернативни транспортни средства, възобновяемите енергии, новите материали, биотехнологиите, както и всякакви други дейности, благоприятстващи подобна промяна (17). Без нея китайските ръководители могат да се окажат оплетени в не толкова бляскави отношения с развиващите се държави.

МАЙКЪЛ Т. КЛЕР

(15) Jonathan Holslag, Gustaaf Geeraets, Jan Gorus, Stefaan Smis, „Chinese resources and energy policy in Sub-Saharan Africa“ (Ресурсите и енергийната политика на Китай в Субсахарска Африка), доклад за Комисията за развитие на Европейския парламент, 19 март 2007.

(16) „Zuma warns on Africa's trade ties to China“ (Зума отправя предупреждение във връзка с търговските връзки на Африка с Китай), *Financial Times*, Лондон, 19 юли 2012.

(17) Вж. Any Bourrier, „La Chine malade de son charbon“ (Китай боленува заради въглищата си), *Le Monde diplomatique*, ноември 2011.

ДОСИЕ

Конфуций, или вечното завръщане

(От стр. 7)

Но ето че след век рушене на конфуцианското наследство през тридесетте последни години процесът тръгва в обратна посока. Този забележителен обрат се наблюдава от началото на 80-те години на XX век, когато първите признаци се появяват по периферията на континентален Китай. От непреодолима преграда кажи-речи за броени дни конфуцианството се превръща в централен двигател на модернизацията. Причината за този поврат не се дължи на самото конфуцианство, а на безпрецедентната историческа и икономическа обстановка. След десет години Културна революция Китай на практика изоставя революционния комунистически модел, а по неговата периферия се наблюдава стремителен икономически възход на „четирите малки дракона“ (Тайван, Хонконг, Сингапур, Южна Корея), възприели пътя, очертан от Япония. Тези „покрайнини“ на империята, както и „азиатските ценности“, които те прокламират, се превръщат в централен въпрос и обект на изключително внимание, особено от страна на Запада.

И наистина, докато комунизмът в Китай, подобно на източноевропейския, преживява дълбока криза, западните капиталистически общества долавят също признаци на упадък в собственото си развитие. В този контекст „конфуцианските ценности“ (ролята на семейството, спазване на йерархията, желанието за образование, вкус към упорития труд, чувство за спестовност и др.), които би трябвало да обясняват възхода на един специфично азиатски капитализъм, идват точно навреме, за да поправят недъзите на модерното общество от западен тип, като ги превъзмогнат.

Възможност за блестящ реванш срещу западното надмощие

Отключващият фактор на поврата през 80-те години на XX век трябва да се търси в международната обстановка, а епицентърът му не се намира в самото китайско общество, а в средата на приелите западните стойности англезични китайски кръгове в САЩ и Сингапур. В средата на същото десетилетие заразата обхваща Китайската народна република, която е заета с ликвидиране на маоисткото наследство. Тя би искала да се закачи за влака на азиатизма, за да успее след време да го оглави. Конфуцианството, обругавано поколения наред, та дори физически унищожено с най-жестоко насилие по време на току-що приключилата Културна революция, през 1978 г. става тема на един първи колоквиум, посветен на реабилитацията му. След тази дата не минава и година без провеждане на множество международни конференции на тази тема. През 1984 г. в Пекин е създадена фондация „Конфуций“ под егидата на най-високопоставени ръководители на Комунистическата партия. През 1992 г. Дън Сяопин, при обиколка в южните провинции, сочи Сингапур на Лий Куан Ю (3) като модел за Китай в момента, когато поема по пътя на „социалистическата пазарна икономика“. По ирония на съдбата факторите, които Вебер смята за неотстраними препятствия пред капиталистическото развитие, вече се разглеждат като възможност за преодоляване в източноеазиатските общества на проблемите, с които се сблъскват модерните западни страни. Предоставя се случай за блестящ реванш срещу западното надмощие, какъвто Китай и някои други страни от региона очакват от повече от век.

Макар възраждането на конфуцианството да няма всъщност голяма връзка с пазарната икономика, то обслужва политическите цели на авторитарните ръководители на Сингапур, Пекин и Сеул. Изправени пред рязкото ускорение на икономическото развитие, което социално-политическите структури не успяват да догонят, те намират за удобно да се възползват от „конфуцианските ценности“, осигуряващи стабилност, дисциплина и обществен ред, в противовес на отблъскващия западен модел,

чийто упадък може да се обясни с преднамереното налагане на индивидуализма и хедонизма. В условията на неоавторитарно управление идеолозите на марксизма и антимарксизма намират общ език по един основен въпрос – идеята за изграждане социализъм без Запада, преповтаряна от маоистката утопия, е заменена от стремеж към постигане на модерно индустриално общество, отново без Запада, под лозунга на постмодернизма.

Финансовата криза от 1997 г. охладя донякъде ентузиазма на *Confucius economicus*, но не възпря завръщането на стария Учител, а напротив. От десетина години (символично от навлизането в XXI век и третото хилядолетие) процесът протича под формата на стройна поредица от явления, които засягат цял континентален Китай и всички слоеве на населението. В политическата сфера приоритет за сегашните ръководители е поддържането на обществена стабилност в подкрепа на дългосрочен икономически растеж. През 2005 г. президентът Ху Цзинтао издигна новия си лозунг за „хармонично социалистическо общество“, основан вече на отчетливи, макар и имплицитни позовавания на конфуцианството – идеала за „общество с относително благоденствие“ на Дън Сяопин и „управление, основано на добродетелите“ на Цзян Цзъмин. С черпенето на конфуциански идеи за управление на общественото тяло се търси алтернатива на либералната демокрация по западен модел. Днес името на Конфуций, вътрешно свързано с хармонията, е добре използвано в икономическата област и е изпълнено със символика – извън прословутите институти „Конфуций“, които се роят по света, в самия Китай наблюдаваме галопиращо умножаване на фондации и центрове „Конфуций“.

В резултат на това *Беседите* се използват по различни начини. В областта на политическата пропаганда е достатъчно да посочим следния пример: при тържественото откриване на Олимпийските игри в Пекин през август 2008 г., организирано от световно известния кинорежисьор Чжан Имоу, видяхме как някои афоризми, взети от *Беседите*, бяха скандирани като лозунги от войници на Народоосвободителната армия, преоблечени като конфуциански книжовници. Но най-вече в образователната област *Беседите* си възвръщат централната роля, която са играли през целия имперски период. Тук отново става дума за възхвала на образователни практики „с китайска специфика“, като се черпи от конфуцианските постановки за възстановяване на морала в обществото, най-напред сред децата и младежите. От началото на

90-те години на XX век се поощрява провеждането, често в извънучебни и извънучилищни рамки, още от ранно детство, на „традиционни“ методи на механично преповтаряне, наизустяване и рецитиране на класическите произведения (като се започне от *Беседите*). Това пристрастяване засяга и възрастните, за които се провеждат курсове, семинари или практики по „национално обучение“. Съществуват дори частни инициативи, реализирани от активисти на „народното конфуцианство“, в градска или дори селска среда, които използват възможностите на Интернет за комуникация и разпространение с безпрецедентен обхват и ефикасност.

„Пилешки бульон за душата“, едновременно прост и съответстващ на официалната доктрина

Друга проява на възобновения масов интерес към *Беседите* е книгата на Ю Дан, преведена на френски под благовидното заглавие *Щастие според Конфуций* (4). Авторката, която въобще не е специалист по делото на Конфуций, нито дори по традиционна китайска култура, е експерт по комуникация и превърна *Беседите* в един от най-големите успехи на книжния пазар през последните години. Този медиен феномен достига до широка аудитория посредством серия от телевизионни предавания и книги като нейната, от която вече са продадени повече от десет милиона екземпляра. Зад привлекателната форма на краткост и простота се крие общоприет и консервативен прочит, който според опонентите на авторката прикрива критиката към политическата власт, заложен в *Беседите*, и свежда хуманистичното им послание до „пилешки бульон за душата“, напълно в духа на официалния лозунг за обществена стабилизация. Така именно вездесъщият образ на Конфуций в днешен Китай съчетава интересите на „социалистическата пазарна икономика“ и идеологическите повели на „хармоничното социалистическо общество“.

(3) Ръководител на Сингапур, последователно министър-председател, старши министър и министър-ментор на министър-председателя (негов син) между 1959 и 2011 г.

(4) Yu Dan, *Le Bonheur selon Confucius. Petit manuel de sagesse universelle*, (Щастие според Конфуций. Кратък наръчник на универсалната мъдрост), Belfond, Париж, 2009.

АН ЧЪН

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Станимир Делчев

MAO XUNUI, 2000

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВОтговорен редактор
Юрий БОРИСОВРедактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT

За контакт с българската редакция:
София – 1784, бул. „Цариградско шосе“
113 А

Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)
тел. +359 2 877 34 47
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой
на 4 октомври 2012 г.

На фокус

СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ГЕРБ:

www.duma.bg

Каква беше, каква стана

“Последователна политика за борба с бедността”; “Ежегодно осъвременяване на пенсиите с коефициент по-близък до нарастването на осигурителния доход”; “Повишаване на добавката към пенсията на самотните пенсионери от 20 на 40% от пенсията на починалия съпруг”; “Въвеждане на ежесечна добавка към личната пенсия или сбора от пенсиите на хората над 75 г. в размер не по-малък от 50 лв.”; “Повишаване търсенето на труд чрез насърчаване създаването на по-качествени работни места”; “Насърчаване на раждаемостта чрез изграждане на благоприятна среда, която да позволи на българските семейства да отгледат и възпитат желания от тях брой деца”; “Увеличаване на размерите на помощите за децата с увреждания и обезпечаването им с най-модерни технически помощни средства”; “Повишаване търсенето на труд чрез насърчаване създаването на повече и по-качествени работни места”...

Аида ОВАНЕС

Това са само част от приоритетите на ГЕРБ по отношение на социалната политика, които са записани в програмата на партията от 1 юни 2009 г. Пречетени към днешна дата - над 3 години, след като са написани (написани, но не обмислени!), вероятно звучат по-скоро като анекдот от миналото, отколкото като обещания на партия, която се кани наистина да управлява. Ако бъде направена равностойна, вероятно за частично изпълнение ще се броят едно или две обещания. В частта от програмата, посветена на “Активна социална политика” има седем приоритета. Очакваните резултати от изпълнението им са “намаление на социалното изключване и гарантиране на жизнен стандарт на хората в неравностойно положение”; “укрепване на пенсионната система и превръщане на пенсионните доходи в адекватен заместител на доходите от труд”; “намаление на броя на емигриращите млади хора” пр. Днес е трудно да се каже за 3 години точно колко млади са напуснали родината си, за да намерят реализация в чужбина, нито колко души на средна възраст търсят препитание зад граница. Ясно е само, че над 27% от българите стягат куфари с намерение да живеят и работят в чужбина. За последните три години България изгуби над 420 000 работни места. Ако през 2010 г. дефицитът в пенсионната система бе 108 млн. лв., то през 2011-а стана 255 млн. лв. Преди няколко дни социалният министър Тотю Младенов обеща 30-процентно увеличение на заплатите (по около 270 лв.-б.а.) на около 40 социални работници, които се грижат за над 90 възрастни с ментални и психични проблеми в социален дом в Родопите.

За повече от 3 години левицата, в лицето на депутатите Емилия Масларова и Драгомир Стойнев, направи над 24 предложения за законодателни промени в областта на труда и социалната политика. От тях 9 са в

Кодекса за социално осигуряване

1. Увеличаване на вноската за фонд “Пенсии” с 2%.

Това предложение се прави ежегодно от 2010 г., след като правителството на ГЕРБ намали вноската за фонд “Пенсии” с 2-процентни пункта, с което лиши осигурителната система от приходи и допринесе за задълбочаване на недостига от средства в нея. В същото време приходите спаднаха драстично и това не позволи увеличение на пенсиите по т.нар. швейцарско правило и пенсионерите понесат тежестта на кризата, а техните пенсии са с драстично спаднала покупателна способност. Осъзнали или не своята грешка през 2011 г. управляващите увеличиха осигурителната вношка за фонд “Пенсии” с 1,8-процентни пункта, но това увеличение е твърде недостатъчно и не може да компенсира спада на приходите в резултат на по-ниските осигуровки и многократно по-малкия брой на хората, които работят и внасят осигуровки.

До момента предложението не е прието.

2. Увеличаване на вноската за фонд “Безработица” с 1%. Това е необходимо поради непрекъснато нарастващия брой на безработните и поради значително по-високия размер на получаващото обезщетение.

С отхвърлянето на това предложение управляващите допълнително подкопават устоите на осигурителната си-

стема, като я лишават от приходи и допринасят за увеличаване на дефицита в НОИ. Нещо повече, за първи път при това правителство фонд “Безработица” е на дефицит, докато в предходните години е регистриран излишък. Осигурителните плащания ще се поемат все повече от държавния бюджет, т.е. от данъците на всеки един от нас.

Единствено печеливш от това решение е бизнесът от гледна точка на разходи за труд и то в краткосрочен план. В средносрочен и дългосрочен план това ще го затрудни да намира висококвалифицирана и мотивирана работна сила.

3. Намаление времето за изчисляване на различните видове обезщетения и достигане нивото им от 2009 г. Спадът на приходите в осигурителната система, генериран и от решения на управляващите, ги принуди да търсят начини за ограничаване на разходите и така стовариха тежестта върху работещите и осигурените.

На две стъпки увеличиха двойно периода, който се отчита при определянето на индивидуалните размери на болничните, майчинските, обезщетени-

Снимки Мариета ТОМОВА

ето при безработица и др. С това значително намалеха средните размери на получаващите обезщетения от осигурителната система и намалее мотивацията за осигуряване.

Неприемането на това предложение ще доведе до значително увеличаване на сивия сектор в заплащането и осигуряването, както и дефицита в осигурителната система.

4. За осигурителен стаж при пенсиониране да се зачита периодът на редовно обучение във висше или полувисше учебно заведение, като вноските са за сметка на държавата. Това би преодолело една несправедливост към хората с висше или полувисше образование в условията за достъп до пенсия. Изискванията за получаване на пенсия са твърде високи и непостижими за хората, които се обучават в редовна форма. И те са “наказвани” за това, че са се обучавали и са внасяли по-големи вноски в осигурителната система дотолкова, доколкото по-високото образование предопределя и по-високо заплащане и по-високи вноски в пенсионния фонд. Започналото едновременно увеличаване на пенсионната възраст и осигурителен стаж създават още по-големи трудности пред лицата за пенсиониране. Европейската практика отива по-далеч - периодите, през които хората са се обучавали редовно и не са осигурявани на други основания, се зачитат за осигурителен стаж, без да се внасят осигурителни вноски!

Това е отговорът на повече от поло-

Емилия Масларова

Драгомир Стойнев

вината държави членки на ЕС към тези, които са се обучавали, придобили са повече знания и умения, упражнявали са висококвалифициран труд, внасяли са високи данъци и осигуровки в социалните фондове. В другите държави те получават допълнителни улеснения, а в тези, в които предстои провеждане на пенсионни реформи, повдигат този въпрос за решение, защото повишаването на пенсионната възраст не може да бъде безгранично и да отдалечава получаването на пенсия и по този начин да се отразява демотивиращо за осигуряване.

И това предложение не бе прието.

5. Увеличаване на т.нар. вдовишка добавка, което управляващите реализираха по-късно като свое предложение. В предизборната програма на ГЕРБ имаше само две обещания в областта на социалната политика - увеличаване на вдовишката добавка и въвеждане на добавки за възраст. Като антикризисна мярка добавките за възраст бяха отменени и въобще не бяха изплащани, а повишението на вдовишките добавки бе отложено с 2 години. През 2010 г. и 2011 г. те не бяха повишени, вместо да

За 3 години левицата направи около 25 предложения за излизане от мизерията, за които управниците останаха глухи или си ги присвоиха

без да е отпусната пенсия от 3 на 5.

Това предложение не бе прието. По-късно бе представена като инициатива на управляващите като тежестта на всяка допълнителна година осигурителен стаж от 3 се увеличи на 4%.

Кодекс на труда

1. Улесняване ползването на натрупания платен годишен отпуск до 2010 г., което след решение на Конституционния съд влезе в сила. С решението си управляващите се опитаха да отнемат придобито право на отпуск, което не е реализирано в повечето случаи по вина на работодателите. И това бе част от антикризисния пакет от мерки, но след решение на Конституционния съд този регламент бе отменен.

2. Предложение за даване възможност на единия родител да ползва непълно работно време в рамките до един месец от настаняването на детето в детска ясла. Идеята бе да се гарантира законова възможност за родителите да ползват непълно работно време в рамките на един месец за осигуряване на по-безпроблемна адаптация на детето към новата среда.

Предложението не е прието.

Закон за държавния бюджет на Република България и бюджета на

Държавното обществено осигуряване

1. Увеличаване размера на обезщетението на работещите майки за отглеждане на дете от 1 до 2 г. до размера на МРЗ. Това би гарантирало адекватна социална защита на осигурените майки и би ги подпомогнало при отглеждането и възпитаването на децата. Повече от 2 години обезщетението за отглеждане на малко дете (240 лв.) изостава от МРЗ, което в момента е 290 лв.

Предложението не е прието. Това се отрази пряко в намаляване на раждаемостта - за последната година живородените са намалели с над 5000. В същото време затрудни родителите особено тези, които не са успели да запишат децата си в детски ясли.

2. Увеличаване размера на детските добавки от 35 на 50 лв. (или на 20% от МРЗ). По този начин се гарантира по-добра социална защита. Предложението не бе прието и вече 3 година техният размер е замразен.

3. Увеличаване средствата за активна политика на пазара на труда от 73 млн. на 190 млн. лв. Целта на предложенията бе именно в период на криза държавата да има по-активно участие чрез мерки и програми, които да намалят негативните ефекти от кризата, особено за младежите, хората с увреждания, по-възрастните работници и тези в предпенсионна възраст.

Предложенията не бяха приети и България се нареди сред страните с най-бързо увеличаване на безработните.

4. Неколкократно предлагане индексирания на пенсиите за осигурителен стаж и възраст, включително и прилагането на “швейцарското правило”. Предложенията не бяха приети, пенсиите се намаляха и реалното им изражение намаля - днес с тях може да се купят още по-малко неща.

5. Увеличаване на минималната пенсия с 10% в съответствие с натрупаната инфлация към съответния период на направеното предложение. Предложението не бе прието. След 3-годишно задържане размера на пенсиите, без никаква аргументация минималната пенсия бе увеличена с 6,5% от 1 юли 2012 г.

6. Увеличаване средствата за предоставяне на техническа помощ на хората с увреждания, за да може да им се гарантират съвременни технически средства. Предложенията не са приети.

На стр. 23

Искам гумата

Читателят преди всичко

www.duma.bg

Парламентарните избори чукат на вратата

БСП и левите са длъжни да спечелят предстоящата битка

Доц. д-р Гале ХРИСТОВ

Предстоящите парламентарни избори през лятото на 2013 г. ще бъдат най-съдбоносните за развитието на България през последните 22 години.

Ако партия ГЕРБ отново спечели, това ще бъде продължение на досегашния курс на ниски темпове на развитие на икономиката и замразяване на доходите - заплати и пенсии. Затова БСП и левите са длъжни да спечелят предстоящите избори, заради изстрадалата ни родина и поради изключителната необходимост да се повишават доходите и стандарта на живот на хората на основата на далеч по-високи темпове на развитие на икономиката.

Изходната основа за дейността на БСП и левите са плачевните резултати в нашето развитие:

- фискалният резерв е сведен до 2 млрд. лв. при оставени от правителството на тройната коалиция 8 млрд. лева
- безработицата е над 12%
- само 19% от средствата на структурните фондове на ЕС са усвоени.

В интерес на истината следва да се подчертае, че направеното по изграждане на магистралите, медийното присъствие на Бойко Борисов, независимо от редица неприемливи и фалшиви негови изказвания, засега дават предимство на ГЕРБ в социологическите изследвания.

Спечелените с големи нарушения президентски и местни избори от ГЕРБ показват, че значителна част от хората в страната не са узрели още, че ГЕРБ трябва да падне от политическата сцена.

Подписката за организиране на референдум за изграждане на АЕЦ "Белене", в която се подписаха над 700 000 души, показва нарасналата организационна сила на партията. И сега главно изискване към цялостната дейност на партията е да се насочи към спечелване на предстоящите през 2013 г. парламентарни избори, за да бъде измъкната страната от тресавицето, в което се намира.

Ще споделя мисли по онези въпроси, които според мен следва да намерят своята практическа реализация, за да се гарантира победата.

Първо. На базата на допълнителен анализ да се конкретизират постановките на утвърдените документи от 48-ия конгрес на БСП и след сериозна преработка от експерти в предизборната платформа да се дадат конкретни цифри за ръст на БВП и доходите. Сериозното ни изоставане изисква да се постигне годишен ръст на БВП най-малко от 6-7%, което бе направено по време на нашето управление, и на доходите най-малко с 12-13%, да се намали безработицата до 6-7%. Една такава наша позиция ще допадне на хората и ще даде реален път за преодоляване на бедността.

Ще бъде полезно да се внесат необходимите корекции в организацията и управлението на системата по усвояване на средствата от фондовете на Европейския съюз с оглед на това да привлечем най-малко 90% от предвидените средства.

Второ. Победата на предстоящите избори преминава задължително през спечелване на медийната битка с Б. Борисов и ГЕРБ. На база на задълбочено изучаване на техните медийни изяви, като се проведе социологическо изследване и дискусия, се разработи медийна стратегия и програма.

Добре би било Младежкото обединение в БСП да поеме инициативата за овладяване на форумите от млади социалисти и симпатизанти на БСП.

Трето. Практическата реализация на целта за спечелване на изборите изисква да се внесат качествени промени в предизборната дейност на БСП на всички нейни органи и организации.

Дълбоко съм убеден, че БСП има сили да спечели предстоящите избори и заедно с други лявоориентирани и национално-отговорни партии да формира правителство, което ще измъкне страната на спасителния друм и може да даде осезаем принос за засилване социалното начало в дейността на Европейския съюз.

Провокирано

Девети септември винаги ще бъде ген на свободата и край на фашизма

На 9 септември 2012 г. по радиостанциите и телевизията в грубо журналистическо предаване се наблягаше, че след 9 септември са убити хиляди български граждани без съд. Допусна се от ръководеното от Бойко Борисов правителство да се стигне до жалост за монархо-фашизма.

На какво прилича това, трудно ли бе от слушателите да се разбере тази жалост към монархо-фашизма? Няма и не постъпи спор отникъде по тези изявления.

Празникът 9.09.1944 г. е празник от победата над фашизма. Забравено ли е това?

Забравени ли бяха жертвите в цялата страна, убийствата без присъди, деца и др. Малко ли бяха изкланите лица, главите на които се мяркаха по площадите, Балванската битка и др.? И сега въпросът ми: Защо някой, който бе свидетел на тези убийства, не се появи и опровергае тези по радио и по телевизии, тези твърдения за жалост за фашизма.

Такава предизборна акция на едноличното правителство на Бойко Борисов против 9 септември и освобождението на България от Съветската армия от фашизма не помня. Правителството на ГЕРБ-а организира поставянето на цветя

за загиналите "монархо-фашисти", а за тези, убити от тях, вкл. и деца, за тях няма ли цветя?

Бях свидетел на онези убити на Балванската битка и захвърлени на площада в с. Балван.

За тях няма ли извършителите?

Те не заслужаваха ли китка цветя?

Изказването на президента и то е потвърждението на гербаджииите.

Да се плаче за нещо отречено от света - фашизма, е безобразно.

Мийко МИЙКОВ, В. Търново

Въпрос

ЩЕ УСПЕЕ ЛИ ЖОЗЕ БАРОЗУ ДА ЗАЩИТИ ПРИЯТЕЛЯ СИ БОЙКО БОРИСОВ ОТ ПОГРОМ?

Доста време по световната и нашата преса се изнасяха немалко данни и сведения за мафиотската дейност в СИК на настоящия ни премиер Бойко Борисов, на което последният изобщо не реагираше с опровержение. Недвусмисленото заключение от всичко това е, че има немалко доза истина в изнесеното. Също така е известно, че прокуратурата ни начело с шефа си Б. Велчев се прави на разсеяна пред изнесените факти, може би аргументирайки се с това, че е изтекъл давностният срок и куп други оправдания.

Може би има и друга причина, че главният обвинител на републиката не иска да се забърква, макар и по служебна линия, в един такъв голям скандал и в крайна сметка тихо и

безоблачно желае да напусне поста си след изтичане на мандата му.

Но има хора и институции в България и извън нея, които разсъждават не както г-н Велчев, а ще направят всичко възможно тъмното минало на премиера да излезе наяве, като бъде разобличен и на партията му да бъде нанесен морален удар, че досега се е управлявала от бивш мафиот.

Не прави чест и на такава организация като ЕС с лидер Жозе Барозу да поддържа изявена личност от мафиотски ранг като Бойко Борисов. Ще се застъпят ли за него Обама и Меркел?

Георги АСЕНОВ, Лом

Ежедневие

Без заплати

Пиша ви това писмо, защото не виждам към кого мога да се обърна, за да се оплача. Имаме профсъюзи, които знаят деджето ни, но и те не могат да направят нищо, защото са купени.

Днес е 8.09.2012 г., а ние в моята служба, където работя, нямаме пари. Заплатите обикновено ги получаваме до 30-о число на всеки месец. Работя в новосформиран институт, който обединява три отделни института - Института по мелиорация, Института "А. Пушкин" и Института за защита на растенията в Костинброд. Сега имаме ИПАЗР "А. Пушкин" с директор г-жа Тотка Митова, която не познавам, защото официално не е идвала да се запознае с персонала. Генералната директорка е назначена от ГЕРБ, както и председателя на Селскостопанската академия, към която сме. И така надолу по веригата се назначават свои хора с цел да бъдат ликвидирани тези обекти. Това е главната цел на С. Дянков - да ликвидира това, което е останало от научните институти в страната и да спести пари за бащицата. Нали щяха да увеличават заплатите? Как ще стане това?

Николай Р. СПАСОВ, София

Неволи

Писмата го премиер и президент - без отзвук

Пише ви пенсионер инвалид. Миналата година писах 5 писма до премиера, на които той на нито едно не ми отговори. Аз му писах, че магистралите и стадионите сега не са най-важното за нашата страна. Аз мисля, че най-важното за една страна са хората, а вие ги докарайте на едно от последните места по стандарт на живота.

Отрекоха човешкия труд като символ на човешкото благоденствие. Бойко издигна милионерството като национална черта, но никъде не се посочва как се изкарват милионите.

Кражбите станаха всекидне-

вие, и то не на левове хиляди, а на милиони.

Селата се обезлюдиха. Във всички сфери на човешкия живот цари корупция.

Сега над половин милион души живеят под социалния минимум - какво ли не лъжат хората, че ще направят за тях.

Писах писмо до президента и му казах, че сме възрастни хора. Много президенти, премиери и министри са минали през живота ни и споменът за всеки е останал от това кой какво е направил за бедните обикновени хора. Писмото го изпратих препоръчано, но той не го е чел.

Жена ми беше медицинска сестра. Последните 4 години беше назначена за фелдшер и обслужваше 5 махали, в някои и досега моторно средство не е стъпвало. 4 години беше назначена и на лекарска длъжност. Сега е с 31 години стаж, а получава 138 лв. пенсия.

Господа, уважението е най-евтино и се цени най-скъпо. Работете, постъпвайте и живеете така, та някога хората с благодарност да си спомнят за вас, а не още приживе да те псуват като Бойко.

Милчо АНГЕЛОВ, Плевен

Позиция

www.duma.bg

На хляба - мекото, на работата - лекото

Професионалната реализация, сладката радост от труда отстъпиха място на пограждането

Петра ТАШЕВА

Народът ни има такава приказка: "Човек е здрав, истински е, когато има апетит за ядене, ищах (желание) за работа и мерак за любов." Лошо става, ако се наруши това триединство. А още мъдрият Сократ е рекъл: "Ядем, за да живеем, а не живеем, за да ядем." Човек ли е човекът без хъс за работа и закъде е без любов? Който не познава сладостта от труда, е загубил много, защото не знае какво щастие е да погледнеш това, което си изработил, сътворил и да му се зарадваш, да изпиташ задоволство от собствения си труд, от себе си.

В моя дом всеки можеше да прави нещо с ръцете си, с ума си и произвеждаше реален продукт. Баща ми със златните ръце на занаятчия дърводелец работеше така мераклийски, че инструментите пееха, а той самият свиреше с уста. И сега е пред очите ми - вдига частите на това, което майстори, оглежда ги и се усмихва доволно. Това, което изработваше, беше необходимо, полезно, здраво и красиво. И мама имаше пъргави и сръчни ръце. Нямахме ръкоделие, което да не й се удаде. Правеше неща, достойни за изложби на майсторите. Изкусните й плетки, тъкачните й творби радваха първо нейните очи, а после - всички, които ги ползваха. Непознати са ме спирани, за да ме питат коя е майсторката на блузите, полите, роклите, с които ме обличаше! Този плам за работа родителите ми предадоха на нас с брат ми, без да ни го натрапват - само с примера си. Моите родители не можеха да стоят с "празни" ръце. За тях почивката беше смяната на труда. Заспиваха от умора, но спяха като деца - дълбоко, сладко и често с усмивка на лице. А и се събуждаха бързо - чакаше ги труден ден.

Сега нашите деца не учат приказката за мързеливата Богданка. Не е актуална. И поговорката "Който не работи, няма да яде" не е съвременна, защото май стана обратното... От невръстна възраст децата искат да станат манекени, певци, но не народни или оперни,

Изграждането на трудови навики у децата е инвестиция в бъдещето

а такива, които да "владееят" стадионите!

Днес, когато превключвам каналите на телевизора, попадам на различни конкурси за модели, певци, шоумени. И ги гледам потресена. Първо, това е лесно и безсмислено запълване на скъпо телевизионно време. Второ, явяват се почти деца, но изглеждат като възрастни. Потрудили са се за външния си вид. Но много често личи, че не са се готвили с ума си, нямат и собствен критерий за качествата си, за уменията си. Казано простицко - не са работили сериозно върху себе си! Мечтите им са единствено за слава, за бърза и лесна печалба, за голяма печалба.

Няма лошо в желанието да станеш богат, да се прославиш, но това се постига и с талант, и с много, много труд. Повечето от тези, които се редят на опашки за прослушвания и кастинги, търсят на хляба - мекото, а на работата - лекото. Професионалната реализация, сладката радост от труда отстъпиха място на друга ценностна система и е много съмнително дали тази система е въобще ценностна. Сега на мода е подражанието, имитацията... Често чувам младите да казват: "Защо ми говориш за труд, като сега много от хората получават лесни

пари без труд!"

Докога ще е така? Докога нашите деца ще растат без трудови навики, лишени от най-сладката радост? Проблемът не опира единствено до възпитание. Той е основен, сериозен и важен за обществото ни, за икономиката ни, за държавата ни. И не е проблем единствено на настоящето, а и на бъдещето ни като личности, като народ.

Срамно е, че българите се прочуха в света като хора с ненадминати умения в... измамите и хакерството, като "специалисти" за бързо и лесно забогатяване. Прославиха се като изобретатели в областта на обири и фалшификацииите. Излезе ни име, че сме хитреци с големи умствени способности, които прилагаме в дела срамни и позорни.

Не са такива традициите ни. Историята разказва, че сме имали и единични случаи на големи мошеници, но доскоро българите бяха олицетворение на честен и благороден труд. Славеха се нашите сънародници в Европа и по света като добри градинари, опитни стопани, изкусни майстори в занаятите, ненадминати певци, танцьори... Да се променим толкова лесно и бързо, и то в отрицателна посока?! Не е на добро, срамно и позорно е. Ще ни погуби като нация.

част от законовата уредба.

2. Плащане на таксата за детска градина или ясла, ако двамата родители са безработни заради икономическата криза, за да се гарантира непрекъснат процес на социализация и обучение на децата.

Предложението не е прието.

Закон за згравето

1. Намаляване на таксата за личен лекар за пенсионерите от 1% от МРЗ на 1% от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст, определена със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година. С предложението се целеше да не ограничават възможностите на пенсионерите от достъп до медицинска грижа, предвид увеличението на МРЗ.

Предложението бе отхвърлено.

Закон за корпоративното подоходно облагане

Данъчно стимулиране на работодатели при предоставяне на стипендии на ученици и студенти. Целта на предложението законопроект е стимулиране на по-ранното обвързване на бизнеса с ученици и студенти чрез използване формата

на стипендиите. По този начин щеше се даде възможност на бизнеса да участва в изграждането на персонал още в периода на обучение. За целта се предвиждаше той да ползва за период до 24 месеца облекчение при данъчното облагане. В законопроекта е предвидена възможност при неизпълнение на последващите задължения на работодателя, а именно да наеме получаващите стипендии за срок не по-малък от периода, в който са били стипендианти, облагаемата печалба да се увеличи с размера на ползваното облекчение.

Предложението не бе прието.

Закон за насърчаване на заетостта

Предложение за стимулиране на работодател, който наеме на работа младеж до 29 г. и това е първа работа за наетото лице, осигурителните вноски да бъдат за сметка на държавата за период от 4 до 6 месеца. Същевременно се предвижда работодателят да запази заетостта на работника или служителя за период равен на субсидирането. Предложението бе част от пакета законопроекти за ограничаване на младежката безработица. То не бе прието.

Мисия Брюксел

Пактът „Борисов-Газпром“

Георги ГОТЕВ

В доклада на френския Сенат за България (<http://bit.ly/QB1xWW>) пише, че правителството на Бой-

ко Борисов само се преструва, че се противопоставя на всичко, което напомня комунизма. В действителност, откакто ГЕРБ е на власт, връзката на България с Москва укрепва, твърдят френските сенатори, които неотдавна посетиха страната ни.

Предлагам две тези. Първата е, че френските сенатори са

прави, защото сме свидетели как България буквално се поднася на тепсия на Русия. Всичко, което сегашното управление прави (и не прави) по линия на енергетиката, води до една-единствена цел - България да фалира и да падне в ръцете на руските си енергийни доставчици.

Втората ми теза е, че френските сенатори нищо не разбират и че Бойко Борисов е прозападен демократ, ставащ и лягащ с директивите на ЕНП. Обаче по-нататък логиката ми не се връзва, освен ако се допусне (о, какво сквернословие), че нашите управляващи са най-големите тикви, които са се раждали на плодородната българска земя откакто свят светува.

Не искам да налагам нито едната теза, нито другата. Ще се опитам да ги илюстрирам.

Всичко в енергийната област у нас е чиста геополитика, предвид географското ни положение, и понеже, колкото повече ЕС затъва в криза, Путин става все по-амбициозен. Пробив на Русия в България е достатъчен, за да направи на пух и прах и без това маломощната политика на ЕС за въвеждане на някакви правила на енергийния пазар.

Борисов обяви, че България се отказва от АЕЦ "Белене". На пръв поглед - принципна политика за разнообразяване на енергийните доставки, за намаляване на зависимостта ни от Русия. Само че сега се оказва, че заради исконите на "Росатом" Русия може да сложи ръка на НЕК. Можеха ли исконите да бъдат предотвратени? Да, при два варианта: А) наличие на политическа воля, и Б) поне малко акъл. Но при такива контрагенти на "Газпром" като български министър, който има ценз колкото за стажант в руската администрация, за какво говорим?

Но не е ли назначен младият ни министър нарочно, за да може Борисов да дърпа конците? И не бе ли уволнен Трайков именно защото си разбираше от работата? И защо се стигна дотам Борисов да говори за "вероломно" поведение на "Газпром"? Когато гръмна вестта за иска на "Росатом", Борисов сам се издаде, че вече беше дал картбланш на руския монополист за "Южен поток". Естествено, след като си опекоха работата за газопровода, руснаците обявиха иска си за един милиард евро за АЕЦ.

Но какво значи "вероломно"? Самият Борисов каза, че това е "тяхната терминология от време на война". Очевидно той се позовава на "вероломното" нападение на нацистка Германия срещу СССР, въпреки сключения пакт "Рибентроп-Молотов". Твърдя, че пактът "Рибентроп-Молотов" не е нещо, с което Москва може да се гордее, а това, че Сталин е повярвал в него, разкрива неговата наивност. Твърдя също, че пактът "Борисов-Газпром" за обвързване на ангажиментите ни по газопровода с цената на газа и други скрити договори, не е нещо, с което България може да се гордее. И който също разкрива Борисовата наивност, освен ако играта е друга и френските сенатори се окажат прави.

Преди дни ми попадна проектодоклад на Европейската комисия, който разкрива до каква степен България е пасивна и не прави нищо да намали своята зависимост от руските енергийни доставки (<http://bit.ly/QhMNUQ>). Докладът дипломатично препоръчва на България да бъде "проактивна" за осъществяването на Южния газов коридор, конкурентния проект на "Южен поток". Известно е, че България е активна за "Южен поток", но сега Брюксел ни казва в прав текст, че сме пасивни по отношение на Южния газов коридор. "Южен поток" ще доставя руски газ, което не спомага за диверсификацията. Южният газов коридор е колективно наименование на различни проекти, включващи "Набуко", които се конкурират, за да получат поръчката да транспортират газ от Азербайджан до ЕС. България е ключова и за двата проекта. Докладът също изразява съжаление, че работата по изграждането на газовите ни интерконектори, сред които вероятно най-важният е Стара Загора-Комотино, изобщо не напредва. За каква прозападна позиция на Борисов говорим тогава?

Едно време Тодор Живков лицемерно се кълнеше във вечна дружба на СССР. Днес Борисов може би играе театър, репчейки се на Русия. Но Живков осигуряваше петрол, който страната реекспортиреше срещу долари. Какво постига с реченото си Борисов? Чух мнения на анализатори от дясното политическо пространство, според които Борисов много хитро тласкал БСП да скочи в защита на Русия и да лъсне като негова пета колона. Лично не допускам толкова сложна стратегия. По лицето на Борисов личи, че сам се е уплашил от кашата, която е забъркал.

Никой не може да обвини БСП в продажност. Не БСП даде "Нефтохим" - Бургас, на "Лукойл". И единственият премиер, паднал от власт, защото защити българския интерес от "Газпром", беше Жан Виденов. Едно е сигурно: задават се ядрени избори през лятото. А за зимата, нека който може да се запаси с дръвца.

Социалната политика на ГЕРБ...

От стр. 21

7. Увеличаване на месечната добавка за децата с увреждания от 189 на 203 лв. в съответствие с действалия до момента принцип тя да е 70% от МРЗ.

Предложението не е прието.

8. Възстановяване практиката на изплащане на болничните от НОИ. В момента първите 3 дни от болничните са в размер на 70% от дневното възнаграждение и се изплащат от работодателя, което води до намаляване на средствата на хората в нужда и те не могат да посрещат разходите си за лечение. Предложението бе да се възстанови действалият преди режим през първия ден работодателят да плаща 100% от дневното възнаграждение, а останалите дни от НОИ в размер на 80% от дневното възнаграждение.

Закон за семейните помощи за деца

1. Премахване на доходния критерий за получаване на детски добавки за деца полусираци. С предложението се цели да се осигури по-добра социална защита за децата с един жив родител, вместо да се лишават от месечни помощи за деца.

Предложението е прието и е

Мнение

www.duma.bg

Цветове много, хамелеонът... един

Да си пазиш службицата и да растеш в нея чрез подкрепа за силния в момента политически цвят, се смята за кариерна неизбежност

Петко
ТОТЕВ

Обитателят на социалното дъно, който продава гласа си за кебапчета, е видимата, пародийно-гротескната форма на управленски практики, при които гласоподаването няма как да бъде извън пазара, извън купко-продажбите като основа на всичко.

Хиляди службогонци "отгатват" печелившия цвят на бюлетината, приемат го, на следващите избори отново "отгатват" перспективния политически цвят. Да пазиш службицата си и да растеш в нея чрез подкрепа за силния в момента политически цвят, се смята за кариерна неизбежност. Никой не я сравнява с купуването и продаването на гласове, с курioзно-то им ценообразуване непосредствено преди деня за размисъл при поредните избори.

Партия на хамелеонстващите службогонци

При избирателна активност от 25-30 процента службогонците и техните близки са съществена, твърда част от електората. Пазещите службата си сменят политическата си окраска колкото пъти е необходимо без никакви задръжки, притеснения. Напротив: преминал през много партии означава утвърден професионалист, многостранно оценен, доказал се при различни изисквания, програми, цели и пр. Постоянно и сигурно осребряващите вота си службогонци се увеличават. При това положение политическият плурализъм става все по-условен, все по-близък до играта, мизансцена, постановка, декорацията, модния по рекламните дефилета цвят, десен, модел. Театрализиран, озрешищен, политическият многоцвет изразява всъщност една основна, активна, винаги заинтересувана, очакваща следващи оферти част от електората. Можем да я наречем Партия на хамелеонстващите службогонци (ПХС). При свит до 25-30 процента гласуващ електорат, ПХС е достатъчна за силните на деня да продължават да управляват чрез избори, без да прибегват до диктатури и хунти. В този смисъл може да се каже без никаква ирония, че ПХС защитава демокрацията при нейния последен, краен предел. Естествено е продължаващите да гласуват да заслужават инвестиции, преди гласуването изобщо да се окаже нерентабилно, излишно.

Гласоподаватели, които даряват гласовете си, проявяват трайна ориентация към кауза, идея, партия, попадат в графата на изключенията, статистическите грешки, остатъчните електорални топе-

жи, бързо изчезващите следи на близки и по-далечни политически слави. Даряването на вот в условията на тотално опазаряване не може да има по-голям радиус от дарителството изобщо. Осребряването на гласоподаването придобива все повече форми, някои от които изглеждат почти безкористни, но са конкурентни разновидности на предизборните търгове.

Пазарен прагматизъм и... електорален меркантилизъм

Инерцията на мисленето от времената с неразвита пазарна икономика се проявява най-често в преценката за негласуващите. Битува представа, че все повече хора не отиват до урните, защото са отвлечени от политиката, разочаровани от либерали и консерватори, леви и десни, демократи и "силни ръце". Подобни идеалистични обяснения са далеч от днешния прагматизъм, който е пазарен и все по-пазарен.

Гласувалите и негласувалите делят електоралния пазар на действащ и резервен. Тук подходящо сравнение е съотношението наети работници и безработни. Понякога трудовата борса "увеличава заетостта", но много по-често "освобождава" от работа и дава всички права и свободи на "освободените" да си

търсят късмета, както намерят за добре. Гласоподавателите довчера, които живеят със самочувствието, че са се самоосвободили от излишна и напразна тежоба, не са извън пазарните механизми, включително и действащите специализирани сред електоралните групи. Ако днес е изгодно да се задействат хамелеонстващи групи, утре други подразделения от резервния електорален пазар ще бъдат употребени срещу заплащане. Електоралното дарителство се влива в благотворителността и благодарение на нея остава в непазарни ретроспективи и в ония никога неизчезващи изключения, които все по-рационално работят за потвърждение на правилата.

Тенденцията да се опазарява вотът

целенасоченият избор още е възходяща. Когато достигне своя връх, обективно ще настъпят съществени промени.

Непазарното гласуване се маргинализира. Търсенето на гласове превишава предлагането, което показва, че пазарът се разширява, че неговите възможности тепърва ще се проявяват и използват. Ясно се вижда, че досегашното гласуване за традиционни партии с история, структури, апарат има алтернатива. Ново появили се политически образувания

са по-печеливши в чисто пазарния смисъл на думата. Залповото изстрелване на пари за покупки на гласове - покупки преки и косвени, на дребно и на едро - е несравнимо по-малък разход, отколкото издръжката на постоянен апаратен щат, тежка и все по-енергоемка; на слабопроизводителна пропагандна машина, примадонски лидерски театър с вътрешнопартийни и междупартийни бури в чаша вода или в басейни на подходящи места. У нас алтернативата на предизборните новообразувания бе тройно изпробвана в практиката. Резултатите и в трите случая са ясен ориентир за бъдещите капиталовложители в политиката. Може да се предположи, че трите неотдавнашни политически предизборни новообразувания - БББ, НДСВ, ГЕРБ - са системно, обмислено, иновационно алтернативнообразуване с мисъл за широко "импровизационно" приложение сред пазарно зрял електорат, който и при дарение на вота си ще помисли за своя интерес, а сетне вече за нещо друго, без което нищо няма да се съберка.

Могният цвят за новия сезон

Традиционните партии са въввлечени в конкуренция с прицелни политически новообразувания със залпови

предизборни капиталовложения в социални групи (хамелеонстващи службогонци, силови, спортни, медийни звена, шоумени и живописни любители на безплатни кебапчета с бира на корем). Всяко следващо предизборно новаторство свива ареала на известните досега играчи. Предпочетените нови имена и да се провалят неочаквано бързо, имат бонуса на дебютанта: "Дадох всичко от себе си, но...". И следва нов дебютант, много по-евтин от някой именит професионалист, разглеждан неведнъж с трансферни милиони.

Синтезирането на политически продукти с етикета "ново" за българския пазар се отличава с особеност, която заслужава всеобщ интерес. В основата се поставя спортна, мъжествена фигура, обещаваща да въведе ред, да озапти "бандюгите" (любоима дума на Жорж Ганчев),

да осигури "победа на държавата над организираната престъпност" (пословица на Бойко Борисов). Между тези две атлетики новоявления на българската политическа сцена Симеон Саксбургготски прибавя в колбата на синтезаторите малко ретрономархизъм в търсене на бъдещата силна ръка. Смели експериментатори преодоляват и страха от тоталитаризма. Съседството на бивш монарх и бивш бодигард на първия в една социалистическа държава, последователното поемане на кормилото от аристократ и от редник е все търсене на някаква перспектива за демокрацията в трудни за нея времена, кризи, изгубване на контрола във все повече сфери.

Синтезаторите на следващи политически продукти, както ясно се вижда от експерименталния български полигон, ще продължат да работят за силни ръце, ще ги легализират с нови дефиниции на демокрацията, ще ги сменят толкова бързо, колкото издържа рейтингът им, и ще подготвят службогонския електорат за модния цвят през поредния есенно-зимен или пролетно-летен сезон. Хамелеонът не се уморява от смяната на цветовете си. Това негово качество е безценно и то процъфтява под звуците на хита "Бъди какъвто си"... до следващите избори.

Култура

очаквайте
Велислава Гечева взе наградата за живопис на фондация „Едмонд Демирджиян“

Най-старият театър в Омск играе у нас

Омският държавен академичен драматичен театър ще играе в три наши града на първото си гостуване в България, съобщиха организаторите. В програмата са “Дачници” (“Игри за мъже и жени в две действия”) от Максим Горки - днес в Бургас, на 24 септември в Пловдив, на 26 септември в София, “Фатално число, или Дяволската дузина” (“Седем начина да съблазним”) от Аркадий Аверченко - на 21 септември в Бургас, на 27 септември в София, “Влакът “Уво” - на 25 септември в Пловдив. Представленията в столицата са в театър “Българска армия”, съорганизатор на турнето заедно с правителството и Министерството на културата на Омска област. Спектаклите се играят на руски с български субтитри.

“Дачници”, постановка на Евгений Марчелли, не се препоръчва за зрители до 16 години, предупреждават организаторите. В спектакъла има много рискови, като че ли непристойни сцени, специално разчитани да скандализират театралните зрители, “малки, жалки хорица”, но в това няма физиологичен подтекст, просто - едно истинско театрално хулиганство. Нали всички герои на “Дачници” “стъпват по земята на моето Отечество”... пише критиката за “Дачници”. Сред актьорите са Вале-

Актьорите гостуват с пиеси на руски класици в три наши града

Сцена от “Фатално число...”

рий Алексеев, Екатерина Потапова, Руслан Шапорин, Михаил Окунев, Наталия Рибякова, Илона Бродская и др.

Във “Фатално число, или Дяволската дузина” под режисурата на Георгий Цхвирава женкар дава уроци по съблазняване на новак неудачник. “Познавачът на живота ловко кара девойката да се разочарова от обаятелния “Дон Жуан”. В ролите са Олег Теплоухов, Валерий Алексеев, Александър Гончарук, Алексей Манцингин, Сергей Сизих и др. В представлението свири на живо оркестър - Виктория Сухинина, Геннадий Наиденов, Светлана Широкова.

Омският държавен академичен драматичен театър - най-старият от осемте театъра в Омск, е основан през 1874 г. Сградата, която е паметник на историята и архитектурата, е построена през 1905 г. с пари от градския парламент. През 2011 г. театърът получава наградата “Фьодор Волков” на правителството на Руската федерация за принос в развитието на театралното изкуство. Днешната трупа е богата на таланти и създава впечатление на добре смазан механизъм според специалисти. През годините тя е призната като една от най-интересните и ярки театрални трупи в Русия, научи ДУМА от Елина Калинова, пиар на гастролата.

Връчиха наградите за ярки постижения в културата

Наградите на Столичната община за ярки постижения в областта на културата бяха връчени в Народния театър “Иван Вазов”. Отличията, посветени на Деня на София, тази година са под мотото “София - град за нашите деца”. Режисьори на церемонията бяха Бина Харалампиева и Кирякос Аргиропулос.

Със специалната награда за цялостно творчество и изключителни пости-

жения в областта на културата бе удостоен Милчо Левиев. Той получава наградата от 5000 лв. и статуетка, изработена от Георги Чапкънов и е реплика на статуята на “Света София”. В категория “Литература” е награден Георги Господинов за книгата “Физика на тъгата”, издадена от “Жанет 45”. Даниела Олег Ляхова взе приз в областта “Театър” - за сценография на спектаклите “Рицар на светия дух” и “Завръщане

във Витенберг”. Камерният ансамбъл “Софийски солисти” с диригент проф. Пламен Джурев бе удостоен с награда за изключително успешен концертен сезон 2011/2012 г. В раздела за “Изобразително изкуство” бе отличен екипът на Софийската градска художествена галерия за творчески проекти през сезон 2011/2012 г. За “Кино” - наградата не се присъжда, научи ДУМА от Мария Томова.

ХОРИЗОНТИТЕ НА ХУДОЖНИЦИ, СВЪРЗАНИ С ДУПНИЦА

Николая ИВАНОВА

Ценителите на художественото изкуство останаха очаровани от великолепната сборна изложба “Хоризонти” в зала “Джамията” в Дупница.

Експозицията, която продължава до 30 септември, дава панорамен поглед на творчеството на Катя Христова, Анемари Йорданова, Кремена Кантарджиева и Красимир Райков - четирима отлични майстори на четката, текстила и скулптурата, различни по възраст и стил в изкуството - и всички те, свързани с Дупница, каза

при откриването Божура Кацарова, уредничка на изложбена зала “Джамията”. Катя Христова се включва с поредица пейзажи в богат и силен колорит. Младата художничка рисува в областта на абстрактната импресионистична живопис. Анемари Йорданова

е млад талантлив автор в областта на художествената тъкан. Представените колажи от гипс, хартия, текстил носят пластично внушение и богатството на колорита - в съчетание с естествени материали. И друг млад творец с дупнишки корени присъства с оригиналните си творби в изложбата “Хоризонти”. Това е Кремена Кантарджиева, която се включва с колоритни колажи и абстрактни текстилни пана. Скульпторът Красимир Райков показва оригинално стъклено изкуство - стилизиран самобитен стъклен свят.

www.duma.bg

кратки

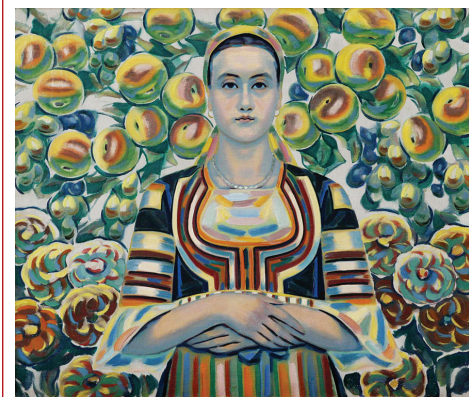
НМА открива сезона с творби на Чайковски

Националната музикална академия “Проф. Панчо Владигеров” открива сезона на 21 септември. Увертюра из операта “Вилхелм Тел” на Джоакино Россини, “Виланела” от Пол Дюка и Концерт за цигулка и оркестър на Пьотр Илич Чайковски са в програмата на концерта - от поредицата петъчни концерти на Академичния симфоничен оркестър. Началото е в 18 ч. Входът е свободен, съобщават от академията. Диригент е Калина Георгиева от класа на проф. Пламен Джурев, а солисти - Габриела Томова - валдохорна, студентка на проф. Владислав Григоров, и цигуларката Боримира Стоянова от класа на проф. Евгения-Мария Попова.

„Възраждането на Стария Пловдив“ в макети

Изложбата поставя основите на авторския проект “Възраждането на Стария Пловдив”, чиято идея е създаване на постоянна експозиция от произведения на изкуството, показваща богатото архитектурно наследство на Пловдив, която включва и модели-възстановки на разрушени и полуразрушени къщи в града. Проектът е пряко насочен към подготовката на кандидатурата на Пловдив за Европейска столица на културата през 2019 г. Младият Тодор Нанчев представя 12 изцяло ръчно изработени макети на къщи, пресъздаващи духа на Възраждането. Те не са копия на съществуващи сгради, а напълно авторски произведения на изкуството, синтез на архитектура, изящно изкуство, дизайн и история. Изложбата гостува в РЕМ - Пловдив от днес до 20 октомври.

Картини на Майстора в столична галерия

С изложба от цикъла “Шедьоври на българските галерии” салон “Индустиална 11” отбелязва 130-годишнината от рождението на Владимир Димитров-Майстора. Експозицията “Първичната материя” може да бъде посетена до 15 октомври. Включените 65 живописни, акварелни и графични творби на Майстора са избрани с идеята да се обърне внимание към ранното художествено наследство на твореца. Подбраните от фондовете на редица художествени галерии в страната, както и непоказвани досега творби от частни колекции представят съкровищна, съкровена част от делото на Майстора. Включена е и част от военната продукция на твореца. От рисунките с молив и туш добиваме представа за съпричастието и честността, на които авторът е способен.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Изложба на 25 художници от Монтана бе открита вчера в Клуба на народния представител в парламента. Тя е посветена на половинвековния юбилей на СБХ и 20-ата годишнина на Дружеството на художниците в областния град. Сред творците беше и колежата им Никола Манев (вляво)

Культура

www.duma.bg

СВЕТОВНИ ПРЕМИЕРИ НА КОМПОЗИЦИИ ВЪВ ВОЕННИЯ КЛУБ

Камерният ансамбъл „Софийски солисти“ ще изпълни наградените творби от международния конкурс

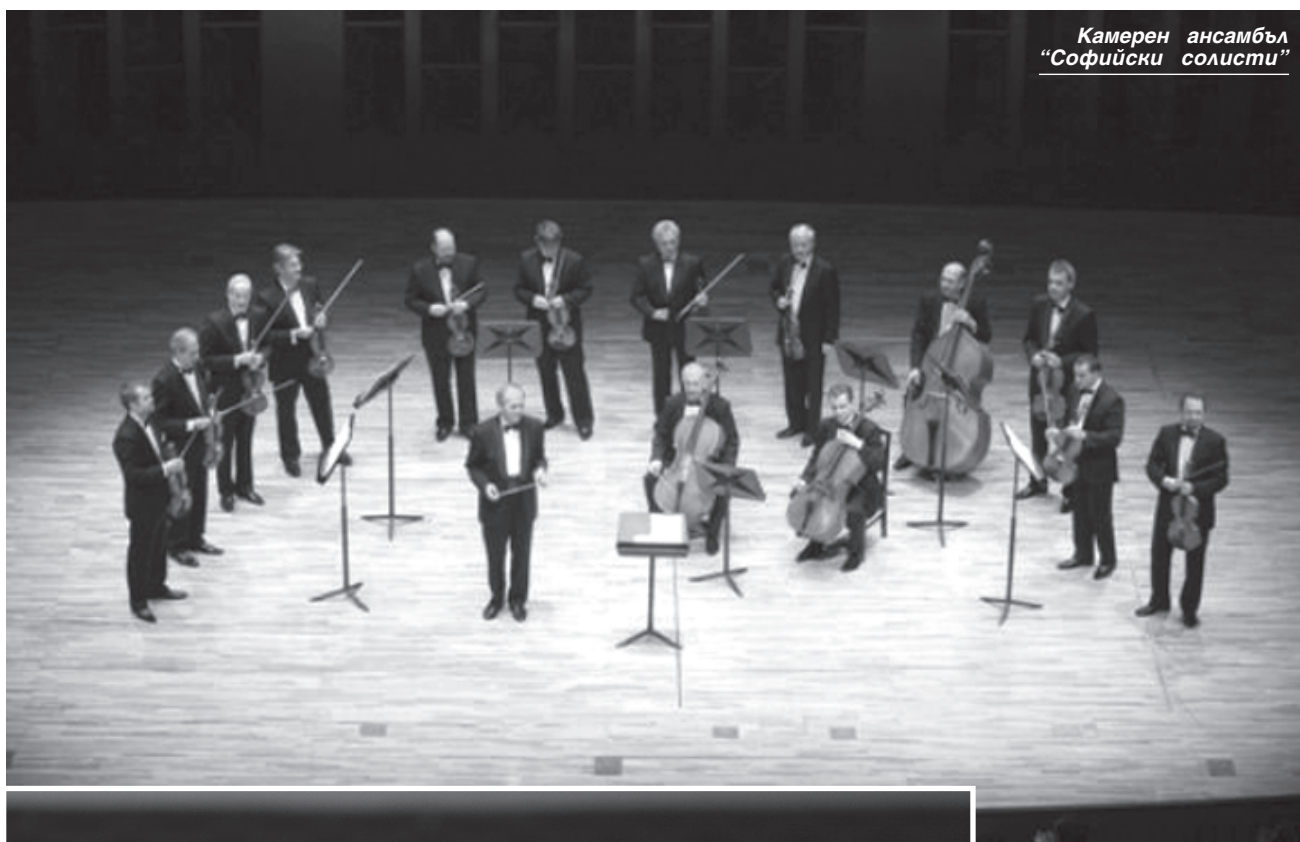
Иванка ИВАНОВА

Красивата концертна зала на Централния военен клуб днес събира изпълнители и меломани за световните премиери на наградените творби от Международния конкурс за композиция „София 2012“. Организатори са Столичната община, културен център „Красно село“ и СБК. Патрон на събитието е кметът Йорданка Фандъкова. Главен „виновник“ и за четвъртото издание е прочутият ни камерен ансамбъл „Софийски солисти“ и преди всичко диригентът му проф. Пламен Джуров.

Ето какво сподели, специално за ДУМА проф. Джуров:

„До 2009 г. София не можеше да се похвали, подобно на Виена, Париж, Лондон, Прага и други европейски столици, с международен конкурс за композиция. Идеята на ансамбъла бе приета от общината с разбирание за значимостта и полезността на подобен музикален празник. При това първото издание съвпадна със 130-годишнината от обявяването на София за столица на България. Конкурсът допълнително популяризира София, България. А това, че всяка година в

журито приемат да участват световноизвестни композитори, подсказва престижа на нашия конкурс, популярността му вече в чужбина. За наша радост български и чужди композитори от всички континенти отговорно приемат участието си в ежегодния конкурс. Досега сме получили над 140 партитури. По регламент право на включване имат творци до 40 години - целта е да се популяризират младите. Първите две години изискванията бяха за представяне на специално написани за конкурса, а не извадени от чекмеджета произведения за струнен оркестър. Миналата година получихме партитури за соло духов инструмент (флейта, фогот, обой, кларинет) и струнен оркестър. А т.г. необичайно е изискването за новокомпозирана творба за ударни инструменти и струнен оркестър. Усложнената задача провокира само дванадесет състезатели за наградите. Престижното международно жури с председател композитора Георги Минчев не присъди първа награда. Всички лауреати пристигат за репетициите на КА „Софийски солисти“ със завърналата се от чужбина Татяна Колева (на ударните) и за гала кон-

Камерен ансамбъл
„Софийски солисти“

Маестро
проф. Пламен
Джуров

то е и цел на българския конкурс. Съвременната музика дава идеи, дори когато звучи зад кадър в киноекшън.

Тепърва може би ще трябва да променим нещо в регламента, защото анонимността не позволява да отваряме пликовете с имената на наградените автори. А сред тях сигурно има и български таланти, многообещаващи творци от чужбина. Част от представените произведения спокойно могат да навлязат във всекидневната музикална практика. Интересно ще е да следим развитието им, както го правим с лауреатите ни. Накрая две думи за международното жури. Освен председателят Г. Минчев от България сме аз и Велислав Заимов. Чужденците са Паул-Хайнц Дитрих и Емануел Сежурне. Паул журира и на предишни конкурси. Член е на Берлинската академия на изкуствата, много известен немски композитор. Колегата му от Франция Сежурне в момента е най-известният композитор на творби за ударни инструменти, преподава в Консерваторията в Страсбург и непрекъснато лети от Америка, Канада до Корея и Япония за майсторски класове. Произведенията му влизат в репертоара на водещи оркестри. Популярна и безкрайно интересна личност е. Може само да се съжалева, че сега не ще го посрещнем в София. И членове на международното жури, и всички композитори, дошли за наградите, освен че дават висока оценка на конкурса, влюбват се в София, в България.

Концертът днес в залата на Централния военен клуб е с покани.

Справочник

ЧЕСТИТ 90-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА МАРИЙКА АЛЕКСАНДРОВА ИЛИЕВА (БОРИМЕЧКОВА)

Дъщеря на геройски загиналия в неравна битка с жандармерията Боримечката, Мария е закръмена от дете със социалистическия идеал за по-добър и справедлив свят. Нейният жизнен път и силен дух са пример за нас.

Бъди жива и здрава, за да ни радваш още дълги години.

**III ОПО на БСП „Красна поляна“
РС на БСП - Красна поляна**

ОБЯВА

На 25.09.2012 г. от 18 часа в читалището на село Малки Чифлик, Великотърновско ще се проведе обсъждане с обществеността на плана за застрояване и парцеларния план в местността Къс Хисар на селото - ПИ № 052005

церта по награждаването. От София с втора награда и по 1000 евро ще си тръгнат Юлиан Лембе (Германия) и Даниел Ло Тинк Чунг (Хонконг). Третата награда също е за немски композитор - Йона Кюмпер, и е от 500 евро. По традиция „Софийски солисти“ връчват специална награда също от 500 евро и сега тя е за младата композиторка и преподавателка по класическа китара в Янина и Касандрия Мелина Влаху от Гърция. Тя е и артистичен директор на театрално-танцова труппа и дори сценограф. Впечатляват артистичните биографии и на другите наградени. Юлиан Лембе-ке отрано започва обучение по ударни инструменти, сетне и по пиано и композиция. От м.г. специализира в Париж при знаменития Жерар Песон. Носител е на много награди. Автор е на оперите „Rose: Rot.Nachtigall: Tot“ (поръчана му е за 100-годишнината от рождението на Джон Кейдж) и на интернет-операта „error-403“. И двете опе-

ри са изпълнени за първи път през 2011 г. От детството си и Даниел Ло свири на пиано и ударни. Възпитаник на университета в Хонконг, той е победител в много международни конкурси по композиция. Например с творбата си „Лаура“ грабва Първа награда от конкурса в Рим, първи е и в Чикаго. Интересни му са за изпълнения ренесансови произведения, но и на модерния джаз. Неговите опуси пък са представяни от известни ансамбли, оркестри, музиканти като Чик Кърия. Роден през 1973 г., Йона Кюмпер е ученик по пиано на прочутите професори Арнулф фон Арним, Мишъри и Нина Тихман. Изпълнява класически и модерни клавирни творби. Включва се на джаз-фестивалите в Рошок, Вирсен, Дюселдорф. Хоралната му меса „Иисус е моята радост“ е наградена през 2008 г., а на следващата има световна премиера в Токио.

Камерният ансамбъл „Софийски солисти“ изпълнява наградените

творби. Международният конкурс за композиция не само на нас помага да следим пулса на съвременната музика, и то от различни части на света. Знаково е българското участие не само защото първи носител на наградата от Първия конкурс е Любомир Денев. Хубаво е, че с лауреатите поддържаме непрекъснато връзка. Непрекъснато ни се обаждат, споделят, че изпълнението на „Софийски солисти“ е най-доброто на творбата им. А това във времето, когато музикалният свят е разделен на две неравностойни части, не може да не ни радва. Не казвам нещо ново, че по-голямата част е свързана с т.нар. поп музика. Непрекъснато е тиражирана от всякакви медии и самопроизвежда точно такъв вид публика. Ние сме от другата страна. Нашият музикален език, изпълняваните произведения не са може би така конвертируеми, не звучат на конвейер, в рекламите. Но именно те най-много зареждат с идеи, кое-

ПИРАМИДИ

20

19

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

18

17

16

15

14

13

12

11

10

9

8

7

6

5

4

3

2

1

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1. Габрово - върху автомобилните табели. 2. Легендарен холандски шахматист. 3. Народно събрание в древна Русия. 4. Част от денонощие. 5. Български юрист, бивш депутат от ПП “Атака” в 40-я парламент. 6. Село във Варненско. 7. Български киноактьор -“Павина”. 8. Една от водещите на инф.емисия “По света и у нас” по БНТ 1. 9. Българска бизнесдама и журналистка. 10. Село в Сливенско.

11. Балетна стъпка. 12. Стил в попмузиката. 13.Агрегатно състояние на веществото. 14. Морски охлюв. 15. Търговско изложение. 16. Руска киноактриса - “Капитанската дъщеря”. 17. Отбиване на противников удар. 18. Руска киноведка. 19. Партньорство. 20. Оперативна трепанация/мед./.

21. Астрономическа единица. 22. Първата жена /Библ./.

23. Река в Санкт Петербург. 24. Сушина, сайвант. 25. Наша социоложка. 26. Прилепване точно, влизане плътно. 27. Съобразяване с установен ред. 28. Опасване на нещо около кръста. 29. Натрупване на запаси. 30. Успешно уговаряне на цена.

РЕЧНИК: Вече, Насева, Траперина, Червенаково.

СКАНДИМАГИЧЕСКА ФИГУРА

ТОКА

БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ

ВИКТОРИНА

СЪСТАВКА НА ШОКОЛАДА

ТЕРМИН В БЕЙЗБОЛА

ПЪТНА ПОЛИЦИЯ

ЖИВОТИНСКА МАЗИНА

ОРГАНИЗМИ В ПРИРОДАТА

БУЙНИ ЖРЕБЦИ

ЯПОНСКА ГМУРКАЧКА ЗА БИСЕРНИ МИДИ

СТАРА СЕЛСКА ДРЕХА

ПОЛОЖИТЕЛНИ ЕЛ. ПОЛЮСИ

ЧАСТ ОТ ГОРНА ДРЕХА

ДУША В ИНДУИЗМА

ИЗРАСТЪК НА ПРЪСТ

СТРЕМИТЕЛНИ ЩУРМОВЕ

ВЪВЕДЕНИЕ, ВСТЪПЛЕНИЕ

ТИТЛА НА МОНАРХ

ЧАСТИ ОТ КЛАВИАТУРА НА КОМПЮТЪР

ОРГАНИ ЗА ЛЕТЕНЕ

СПЛАВ НА ЖЕЛЯЗО С ВЪГЛЕРОД

РАЗКАЗ ОТ БОРИС НИНКОВ

ПЪРВАТА ЖЕНА /БИБЛ./

СКИТНИЦИ

ПОДКОЖНА МАЗИНИ У ЧОВЕКА

КАРТА ЗА ИГРА

ГРАД В МОНГОЛИЯ

СТРЕМИТЕЛНИ ЩУРМОВЕ

ТРАНСПОРТНА АРТЕРИЯ

ВЪВЕДЕНИЕ, ВСТЪПЛЕНИЕ

ТИТЛА НА МОНАРХ

ЧАСТИ ОТ КЛАВИАТУРА НА КОМПЮТЪР

ОРГАНИ ЗА ЛЕТЕНЕ

СПЛАВ НА ЖЕЛЯЗО С ВЪГЛЕРОД

РАЗКАЗ ОТ БОРИС НИНКОВ

ПЪРВАТА ЖЕНА /БИБЛ./

СКИТНИЦИ

ПОДКОЖНА МАЗИНИ У ЧОВЕКА

РОДСТВЕНИЦИ

ОПЕРА ОТ А.КАТАЛАНИ

СТРЕМИТЕЛНИ ЩУРМОВЕ

ТРАНСПОРТНА АРТЕРИЯ

ВЪВЕДЕНИЕ, ВСТЪПЛЕНИЕ

ТИТЛА НА МОНАРХ

ЧАСТИ ОТ КЛАВИАТУРА НА КОМПЮТЪР

ОРГАНИ ЗА ЛЕТЕНЕ

СПЛАВ НА ЖЕЛЯЗО С ВЪГЛЕРОД

РАЗКАЗ ОТ БОРИС НИНКОВ

ПЪРВАТА ЖЕНА /БИБЛ./

СКИТНИЦИ

ПОДКОЖНА МАЗИНИ У ЧОВЕКА

НАСЕКОМО, ПЛЕТЯЩО МРЕЖА

СТРЪМЕН БРЯГ

УНГАРСКИ ПОЕТ

ПЛАВАТЕЛЕН ТОВАРЕН СЪД, ТЕГЛЕН ОТ ВЛЕКАЧ

ГРУПА ЕВРОПЕЙСКИ НАРОДИ

МЯСТО В МАГАЗИН ЗА ПОКАЗВАНЕ НА СТОКИ

ФРЕНСКИ ПОЕТ- "АРИОН"

ГЕРОЙ В "ХИЛЯДА И ЕДНА НОЩ"

ПЛАНИНСКА СИСТЕМА В ЗАПАДНА ЕВРОПА

РЕКА В ИТАЛИЯ

ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО

АМЕРИКАНСКИ ИСТОРИК

РУСКИ ХУДОЖНИК

ЛЮСПИ СЛЕД СМИЛАНЕ НА БРАШНО

ПЛАВАТЕЛЕН ТОВАРЕН СЪД, ТЕГЛЕН ОТ ВЛЕКАЧ

МЯСТО В МАГАЗИН ЗА ПОКАЗВАНЕ НА СТОКИ

ФРЕНСКИ ПОЕТ- "АРИОН"

ГЕРОЙ В "ХИЛЯДА И ЕДНА НОЩ"

ПЛАНИНСКА СИСТЕМА В ЗАПАДНА ЕВРОПА

РЕКА В ИТАЛИЯ

ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО

АМЕРИКАНСКИ ИСТОРИК

РУСКИ ХУДОЖНИК

РЕЧНИК: Атман.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ВОДОРАВНО И ОТВЕСНО:

1. Жител на наш град.
2. Колбасарско изделие.
3. Руски хокеист.
4. Героиня в операта “Индже” от Б. Икономов.
5. Почтителен поклон.
6. Американски киноартист.

РЕЧНИК: Тевана.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КОМАТИ - УРЕДИ - РА - КАРАВЕЛОВ - ТКАН - УСТА - НАЕМ - АРАБИ - ТРИ - БЕЛОТ - АКРИ - АК - ОБЕРОН - РИСТОВА - НИН - ВИКТОРИНА - ОЕС - САК - АСТРОНОМКА - СТРАСТ - АС - РАИЧ - АД - НОМЕРАТОР - АЛОА - РОЗА - ПАРК - Р.В. - СИТИ - СТУПЕЛ - КОЛОНАДА ЕМЕН - ВЕБ - АНТ - ПРОЗАИЧКА - ЛОЛЕК - ОРО - ИЖА - ЗАРЕВО - КРАСИМИР ЛУКАНОВ.
ОТВЕСНО: БОКС - КРИСТАЛ - ТЕРОР - МАТ - РИКАРДО - УМОРА - КАРАТИСТКА - АРПЕЗОС - ТА - ТО - С.Н. - ВЕНА - БИВНИ - ОРАТОР - ИИМ - ЕА - АВИС - МОС - А-ЧЖИ - МУЛЕ - КАНТ - ЕЗИК - КАР - РОМБ - АРАРАТОВА - РЕВ- ЕОН - ОСА - ИЛЕ - ЗУ - АЛБИОН - ОБЛАК - СИТРОЕН- ОРОПОН - ОРА - КАТР - ОМАРА - ААЛЕН - КРАБ - ОПЕКИ - РАДНЕВО - АНИОН - САЧАК - АТКОВ.

Жив **м**
В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТО

Мисис Холандия 2011 журира
в конкурс по ноктопластика

www.duma.bg

Известни българи ще четат на глас

Гери Турийска се завръща с нов вълнуващ сезон на „Пощенска кутия за приказки“

като радиоводеща, музикант и писател. Нейната кариера започва като текстописец през 2001 г.

Проектът на Гери „Пощенска кутия за приказки“ вече повече от две години събира и представя истории, подчинени на месечна тема. Досега в четенията са участвали известни актьори, музиканти и журналисти. Сред темите до този момент

са били „Вашето обаждане е важно за нас“, „Аз си знаех, че така ще стане“, „Ами, ако“, „Любовни писма“, „Под леглото“ и др. Този път всички желаещи може да поразсъждават върху „Всяко нещо с времето си“. Темата е отворена за проза, поезия, музика и всичко онова, което провокира творчество. Писмата може да се изпращат на kutiazaprikazki-

@abv.bg анонимно или с подпис, в зависимост от желанието на автора, до 28 септември.

Първото за сезона четене ще бъде на 3 октомври (сряда), в „Студио 5“ от 19 ч. В него ще се включат обичани от публиката артисти, които ще прочетат селектираните текстове. „Пощенска кутия за приказки“ е с вход свободен.

Евгения Живкова провокира със симбиоза на дантела и вълна

Альона НЕЙКОВА

С комбиниране на различни контрастиращи материи, сред които дантела, вълна, коприна, кадифе, тафта, кожа, пера и трико, изненада Евгения Живкова, представяйки пред отбрана публика най-новата си колекция за сезона есен-зима 2012-2013. 50-те тоалета, обединени с оригиналното мото „Провокативен декаденс“, са белязани от свободното и умело комбиниране на традиционното и модерно урбанистично облекло.

Дизайнерката заложи на умерен и контролиран обем на дрехите, като при саката, полите и някои от палтата това е постигнато чрез вмъкване на допълнителни волани в долната им част. По този начин колекцията изглежда изключително женствена и не чак толкова консервативна - стил, отличаващ се с уникална изтънченост, характерна именно за Евгения Живкова. Тя акцентира в новата си линия и на рокли до и над коляното, които според нея са хит на сезона. При някои от моделите чрез различни чупки и драперии - вертикални и хоризонтални, се постига обем около ханша.

Модна къща „Жени стил“ залага също на бермуди и панталони до средата на прасеца, съчетани с шифонени ризи и елеци, изработени в комбинация от кожа, плат и пера. Враждането на ципове в някои модели им придава спортно-елегантна визия. Официалните и вечерни тоалети предвиждат рокли и костюми, изработени от тафта, сатен, коприна и дантела. Графичното съчетание на черно и бяло и меките пастелни земни тонове - беж, екрю, кафяво, брик и сиво, се допълват от малиновочервено и синьо.

Тоалетите следват линиите на десени, а новото и различното в тях е враждането на плътна дантела навсякъде по облеклата. Колекцията, чието лице е Ралица Балева, бе представена от модели на агенция „Визаж“.

Снимка Васил КЪРКЕЛАНОВ за Модна къща „Жени стил“

С миш-маш от 1000 яйца черпят в столицата

Гигантски миш-маш от 1000 яйца ще бъде една от атракциите в центъра на София на 22 септември. Ястието ще бъде сервирано на 201-метрова маса, след като го приготви самият Ути Бъчваров. Кулинарът ще забърка манджата в огромен тиган с диаметър 2 метра. Уникалното съоръжение е направено от цялото на парен локомотив от 1907 г. и ще бъде поставено върху котлон с диаметър 1,50 метра. За огромния миш-маш ще бъдат използвани по 20 кг сирене, чушки, домати, лук и 50 връзки магданоз. Когато Ути получил предложението за участие в националния рекорд на „Шуменско“, усмихнато възкликнал: „Най-накрая питието и мезето да седнат на една маса!“ Празничната трапеза по случай 130-ия рожден ден на прочутата бира ще заеме тротуара на бул. „Цар Освободител“ между бул. „Васил Левски“ и Орлов мост. На нея едновременно ще могат

да седнат над 800 гости. С това любимата бира на поколения българи ще постави световен рекорд за най-дълга маса за пикник в света. В момента най-сериозното известно постижение е на вписаната в „Гинес“ маса в Сан Франциско, САЩ, с дължина 93,04 метра. Рекордът ще бъде заснет и удостоверен официално от нотариус. Всеки желаещ може да си запази място на празничната трапеза на http://www.facebook.com/shumensko.bg/app_420378258020221.

Блондинка се връща от мола и казва на мъжа си:

- Десет минути се мъча да отключа колата, докато се усетя, че това не е моят автомобил. Понякога си мисля, че съм бавноразвиваща се.
- Не се притеснявай, при мен се случва постоянно.
- Какво? Да опитваш да отвориш чужди коли?
- Не, за да мисля, че си бавноразвиваща се...

ВАЛЕНТИН РАЙЧЕВ, олимпийски шампион по борба
ЛИЛЯНА ПЧЕЛАРОВА, учредител на клуба „Приатели на ДУМА“
в Разград
ПЛАМЕН ДИМИТРОВ, и.д.президент на КНСБ
СНЕЖАНА БОТУШАРОВА, юрист и политик

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

20

Св. великомъченик Евстатий Плакида и пострадалите с него - жена му Татяна и чедата му Агапий и Теопис († ок. 118)

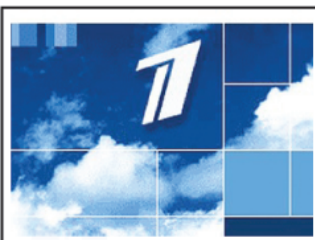
Св. великомъченик Евстатий като езичник носел името Плакида. Бил прославен римски пълководец при царуването на императорите Тит и Траян. Неговият жизнен път изглежда твърде необикновен. Като праведният Иов в Библията, той минал през много изпитания, но не паднал духом. Напротив - колкото повече бил поразяван от удари в живота, толкова повече крепнел и растял духом. По своите нещастия, като по стъпала, се изкачвал все по-нагоре, докато стигнал до мъченическия венец. Евстатий бил по природа със здрав разум и чиста душа и скоро разбрал цялата суетност и лъжовност на езичеството. Осенен от особено небесно откровение, познал истинския Бог. Евстатий приел свето Кръщение заедно с жена си Теописия и синовете си Агапий и Теопис. Заради вярата им в Христос мъчениците били изгорени живи. Благочестиви християни ги погребали с почести през 126 г.

КАТАСТРОФА И ЦИП СТРЕСИРАТ „РИТОН“

Тежка катастрофа и заяждащ цип стресираща дует „Ритон“ преди концерта им във Велико Търново - част от юбилейното турне на музикантите по случай 35 години на сцената. Малко преди Севлиево Катя и Здравко се натъкнали на пожар, вследствие на жесток удар между ТИР и автобус...

Секунди преди да излязат на сцената, Катя и Здравко отново били подложени на стрес. Ципът на червената рокля на певицата залял по средата и не помръдвал нито нагоре, нито надолу. „Нямах резервен тоалет, а вторият ми костюм изисква повече време за обличане. На всичкото отгоре гримьорната ни бе на другия край на залата, а оркестърът вече започваше да свири интродукцията на първата ни песен „Лято за двама“. На магия ципът се справи, щом Здравко го пипна“, сподели Катя. Щом видели препълнената зала, двамата певци на мига забравили за всички препятствия, през които се наложило да минат, и се раздали от сърце докрай за почитателите си.

Следващият концерт на дует „Ритон“ е днес в Летния театър в Пловдив.

МУЗЫКА

ВРЕМЯ

ТЕЛЕКАФЕ

ПЕРВЫЙ КАНАЛ
ВСЕГДА С ВАМИ

АКО ИМАТЕ ПРОБЛЕМИ С НАМИРАНЕТО НА ПРОГРАМИТЕ,
ОБЪРНЕТЕ СЕ КЪМ ВАШИЯ КАБЕЛЕН ИЛИ
САТЕЛИТЕН ОПЕРАТОР

ПРЕДСТАВИТЕЛ ЗА БЪЛГАРИЯ

STAR TV

тел.: 0888 79 28 03

ВРЕМЕТО

Минималните температури днес ще са между 12° и 17°, в София 12°. Утре с умерен и силен вятър от северозапад ще нахлува студен въздух, който до вечерта ще обхване по-голямата част от страната. В Западна и Централна България ще паднат краткотрайни валежи, на места с гръмотевици и дневните температури чувствително ще се понижат - в ранните следобедни часове ще са между 14 и 19°. В Източна България ще останат високи - до 23 и 26°. През нощта студеният въздух ще обхване и източните райони, вятърът от северозапад ще се усилва, ще превали и прегърми. Атмосферното налягане е по-ниско от средното, но през деня ще се повишава. В планините ще има значителна облачност, билата ще са в мъгла. На много места ще паднат краткотрайни интензивни валежи с гръмотевици. Вятърът от запад, северозапад ще се усилва, по Старопланинското било ще е силен до бурен. Температурите чувствително ще се понижат и максималната на 1200 метра ще е около 12°, на 2000 метра - около 7°.

Изглед за

21 максимални 21°/22°

22 максимални 20°/22°

В петък ще е ветровито и доста хладно. В източните райони преди обяд все още ще вали, но и там валежите ще спират, а по-късно и облачността ще започне да намалява. Над Западна България ще се установи слънчево време. Минимални температури предимно между 7 и 12°, по високите поета на Западна България около 5-6°, максимални - между 16° и 21°.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан ПродевИздател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай МалиновРусия
БългарияМОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМАИ. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bgЗам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bgОтговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bgТЕЛЕФОН
НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200Адрес на редакцията:
София - 1784, бул.
„Цариградско шосе“
113 А,
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226,
факс - 975-26-04СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петра Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Экспонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ру-
мяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир ТополскиВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“,
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Управител Павел Бебов

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дървева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ
отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка
Венкова - 224; Десислава Велева;
Павлета Давидова - 215; Ралица Нико-
лова - 230; Юлия Кулинска - 251ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеж-
дащ отдел - 247; Мая Калпачка-Иова-
новска - 246; Светлана Велева - 246СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ от-
дел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кри-
стиела Симеонова - 220КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева -
завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева -
240; Альона Нейкова - 239ОБЩЕСТВО: Велиана Христова -
завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова -
214; Боряна Костова - 231; Валентин
Георгиев - 232; Ева Костова - 229;
Милена НиколоваЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ от-
дел, редактор на „Пегас“ - 244; Недел-
ник: Богдан Иванов - 225; Пардон: Чав-
дар Шинов; Художник: Анатолий Стан-
куловСПОРТ: Владимир Николов - завеждащ
отдел - 245, Марин Милашки - 245ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мари-
ета Томова - 206ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров;
Желязко Тенчев; Силвия Шопова;
Спаска Венева; Снежана Христова1
БНТ06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва
с Култура
10.00 По света и у нас10.05 Денят отблизко с Мария
12.00 По света и у нас
12.30 Малки истории - комен-
тарно предаване
12.40 Телепазарен прозорец
12.55 Момичетата Гилмор - /
22, последен епизод/п./
13.40 Телепазарен прозорец
13.55 Сен Тропе - /169 епизод/
14.50 Телепазарен прозорец
15.05 Днес и утре
15.20 Вирусите атакуват - ани-
мационен филм15.50 Частен случай
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Апартаментът с Марта
Вачкова /токшоу/17.05 Бързо, лесно, вкусно
17.35 Дързост и красота - тв
филм /3051 епизод/
18.00 По света и у нас
18.25 Зелена светлина - еко
рубрика18.30 Теглене тиражите на ТОТО
2 и Втори ТОТО шанс
18.45 Страх да обичаш - тв
филм /4 епизод/
19.45 Лека нощ, деца! Пролет
20.00 По света и у нас
20.45 Под прикритие 2 - тв филм
/10 епизод/п./16/21.45 Студио „Футбол“
22.05 Футбол: „Тотнъм“ - „Ла-
цио“, среща от първи
предварителен кръг на
Лига „Европа“ - пряко
предаване от Лондон

ОВЕН

Ще срещнете раз-
биране и обич.
Давайте всичко от
себе си и ще се
радвате на повече лични
постижения.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Ще съчетаете не-
поколебимостта си
да отстоявате ин-
тересите си с же-
ланието да помагате и да
бъдете добри.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Старайте се плани-
раните за днес за-
дачи да ги приключи-
те в рамките на
деня. Не отлагайте нищо за
утре, въпреки желанието ви.

22 май - 21 юни

b tv

06.45 „Тази су-
трин“ -
информа-
ционно
предаванес водещи Анна Цолова
и Виктор Николаев09.30 „Преди обед“ - дневно
токшоу11.30 „Кухнята на Звездите“ -
кулинарно шоу с Иван
Звездите12.00 bTV Новините - обедна
емисия

12.30 „Шоуто на Слави“ /п./

13.30 „Опасни улици“ - сери-
ал15.00 „Някой те наблюдава“ -
сериал, еп. 3316.00 „Горките родители на
богатите деца“ - еп. 71

17.00 bTV Новините

17.30 „Любов извън закона“ - се-
риал, еп. 319.00 bTV Новините - цент-
рална емисия20.00 „Къде е Маги?“ - сери-
ал, еп. 821.00 „Времето лети“ - сери-
ал, еп. 5322.00 bTV Новините - късна
емисия22.30 „Шоуто на Слави“ -
вечерно токшоу23.30 „Поверително от кухня-
та“ - сериал, еп. 1200.00 „Спартан: Кръв и пясък“ -
сериал, еп. 12

01.00 „Преди обед“ /п./

03.00 „Някой те наблюдава“ /
п./ - сериал, еп. 33

04.00 bTV Новините /п./

04.30 „Кухнята на Звездите“ /
п./

РАК

Някой упорито
мисли хубави
неща за вас.
Предстои ви пъту-
ване в чужбина и възможен
дълъг престой зад граница.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Отделете повече
от времето си за
забавления. Ако
ангажираността
ви е в повече, оставете си
поне вечерта свободна.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Новата седмица
ще ви донесе по-
вече отговорнос-
ти. Приемете да-
ровете на съдбата, която ще
ви засипе с приятни емоции.

24 август - 23 септември

NOVA
TELEVISION06.00 „Господари на ефира“ -
забавно предаване /п./06.30 „Здравей, България“ -
сутрешен блок на НТВ09.30 „На кафе“ - предаване на
НТВ11.25 „Клуб Нюз“ - светски
новини11.30 „Бон Апети“ - предаване
на НТВ12.00 „Щастливи заедно“ - се-
риен филм

13.00 Новините на Нова

13.30 „Забраненият плод“ -
сериен филм15.00 „Доктор Куин Лечителка-
та“ - сериен филм16.00 „Часът на Милена Цвет-
ков“ - предаване на НТВ17.00 „Черешката на тортата“ -
тв шоу, 1 сезон18.00 „Сделка или не“ - телеви-
зионна игра19.00 Новините на Нова - цен-
трална емисия20.00 VIP BROTHER 2012- реал-
ити шоу21.00 „Етажна собственост“ -
сериен филм, 3 сезон22.00 „Господари на ефира“ -
забавно предаване22.30 „Военни престъпления“ -
сериен филм, 6 сезон

23.30 Новините на Нова

23.45 VIP BROTHER 2012- реал-
ити шоу

00.30 „Магнитико“ - тв игра

01.45 „Осмо чувство“ - сериен
филм, 3 сезон

ВЕЗНИ

Хубав ден за меч-
тите и желанията
ви. Заслужили сте
повече дарове и
те няма да се забавят. Поже-
лайте ги и ще ги имате.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Емоционалното ви
състояние бележи
възход - чувствате
се добре и това се
забелязва от всички. Ще се
радвате на победа в личен план.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще разрешите про-
блем, който не тър-
пи отлагане. Про-
мяната при вас е в
ход, но може би не с нещата,
които желаете да са първи.

23 ноември - 21 декември

1

07.00 Новини
07.05 „Добро
утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро
утро“

10.40 „Контролна покупка“

11.05 „Живей здравословно“

12.05 „Модна присъда“

13.00 Новини

13.20 Сериал: „Сърцето на
Мария“14.10 Сериал: „Годежен
пръстен“

15.00 Още новини

15.20 „Време за обяд!“

16.00 Новини

16.15 Сериал: „Моят един-
ствен грях“

17.05 Сериал: „Фурцева“

18.00 „Кармадон. 10 години
по-късно“

19.00 Новини

19.40 „Да разбереш. Да про-
стиш“

20.10 „Хайде да се оженим“

21.00 „Нека говорят“

22.00 Време

22.30 Сериал: „Моят един-
ствен грях“

23.30 „Вечерният Ургант“

00.00 Сериал: „Изпреварвай-
ки изстрела“

00.55 Нощни новини

01.10 „Градски каубои“

01.35 „Нека говорят“

02.30 „Хайде да се оженим!“

03.20 „Кармадон. 10 години
по-късно“

04.15 Сериал: „Фурцева“

05.10 Сериал: „Сърцето на
Мария“

06.00 Новини

06.05 „Модна присъда“

КОЗИРОГ

Днес за едни от
вас промените са
свързани със се-
мейството, за
други - с голямо личното
израстване.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Ще ви занимават
тревожни мисли,
свързани с взима-
нето на важно
решение. Потърсете съвета на
близките си.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Постъпете така,
че да не разоча-
ровате най-вече
себе си. Днес ще
ви провърви, ако подредите
правилно приоритетите си.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.95583USD
1.50425GBP
2.43656CHF
1.61706

Турция пак домакин на ВИП състезание

Стефанова извън сметките за челото след тежък сезон

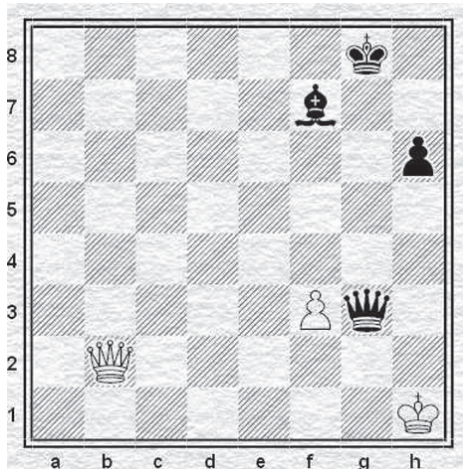
"Мерудията" на всяка шахматна манджа Али Нухат Язъчи, президент на Турската шахматна федерация и вицепрезидент на ФИДЕ, прави символичния първи ход на партията между сънародничката си Бетул Йълдъз (вляво) и Хъмпи Конеру

Турция, която допреди десетина години беше абсолютно невидима на шахматната карта, сега домакинства поредна голяма надпревара - шестия, заключителен етап на женските Гран при серии на ФИДЕ за 2011/2012 г. Рейтинг листата на участниците се оглавява от словенката Анна Музичук, която е главен претендент за второто място в генералното класиране. Действащата световна шампионка Хоу Ифан пропуска турнира, тъй като вече си осигури победата в генералното класиране - тя е недостижима на върха с 480 т. (Класирането става, като се събират точките от трите най-добри представяния на участниците, като за първо място в състезание се дават 160 т., за второ - 130, за трето - 110 и т.н. до 10-о място,

което носи 10 т.) Китайката спечели три от четирите турнира, в които участва, а крайният успех в Гран при сериите я класира за финалния мач за женската световна титла, който ще се проведе догодина. В случай, че китайката спечели предстоящия в Хантимансийск от 9 ноември до 3 декември турнир за Световно първенство, тогава класиралата се на второ място в Гран при сериите ще бъде нейна съперничка в двубоя за световната титла. Затова борбата в Анкара ще бъде безмилостна, тъй като шанс за второ място в генералното подреждане имат Музичук, Конеру, Ю Венюн и Жао Ксю.

В Анкара играе и Антоанета Стефанова, която, преуморена от интензивния турнирен сезон, е далеч от най-добрата си форма. С две загуби

и едно реми в първите три кръга българката едва ли ще се включи в битката за първата награда от 6500 евро. Както във всяка женска надпревара, и в тази не липсват курioзни изпълнения като това:

СОЧКО - ЦЗЮ ВЕНЦЗЮН

Белите продължават съпротивата в безнадеждна позиция вече повече от 10 хода. Оказва се, че има защо. Упорството им е възнаградено с 70...Od5?? 71.Dh8+! и предвид патовото положение на белия цар черните нямат защита от вечния шах с дамата: 71.Ecf7 72.Df6 Cg8 73.Dh8 Cf7 74.Df6 Cf6 ?.

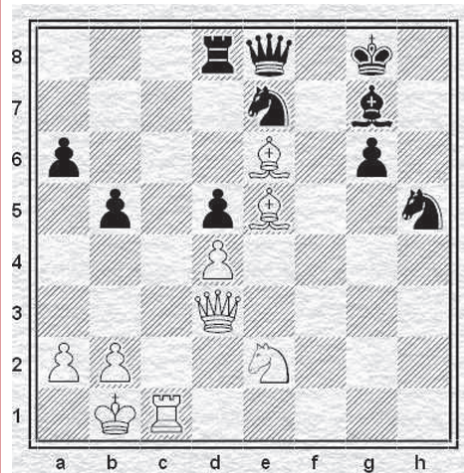
Класиране след 3 кръг: Жуан Луфей 3, Конеру 2,5, Музичук, Цзю Венцзюн, Чмилите - по 2, Монгонтуул, Жао Сю - по 1,5, Йълдъз, Косинцева - по 1, Озюрк, Сочко, Стефанова - по 0,5.

След днешния почивен ден утре Стефанова има белите фигури срещу Руан Луфей.

ИВАН ЧЕПАРИНОВ ИМА КРЕХКА ПРЕДНИНА ОТ ПОЛОВИН ТОЧКА ПРЕДИ ПОСЛЕДНИЯ КРЪГ на финалния турнир от веригата за Купата на черноморските страни, който се провежда в Бургас. След изиграването на 9 кръга нашият гротмайстор има 6,5 т., следван от: В. Малахов 6, А. Арещенко, Л.-Д. Нисипяну - по 5, Б. Джобава 3, С. Аталък 1,5. Ето как нашият гротмайстор надигра известния специалист в Славянска защита Владимир Малахов в коронния му дебют.

ЧЕПАРИНОВ - МАЛАХОВ

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Kf3 Kf6 4.e3 Of5 5.Kc3 e6 6.Kh4 Oe4 7.f3 Og6 8.Db3 Ac7 9.g3 Oe7 10.cd5 cd5 11.e4 Kc6 12.Of4 Ad7 13.Kg6 hg6 14.0-0-0 Td8 15.Oe3 Ac7 16.Cb1 a6 17.Of4 Ad7 18.h4 0-0 19.Oh3 b5 20.h5 gh5 21.e5 Kh7 22.Ac2 f5 23.ef6 Tf6 24.Oe5 Th6 25.f4 De8 26.g4 Kb4 27.De2 hg4 28.Ag4 Of8 29.f5 ef5 30.Df5 Kc6 31.Og4 Ke7 32.Ad3 Ac6 33.Ke2 Th1 34.Th1 Kf6 35.Oh3 Kh5 36.Og4 Kf6 37.Oh3 Kh5 38.Og2 g6 39.Oh3 Og7 40.Tc1 De8 41.Oe6

41.Ecf8 42.De3 Kg8 43.Kf4 Kf4 44.Df4 1:0.

ДНЕС ВЕСЕЛИН ТОПАЛОВ ЗАПОЧВА УЧАСТИЕТО СИ В ПЪРВИЯ ЕТАП ОТ ГРАН ПРИ ВЕРИГАТА НА ФИДЕ ЗА 2012/2013, който ще се проведе в Лондон. Още 11 гротмайстори от световния елит се събират в последната олимпийска столица, за да премерят сили по кръговата система: Хикуру Накамура (САЩ, 2783), Василий Иванчук (Украйна, 2769), Александър Гришчук (Русия, 2754), Пьотр Свидлер (Русия, 2747), Ван Хао (Китай, 2742), Борис Гелфанд (Израел, 2738), Петер Лекс (Унгария, 2737), Аниш Гири (Холандия, 2730), Шахрияр Мамедяров (Азербайджан, 2729), Лениер Домингес (Куба, 2725), Рустам Касимжанов (Узбекистан, 2684). Това е първият от шестте турнира, които ще бъдат проведени до края на идната година и в които ще вземат участие 18 топ гротмайстори. Всеки от тях ще играе в четири състезания от календара, като във всяко от тях ще се включат по 12 шахматисти. За сезон 2012/2013 домакини на турнирите ще бъдат Лондон, Ташкент, Лисабон, Магрид, Берлин и Париж.

СИЛВИО ДАНАИЛОВ НЕ ИСКА ДА Е ПРЕЗИДЕНТ НА ФИДЕ

Президентът на Европейския шахматен съюз (ЕШС) Силвио Данаилов заяви, че в приоритетите му не влиза битка за ръководния пост в Международната федерация (ФИДЕ). В интервю за най-популярния руски шахматен сайт нашият мениджър обясни, че е започнал големи проекти с ЕШС, които смята за свое задължение да завърши. За да успее, Данаилов е убеден, че ще му трябва поне още един мандат

като ръководител на европейския шах. Българският мениджър вярва, че ФИДЕ и ЕШС трябва да обединят усилия и да направят всичко възможно отборът на Армения да участва на последващата олимпиада през 2016 г. в Баку. Както е известно, заради напрегатите отношения между Азербайджан и Армения олимпийските шампиони обявиха, че няма да участват на игрите след 4 години. "Смятам, че Азербайджан ще про-

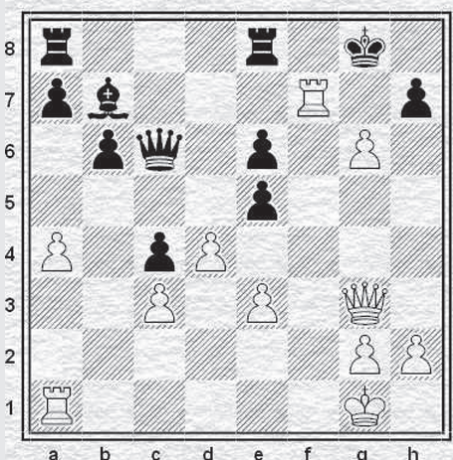
веде отлична олимпиада, като единственият проблем, който трябва да решим е с участието на Армения - все пак никак не е хубаво трикратните олимпийски шампиони да бойкотират форума", обяснява Данаилов. Според него, ако арменците бъдат убедени да участват на игрите в Баку, това може да се превърне във важна крачка в посока решаването на целия конфликт между двете съседни държави.

Снимка БГНЕС

Задача

Комбинационният талант на Василий Иванчук има голям кръг почитатели, а самият украински гротмайстор прави всичко възможно да поддържа и развива това си изключително умение. По време на наскоро завършилата олимпиада в Истанбул той имаше възможност да развихри творческата си фантазия. Ето и един от случаите:

В. ИВАНЧУК - ВАН ХАО

Белите са пожертвали фигура, за да осигурят достъп на топа си до седма линия. В позицията на диаграмата спокойното 24.Taf1 ще позволи на черните да облекчат защитата си чрез размяната 24...Dg2+. Какъв е пътят към победата?

Отговор:

24.g4! 25.f4! 26.h4! 27.Dg2! 28.Df3! 29.Dg2! 30.Df3! 31.Dg2! 32.Df3! 33.Dg2! 34.Df3! 35.Dg2! 36.Df3! 37.Dg2! 38.Df3! 39.Dg2! 40.Df3! 41.Dg2! 42.Df3! 43.Dg2! 44.Df3! 45.Dg2! 46.Df3! 47.Dg2! 48.Df3! 49.Dg2! 50.Df3! 51.Dg2! 52.Df3! 53.Dg2! 54.Df3! 55.Dg2! 56.Df3! 57.Dg2! 58.Df3! 59.Dg2! 60.Df3! 61.Dg2! 62.Df3! 63.Dg2! 64.Df3! 65.Dg2! 66.Df3! 67.Dg2! 68.Df3! 69.Dg2! 70.Df3! 71.Dg2! 72.Df3! 73.Dg2! 74.Df3! 75.Dg2! 76.Df3! 77.Dg2! 78.Df3! 79.Dg2! 80.Df3! 81.Dg2! 82.Df3! 83.Dg2! 84.Df3! 85.Dg2! 86.Df3! 87.Dg2! 88.Df3! 89.Dg2! 90.Df3! 91.Dg2! 92.Df3! 93.Dg2! 94.Df3! 95.Dg2! 96.Df3! 97.Dg2! 98.Df3! 99.Dg2! 100.Df3!

Спорт

www.duma.bg

Излъгаха атлетите за зала „Фестивална“

Столичните клубове по лека атлетика пак няма къде да тренират през зимата, след като правителството ги излъга за ремонта на зала „Фестивална“. Преди 7 месеца изпълнителният директор на „Академика Спорт“ ЕАД, към която принадлежи и съоръжението - Борис Тодоров заяви, че залата ще бъде изцяло ремонтирана, но засега нищо не е пипнато. Така само след месец лекоатлетите ще са изправени пред въпроса „Къде да тренираме“. След инцидента от март с паднал окачен таван закритата писта на ст. „Васил Левски“ също е затворена. Така зимната подго-

товка на лекоатлетите е пред провал. Затова 10 столични клуба са иницирали среща със спортния министър Свилен Нейков, който да позволи 2-те зали да бъдат отворени, за да има къде атлетите да тренират. Те са готови да поемат риска. Пистата - стара, температурите - ниски, но по-добре от никъде. Всъщност от Министерството на спорта обявиха, че са готови да отворят залите, а ремонтът - той пак ще трябва да почака.

„В зала „Фестивална“ ни протича цялата зимна подготовка. Като не можем да я използваме, а и всички останали, няма къде да се подготвим“, заяви една

от перспективните ни атлетки Карин Околие.

„Това е основният ни подготвителен период и не си ли свършим работата в него, нищо няма да стане. Времето ни за подготовка през пролетта е само април месец, а това е твърде малко. Така че сме обречени. „Фестивална“ е по-добре от навън. В залата поне ще е около 6-8 градуса и ще можем да свършим някаква работа. Всичко това ще се отрази на резултатите на състезателите, а след това ще ни упрекуват, но истината е такава“, заяви пред БНТ бившият треньор на Ивет Лалова Константин Миланов.

Топят ни в Европа за „черно тото“

Европейският парламент ни посочи като гържава, която използва футбола за незаконни печалби и пране на пари

България е една от страните в Европа с най-високи нива на организирана престъпност във футбола, разкрива доклад на Института за международни отношения и стратегии. Специалната парламентарна комисията за организираната престъпност и корупцията твърди, според проучване, че този спорт масово е използван за пране на пари и незаконни печалби, като проблемът е най-сериозен в държавите от Източна Европа и Балканите.

„Уговарянето на мачове може да изглежда маловажен въпрос, но е много сериозен проблем в Европа. Това е изключително доходоносна форма на престъпление с нищожни наказания и минимални нива на разкритие“, заяви Емине Бозкурт, член на Европейския парламент и автор на доклад за уговарянето на мачове и корупцията в спорта.

„Открити са здрави връзки между футболните институции и криминалните организации, най-вече в Източна Европа и Балканите. В страни като Русия, Украйна, България и Сърбия престъпниците са проникнали в клубовете и федерациите и действат отвътре, като използват клубовете за прикриване на редица криминални действия. Освен това, поради разликите в наказателни присъди между държавите, хората, които се занимават с

Боби Михайлов се чуди как да спре уговарянето на мачове в България, но в момента няма решение

уговаряне на мачове, са преместили своята дейност точно в тези страни, защото там евентуалните присъди са много по-леки“, каза още холандката. В част от страните наказанията са нищожни - от глоби на стойност 100 евро до 4 години затвор.

Таня Файон, координатор в комисията по въпросите с организираната престъпност в Европарламента, допълва, че „спортните залагания все по-

вече се превръщат в изгоден глобален бизнес, въвеждайки още и още участници. От 16,3 млрд. евро през 2004 г. букмейкърският оборот в световен мащаб вече се е увеличил на 50,7 млрд. евро през 2012 г.“

Бозкурт и редица организации призоваха за транспарантен подход към подвеждането под наказателна отговорност за уреждане на мачове, като предлагат правна рамка за целия Европейски съюз,

както и споразумения между основните заинтересовани страни, за да координират разследванията.

Според Бозкурт Европейската комисия трябва да играе роля в координирането на различните заинтересовани страни и да предостави платформа за обсъждане. Тя също така призова държавите членки да въведат хармонизирана дефиниция за уреждане на мачове в наказателното право.

Преместиха пловдивското дерби в почивен ден

Пловдивското дерби от XI кръг на „А“ група между Локомотив и Ботев ще се състои в почивен ден. Това стана ясно след срещата между президента на БФС Борислав Михайлов и административния директор на Локо Атанас Узунов. Оста-

ва само дербито да бъде насрочено, но е ясно, че няма да се играе както първоначално бе обявено на 31 октомври (сряда) от 14:30 часа.

„Михайлов прояви разбиране по случая и даде гаранции, че мачът ще бъде преместен. Личен разговор

с него проведе и кметът на Пловдив Иван Тотев, който също го убеди, че за футболните привърженици в града е голям проблем най-интересният мач да се състои в работен ден. До няколко дни се очаква да има и официално потвърждение от

Спортно-техническата комисия към БФС“, заяви Узунов.

Двата предложени варианта на Ботев и Локомотив са двубоят да бъде на 3 или 4 ноември (събота или неделя), като бъдат изместени мачовете им за Купата на България.

Изгонен от Левски ще играе в Италия

Разтрогналият по взаимно съгласие с Левски Сюлейман Диамутен започна тренировки с втородивизионния италиански Пескара, съобщи в „Гадзета дело Спорт“. Защитникът стартира подготовка с клуба, като договорката е през зимния трансферен прозорец да подпише официално.

Малиецът се оказа ненужен на „Герена“, но дълго време не искаше да прекрати договора си и получаваше заплата. В крайна смет-

ка клубът и футболистът се разбраха и Диамутен вече е свободен агент. В момента обаче „сините“ имат проблеми в защита заради контузии и малиецът щеше да запълни дупките в ариегарда.

„В момента Диамутен няма документални проблеми с бившия си клуб, затова спокойно може да стане първото ни ново попълнение от януари“, заяви изпълнителният директор на Пескара Данило Ианасколи.

elegante

ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
09.30 и 14.30 Шанхай
Мастърс
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КРИКЕТ
СК Туенти20
17.30 ЮАР - Зимбабве

кратки

Повериха гербита на Георги Йорданов

Дербито от VI кръг на „А“ група между шампиона Лудогорец и ЦСКА в събота ще бъде ръководено от Георги Йорданов, стана ясно след заседание на Съдийската комисия към БФС. За негови асистенти са назначени Венцислав Гаврилов и Иво Колев. Останалите нареди: Ботев Вр - Локо Пг (Стоян Денев), Ботев Пг - Берое (Николай Йорданов), Левски - Пирин ГД (Станислав Ставров), Монтана - Черно море (Ивайло Стоянов), Славия - Локо Сф (Таско Тасков), Етър - Литекс (Ахмед Ахмед), Черноморец - Милнор (Вихрен Манев).

ЦСКА би в „скрита“ контрола преди Лудогорец

ЦСКА победи Сливнишки герой с 4:0 в приятелска среща на тренировъчната си база в Панчарево. Проверката премина „скришом“, след като не беше обявена официално от „червените“. Треньорът Стойчо Младенов използва основния си състав, като включи и нападателя Мишел Платини. Бразилският футболист все още чака да бъде картотекиран. Именно Платини отбеляза 2 гола още до 37-ата мин. Между тях Джузеф от Сливнишки герой си отбеляза автогол. Тасио реализира четвъртото попадение през втората част. ЦСКА се подготвя за гостуването си на Лудогорец в Разград. „Армейците“ се надяват да картотекират Платини за мача с шампионите в събота от 20.00 часа.

Атанасов отказа на врачани

Ботев Враца все още е без треньор, след като Атанас Атанасов-Орела отказа предложението, отправено му от кмета на града инж. Николай Иванов. Временно треньорките води Тодор Гарев.

Маркел Суаета от Атлетик се шегува със съотборниците си на тренировка преди мача от Лига Европа с израелския Ирони Крият Шмона, където играе бившият нападател на Левски Дарко Тасевски. Мачът е довечера в Билбао

Реал с победа №100

„Белия балет” обърна Сити с 3:2, Ибрахимович вкара гол с шести отбор в Шампионската лига

Реал Мадрид записа победа №100 в Шампионската лига, след като обърна Манчестър Сити с 3:2 в първи мач от Група D. „Белия балет” стигна до 3-те точки благодарение на суперзвездата си Кристиано Роналдо, който прати феновете в екстаз, след като оформи резултата в последната минута от редовното време. На своя „Сантяго Бернабеу” възпитаниците на Жозе Моуриньо показаха характер, след като 2 пъти се оказаха догонващи в резултата след голове на Един Джеко (69) и Александър Коларов (85), но сумаля не само да изравнят с попадения на Марсело (78) и Карим Бензема (87), но и да бият с гола на Роналдо. Така испанците оглавиха групата, а 2-ри е германският шампион Борусия Дортмунд, излъгал хо-

ландския първенец Аякс с 1:0. На „Сигнал Идуна Парк” гола вкара полякът Роберт Левандовски (87). Арсенал донесе първия успех за английските отбори в груповата фаза. Лондончани направиха обрат до 2:1 срещу френския първенец Монпелие. Шампионът от Лига 1 поведе с гола на Юнес Беланда (9-д), но „топчиите” отвърнаха на удара чрез Лукас Подолски (16) и Жериньо (18). В другия мач от Група В в Атина Шалке би Олимпиакос с 2:1. „Милионерите” от ПСЖ отнесоха Динамо Киев с 4:1, а звездата на тима Златан Ибрахимович постави нов забележителен рекорд, след като се разписа от дузпа. Така шведският таран отбеляза за 6-и различен тим в турнира, което е абсолютен прецедент. Освен за ПСЖ

Кристиано Роналдо ликува пред феновете, след като донесе победата на Реал Мадрид над Манчестър Сити

Ибра има голове още за Аякс, Ювентус, Интер, Барселона и Милан. Той е печелил с тези клубове титлите в местните първенства, но никога не е триумфирал в Шампионската лига. В другия мач от Група А Порто би с 2:0 като гост отстранилия родния шампион Лудогорец - Динамо Загреб.

В Група С Милан завърши 0:0 у дома с Андерлехт и по този начин продължи да затъва. Италианците все още нямат домакинска победа, а в Серия А са само с 3 точки от 3 кръга. В другата среща дебютантът Малага отнесе Зенит с 3:0.

С фланелката на ПСЖ Златан Ибрахимович вкара гол в Шампионската лига с шести различен отбор

След мачовете

ЖОЗЕ МОУРИНЬО, треньор на Реал:

„Радвам се, че отборът ми си върна истинското ДНК на победител. Реал може да губи в срещи като тази, Моуриньо също, но няма как да падаме от Севиля или Хетафе (както всъщност стана). Затова сега се радвам не само за 3-те точки, но и че отборът си върна своето ДНК. Играчите ми доказаха, че когато искат, могат да побеждават. Ако желаят да бъдат професионалисти, да уважават историята на Реал, те могат да го направят във всеки мач, не само в срещите с Манчестър Сити или Барселона. Ако бях треньор на малък отбор, можех да си позволя да губя от време на време, но не и когато съм начело на Реал.”

КРИСТИАНО РОНАЛДО, нападател на Реал:

„Получи се добър мач. Имахме доста положения през първото полувреме, а през второто бяхме просто перфектни. Продължихме да се борим в момент, когато всичко изглеждаше изгубено. Знаехме, че можем да победим и го направихме. Относно радостта ми след гола - винаги се радвам, когато успея да пратя топката в мрежата.”

РОБЕРТО МАНЧИНИ,

мениджър на Сити:

„Не загубихме концентрация. Просто целият отбор се прибра прекалено назад. Това е грешка на всички. Разочарованието е голямо, но смятам, че тази загуба ще ни направи по-силни в бъдеще. Загубихме 2-ма играчи заради контузии - Насри и Майкон. Преди това имах намерение да пусна в игра Агуеро, за да действаме по-атакуващо, но в крайна сметка се наложи да направя други смени.”

МАСИМИЛИАНО АЛЕГРИ, треньор на Милан:

„Първото полувреме не стояхме добре технически. Мачът не бе никак лек. Поставени сме под напрежение да печелим всеки двубой, но това е трудно да стане. Трябва да подобрим играта си. В момента чувствам силно напрежение в тима, което се надявам да отминем с една победа. Трябва да я търсим по-усърдно и да опитаме да подобрим нещата, от които има нужда. В момента нервността и прекаленото говорене не ни помагат много.”

ЮРГЕН КЛОП, треньор на Борусия:

„Получи се вълнуващ и интензивен мач. Защиствахме се добре през всичките 90 минути и в същото време създа-

дохме доста голове положения. Отборът продължава да се развива и да подобрява играта си. Все още има неща, които можем да правим по-добре, но засега сме доволни и ще продължаваме да работим.”

ЛУЧАНО СПАЛЕТИ, треньор на Зенит:

„Не можах да разбера какво се случи с моя отбор в първите 20 минути. Явно ни липсва характер, за да играем постоянно на ниво в Шампионската лига. Просто в този мач нещо не ни достигна. Отборът ни не е в най-добра форма, но допуснахме голове в първите 20 минути, така че не може да се оплакваме от умората. Футболистите, които играха в мача с Терек (0:2), не бяха в най-добра кондиция.”

ЛУКАС ПОДОЛСКИ, нападател на Арсенал:

„Оливие Жиру ми даде страхотен пас за гола. Винаги обичам ситуациите, в които излизам един на един срещу вратаря. Изиграхме силно първо полувреме и не чак толкова добро 2-ро. Но важното е, че взехме 3-те точки, а в Шампионската лига това е от огромно значение. Сега можем да се съсредоточим върху следващия ни мач с Манчестър Сити в Англия.”

злегайте

ФУТБОЛ
ПО БТВ ЕКШЪН
Лига Европа
20.00 Иънг Бойс -
Ливърпул
ПО РИНГ
20.00
Фенербахче -
Марсилия
ПО БНТ 1
22.05 Тотнъм - Лацио

резултати

Шампионска лига I кръг

ГРУПА А

Динамо Загреб - ШАМПИОНС ЛЕАГUE.
Порто 0:2 0:1 Гонзалес (41), 0:2 Дефур (90); ПСЖ - Динамо Киев 4:1 1:0 Ибрахимович (19-г), 2:0 Силва (29), 3:0 Алекс (33), 3:1 Белосо (87), 4:1 Пасторе (90)

ГРУПА В

Олимпиакос - Шалке 1:2 0:1 Хьоведес (41), 1:1 Абдун (58), 1:2 Хунтелар (59); Монпелие - Арсенал 1:2 1:0 Беланда (9-г), 1:1 Подолски (16), 1:2 Жервиньо (18)

ГРУПА С

Милан - Андерлехт 0:0; Малага - Зенит 3:0 1:0 Иско (3), 2:0 Савиола (13), 3:0 Иско (76)

ГРУПА Д

Реал Мадрид - Манчестър Сити 3:2 0:1 Джеко (69), 1:1 Марсело (78), 1:2 Коларов (85), 2:2 Бензема (87), 3:2 Роналдо (90); Борусия Дортмунд - Аякс 1:0 Левандовски (87)

Зографски: В Австрия тренирам по-добре

Най-добрият български състезател в ски скоковете Владимир Зографски вече втора година е базиран в Австрия. Благодарение на своя спонсор „bet-at-home.com” той има възможност да тренира целогодишно на най-добрите шанци в австрийската държава.

„Всичко се промени към по-добро. Имам много повече възможности и условия за качествен тренинг и растеж, възможност да стана по-добър. Също за моето семейство е добре да е с мен. Преди трябваше да пътувам много в търсене на подходящи места за тренировка”, каза Зографски.

Той призна, че голямата му цел е да стане олимпийски шампион.

„Искам да докажа на всички и най-вече себе си, че мога да достигна големи върхове. На година и половина стъпих за първи път на ски, а на 8 започнах да скачам. Първоначално се бях посветил на футбола, но тъй като ски скоковете са семеен спорт, бързо се преориентирах. Баща ми (Емил Зографски) е много „виновен” за това. След първия успех разбрах изведнъж, че мога да успея и тогава стана сериозно и интензивно. Не искам да кажа, че спря да бъде забавно за мен, удоволствието никога не се губи, но напрежението е голямо. Ще отнеме малко време да намеря нови приятели. Сигурен съм, че скоро ще бъда в нова среда. Моята дискотека е шанцата, а за момичетата нищо няма да кажа. Релаксирам със сън, смях и добра храна”, допълни българинът, който е световен шампион за юноши.

Владимир Зографски (вляво) е неизменно го баща си Емил